

YLIVIESKA

TALOUSSUUNNITELMA

Talousarvio 2020
Taloussuunnitelma 2021– 2023

Kaupunginhallitus 25.11.2019 § 284
Kaupunginvaltuusto 9.12.2019 § 84

SISÄLLYSLUETTELO

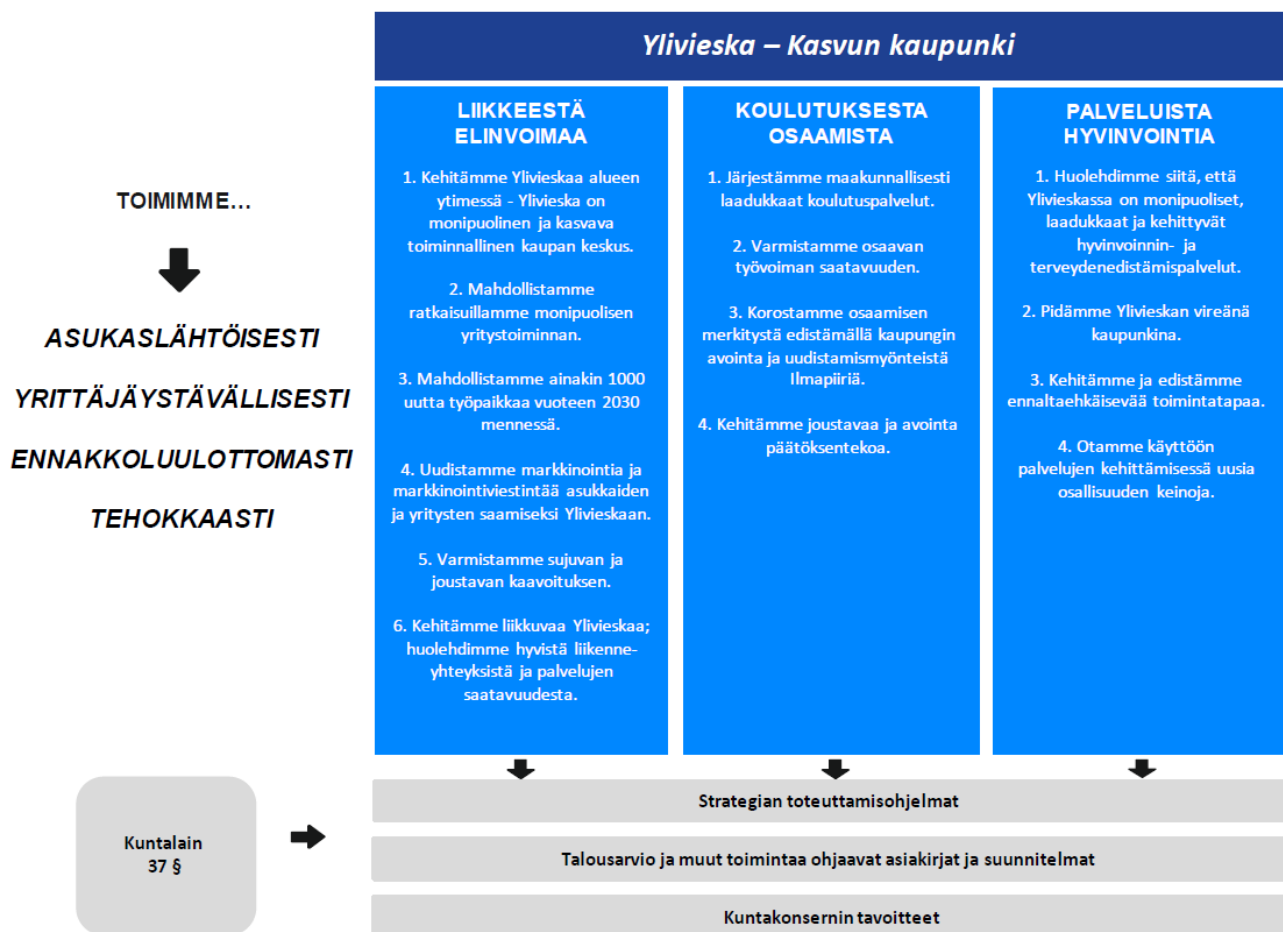
1. VISIO JA STRATEGIA.....	1
2. YLEISET LÄHTÖKOHDAT	3
2.1 VÄESTÖ	4
2.2 TYÖLLISYYS JA TYÖPAIKAT	7
2.3 ASUMINEN	8
2.4 HENKILÖSTÖ	10
3. TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	15
3.1 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	16
3.2 KUNTATALOUS	17
3.3 YLIVIESKAN KAUPUNGIN TALOUS	18
3.4 TULO- JA MENOPERUSTEET	21
3.5 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE	24
3.6 TALOUSARVION SITOVIUS	25
3.7 TALouden KEHITYS JA MUUTOKSET	26
3.8 KUNTALAIN 110 §:N MUKAINEN TOIMENPIDEOHJELMA.....	27
4. KÄYTTÖTALOUSOSA	29
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	30
<i>Vaalit</i>	30
TARKASTUSLAUTAKUNTA	31
<i>Tarkastustoiminta</i>	31
KAUPUNGINHALLITUS.....	33
<i>Hallintopalvelut</i>	33
<i>Elinkeinopalvelut</i>	37
<i>Pelastuspalvelut (kaupungin osuus)</i>	40
<i>Peruspalvelukuntayhtymä Kallion oma toiminta</i>	42
<i>Erikoissairaanhoido (ostettu) / Peruspalvelukuntayhtymä Kallio</i>	44
<i>Muu sosiaali- ja terveydenhuolto</i>	45
PELASTUSLAITOKSEN JOHTOKUNTA	47
<i>Jokilaaksojen pelastuslaitos</i>	47
SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	55
<i>Yleissivistävät koulutuspalvelut</i>	55
<i>Varhaiskasvatuspalvelut</i>	61
<i>Nuorisopalvelut</i>	66
KIRJASTO- JA KULTTUURILAUTAKUNTA	70
<i>Kirjastopalvelut</i>	70
<i>Kulttuuripalvelut</i>	75
MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA.....	80
<i>Musiikkiopiston toiminta</i>	80
KANSALAI SOPISTON JOHTOKUNTA.....	84
<i>Kansalaisopiston toiminta</i>	84
LIIKUNTALAUTAKUNTA	87
<i>Liikuntapalvelut</i>	87
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA.....	92
<i>Tekniset palvelut</i>	92
<i>Viemäri laitos</i>	99
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	102
<i>Ympäristöpalvelut</i>	102
JÄTELAUTAKUNTA.....	105
<i>Jätelautakunta</i>	105
5. TULOSLASKELMAOSA	107
6. INVESTOINTIOSA	113
7. RAHOITUSOSA.....	118

1. VISIO JA STRATEGIA

Ylivieskan kaupungin strategia 2019-2030: Ylivieska – Kasvun kaupunki

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 25.2.2019 Ylivieskan kaupungin strategian 2019-2030: Ylivieska Kasvun kaupunki

Strategia jakautuu kolmeen strategiseen näkökulmaan, jotka jäsentävät strategiasisällön. Jokaiselle näkökulmalle on luotu strategian toteutumista osoittavia mittareita, jolloin strategian suorituskyvyn seuranta on mahdollista. Strategiaa seurataan ja päivitetään vuosittain valtuustoseminaareissa.

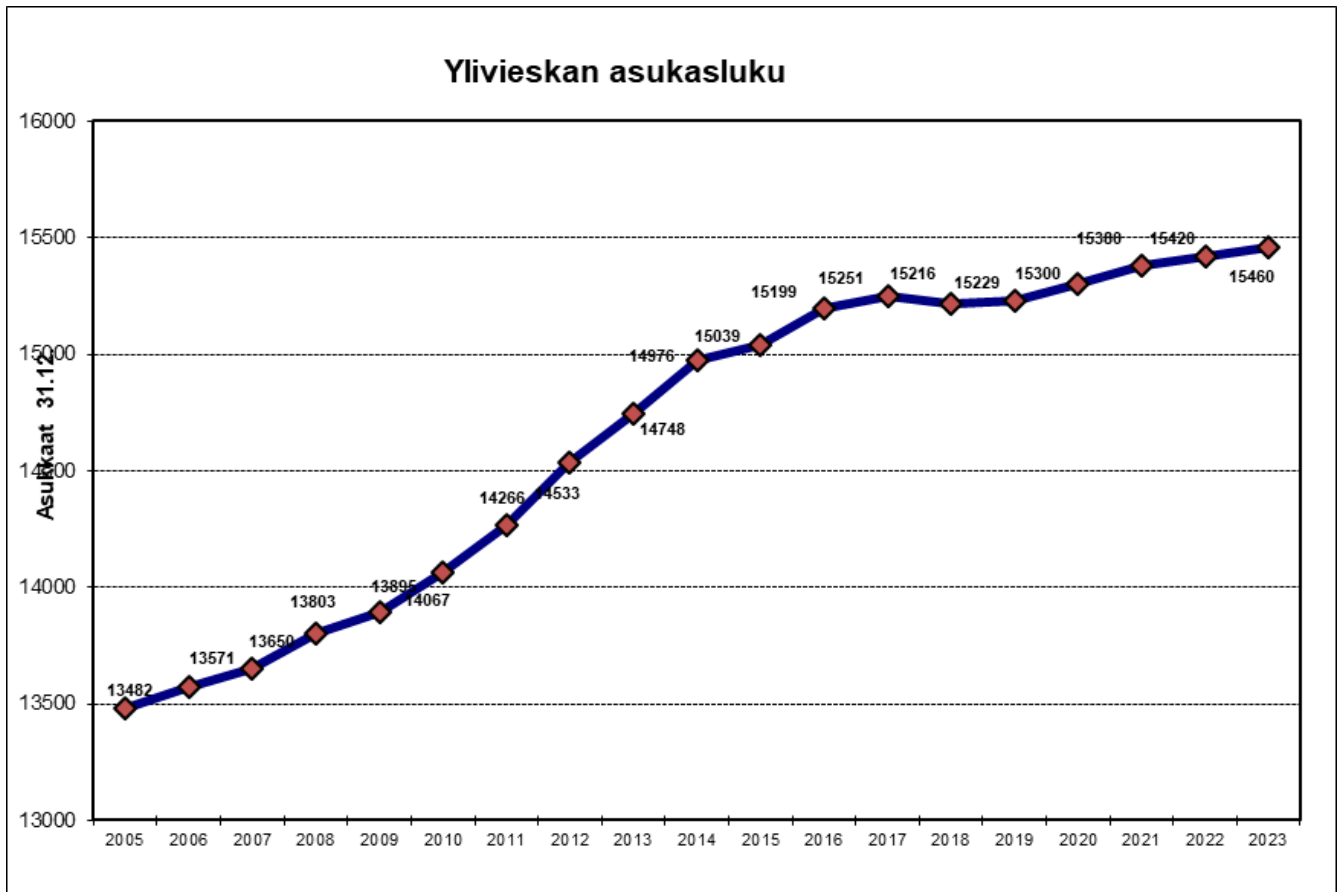
2. YLEISET LÄHTÖKOHDAT

2.1 Väestö

Ylivieskan kaupungin asukasluku oli vuoden 2018 lopussa 15.212 ja syyskuun 2019 lopussa 15.229. Vuosina 2012-2014 asukasluku kasvoi yli 200 asukkaalla vuodessa, jonka jälkeen kehitys on tasaantunut. Vuoden 2020 lopussa ylivieskalaisia arvioidaan olevan noin 15.300.

Tilanne 31.12	Väestö	Muutos	%
1994	13.536	+105	+0,8
1995	13.521	-15	-0,1
1996	13.435	-86	-0,6
1997	13.357	-78	-0,6
1998	13.263	-94	-0,7
1999	13.276	+13	+0,1
2000	13.248	-28	-0,2
2001	13.235	-13	-0,1
2002	13.220	-15	-0,1
2003	13.185	-35	-0,3
2004	13.343	+158	+1,2
2005	13.482	+139	+1,0
2006	13.571	+89	+0,7
2007	13.650	+79	+0,6
2008	13.803	+153	+1,1
2009	13.895	+92	+0,7
2010	14.067	+172	+1,2
2011	14.266	+199	+1,4
2012	14.533	+267	+1,9
2013	14.748	+215	+1,5
2014	14.976	+228	+1,6
2015	15.039	+63	+0,4
2016	15.199	+160	+1,1
2017	15.251	+52	+0,4
2018	15.212	-39	-0,3
9/2019	15.229	+17	+0,1

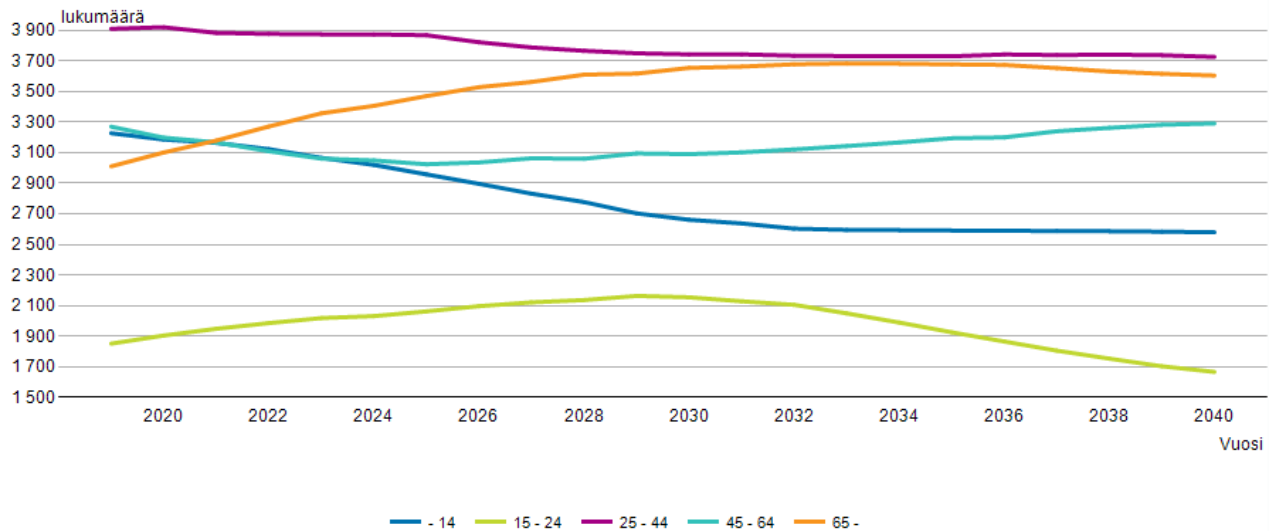
Vuosi	Ylivieskan väestötavoite	Tilastokeskuksen ennuste vuodelta 2019
2020	15.300	15.309
2021	15.340	15.341
2022	15.380	15.365
2023	15.420	15.376
2030	15.700	15.302
2040	16.100	14.866

Väestönmuutokset

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Syntyneet	216	208	205	225	231	251	213	200	206	180
Kuolleet	99	95	118	103	107	112	104	102	139	126
Syntyneiden enemmisyys	117	113	87	122	124	139	109	98	67	54
Kuntaan muutto	820	780	829	947	880	900	890	858	883	838
Kunnasta muutto	845	721	717	802	789	811	936	830	917	935
Muuttovoitto/-tappio	-25	59	112	145	91	89	-46	28	-34	-97
Väestönmuutos	+92	+172	+199	+267	+215	+228	+63	+160	57	-39
Asukasmäärä	13 895	14 067	14 266	14 533	14 748	14.976	15.039	15.199	15.256	15.212

Taulukosta voidaan havaita, että luonnollinen väestönkasvu on säilynyt Ylivieskassa pitkään hyvänä. Vuonna 2017 syntyneiden enemmisyys jäi selvästi alle sadan. Muuttovoittoa on saatu varsinkin vuosina 2010-2014. Vuosien 2004-2017 väestönlisäys oli keskimäärin 1,1 % vuodessa. Tilastokeskuksen väestöennuste 2019 ennakoii Ylivieskan väestökasvun tasaantuvan lähivuosina noin 40 henkeen. **Väestön ikärakenne**

Väestöennuste 2019: Ikärakenne

Lähde: Väestöennuste, Tilastokeskus

Yli 65-vuotiaiden määrä ja suhteellinen osuus kasvaa Tilastokeskuksen ennusteen mukaan voimakkaasti myös Ylivieskassa. 65-vuotiaita tai vanhempia oli 3010 henkilöä vuonna 2019 ja ennusteen mukaan 3654 henkilöä vuonna 2020, 3777 henkilöä vuonna 2030 ja 3604 henkilöä vuonna 2040. Alle 14 -vuotiaiden määrässä tapahtuisi ennusteen mukaan noin 650 hengen vähentyminen 2040 vuoteen mennessä. Muissa ikäryhmissä ennustetut muutokset ovat pienempiä.

Väestöllinen ja taloudellinen huoltosuhde

Väestöllinen ja taloudellinen huoltosuhde Ylivieskassa / Tilastokeskus 2018

Vuosi	Väestöllinen huoltosuhde	Taloudellinen huoltosuhde	Alle 15-vuotiaiden osuus, %	65 vuotta täyttäneiden osuus, %	15-64-vuotiaiden osuus, %	Keski-ikä, molemmat sukupuolet
1995	56,1		23,3	12,7	64,1	35,5
2000	53,6	150,2	21,3	13,6	65,1	37,1
2005	52,1	143,4	20,1	14,1	65,7	37,9
2009	54,8	143,6	20,6	14,8	64,6	38,3
2010	55,5	140,8	20,4	15,3	64,3	38,5
2011	56,3	135,5	20,6	15,4	64,0	38,5
2012	57,9	140,9	20,9	15,8	63,3	38,4
2013	59,7	146,7	21,2	16,2	62,6	38,4
2014	62,0	153,4	21,6	16,7	61,7	38,3
2015	63,7	155,3	21,4	17,5	61,1	38,7
2016	65,4	154,3	21,5	18,0	60,5	38,9
2017	67,2	149,7	21,5	18,6	59,8	39,2
Muutos 1995-2017	11,1		-1,8	5,9	-4,3	
Muutos 2008-2017	13,4	20,4	0,9	4,2	-5,2	

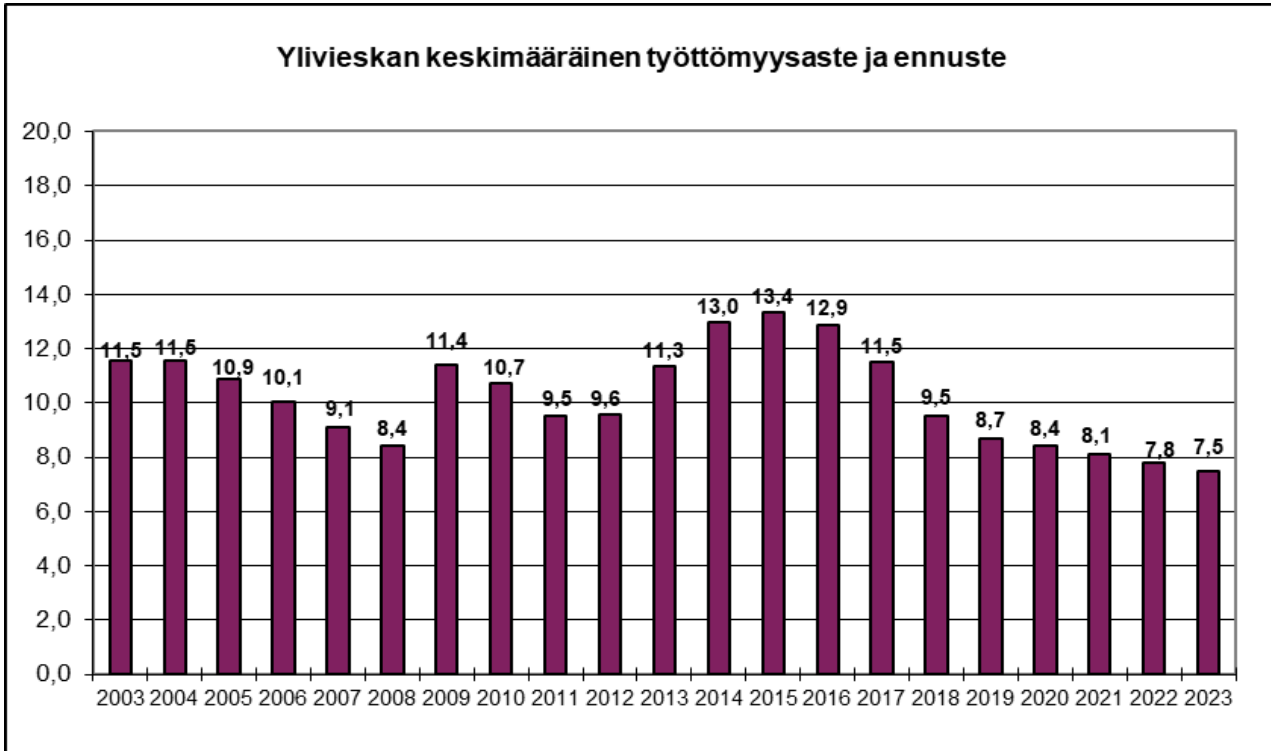
Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65+ vuotta täyttäneiden määrän suhde 15-64 -vuotiaiden määrään. Lapsia ja vanhuksia 100 työikäistä kohti.

Taloudellinen huoltosuhde lasketaan jakamalla ei-työllisten määrä, eli työttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat, työllisten määrällä. Saatu luku on kerrottu sadalla.

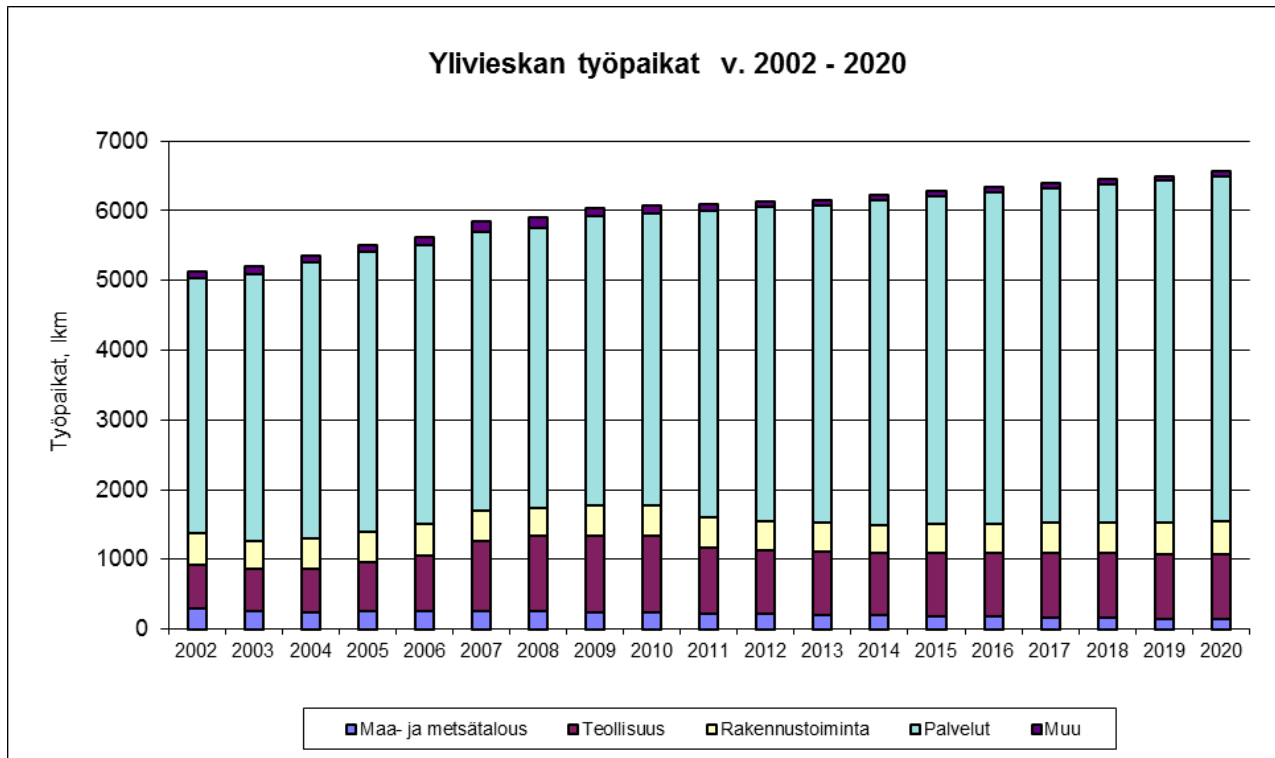

Huoltosuhteet ovat kehittyneet huonompaan suuntaan niin koko maassa kuin Ylivieskassakin. Saman kehityksen ennustetaan jatkuvan myös tulevina vuosina.

2.2 Työllisyys ja työpaikat

Pitkään jatkuneen talouden taantuman seurauksena Ylivieskan työttömyysaste nousi 13,4 %:iin vuonna 2015 ja on siitä laskenut vuoden 2018 loppuun noin 9,5 %:iin. Vuoden 2019 aikana työttömyysasteen lasku on hidastunut ja tulevina vuona työttömyysasteen ennustetaan laskevan hitaasti.

2.3 Asuminen

Asuntotuotanto

Valmistuneet asunnot vuosina 2000 – 2018 ja ennuste 2019

Vuosi	Omakoti asunnot	Rivitalo asunnot	Kerrostalo-asunnot	Asunnot muissa rakennuksissa	Yhteensä
2019	35	14	12	-	61
2018	37	17	26	-	80
2017	48	28	33	-	109
2016	39	34	53	-	126
2015	44	42	72	-	158
2014	54	38	46	-	138
2013	77	23	45	1	146
2012	69	48	42	-	159
2011	90	50	32	-	172
2010	68	24	12	1	105
2009	63	21	22	1	107
2008	84	20	14	1	119
2007	64	37	-	2	103
2006	62	51	14	-	127
2005	66	45	34	12	157
2004	47	41	2	10	100

2003	54	18	21	12	105
2002	35	21	2	6	64
2001	42	26	-	-	68
2000	31	34	16	5	81

Suunnitelmavuosien 2020 – 2023 laskennallinen asuntotuotantotarve on noin 90 asuntoa/vuosi, kun otetaan huomioon väestönkehitys, asuntokuntien rakenteen ja määrän muutos, asuntovarauma ja asuntojen poistuma.

Pientalotontit

Kaupungilla on vuoden 2020 rakentajille luovutettavia pientalotontteja Männistön kaupunginosassa Olmalan alueella, Hollihaassa Kurulan alueella sekä Kaisaniemessä Pakolan alueella yhteensä noin 30 kpl.

Vuosien 2020-23 aikana kaavoitetaan maata pientalorakentamiseen Kiviojan alueelle. Tavoitteena on, että kaupungilla on vuosittain luovutettavia tontteja 40 – 50 kpl.

Vuonna 2019 kaupungilta on varattu 11 tonttia omakoti-, paritalo- ja rivitalorakentamiseen.

Kerrostalotontit

Kaupungilla on tällä hetkellä kolme rakennettava kerrostalotontti keskustan alueella. Lisäksi keskustan alueella on useita yksityisen omistuksessa olevia kaavoitettuja kerrostalotontteja, jotka vaativat asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnin.

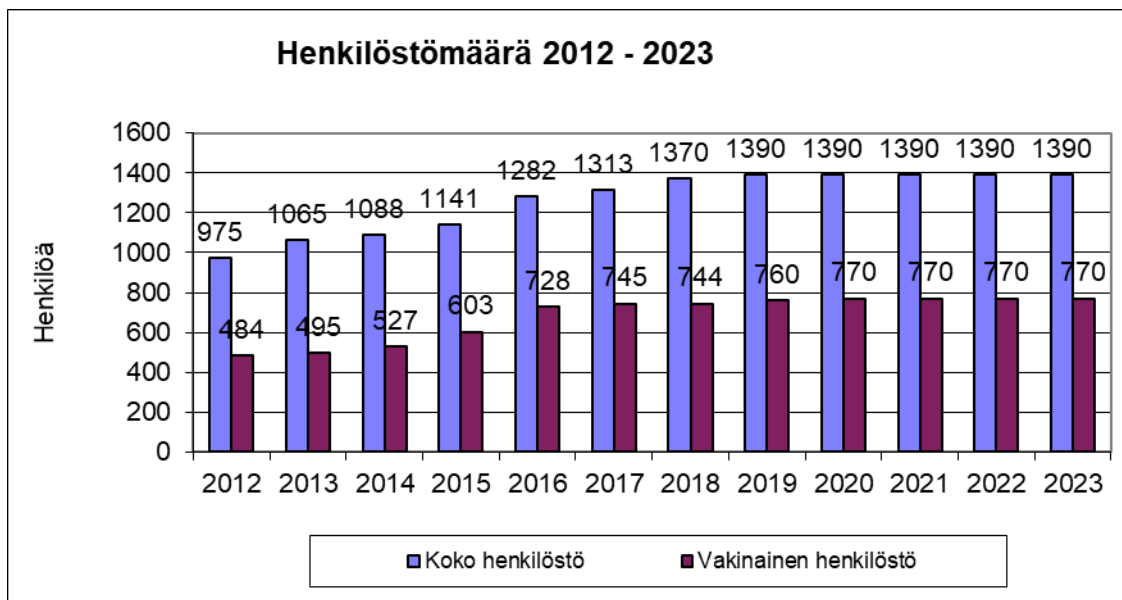
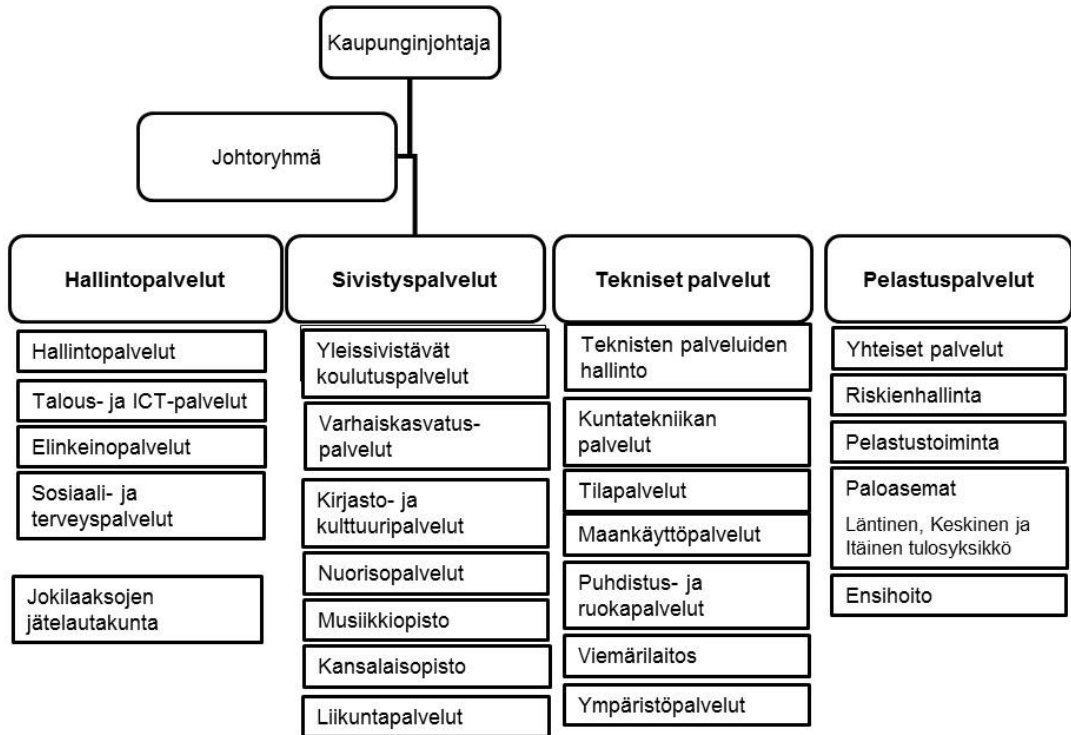
Vuokra-asuminen

ARA-vuokra-asuntoja kaupungin sekä muiden yhteisöjen hallinnassa on kaikkiaan noin 750 kpl. Rajoituksista vapautettuja ja vapautuneita aravavuokra-asuntoja on 236 kpl.

Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy on merkittävin vuokra-asuntoja hallinnoiva ja tarjoava yhtiö ja on samalla myös kaupungin vuokra-asuntojen hankintayhtiö. Yhtiöllä on valmius rakentaa, ostaa ja perusparantaa kulloisenkin tarpeen mukaisia vuokra-asuntoja.

2.4 Henkilöstö

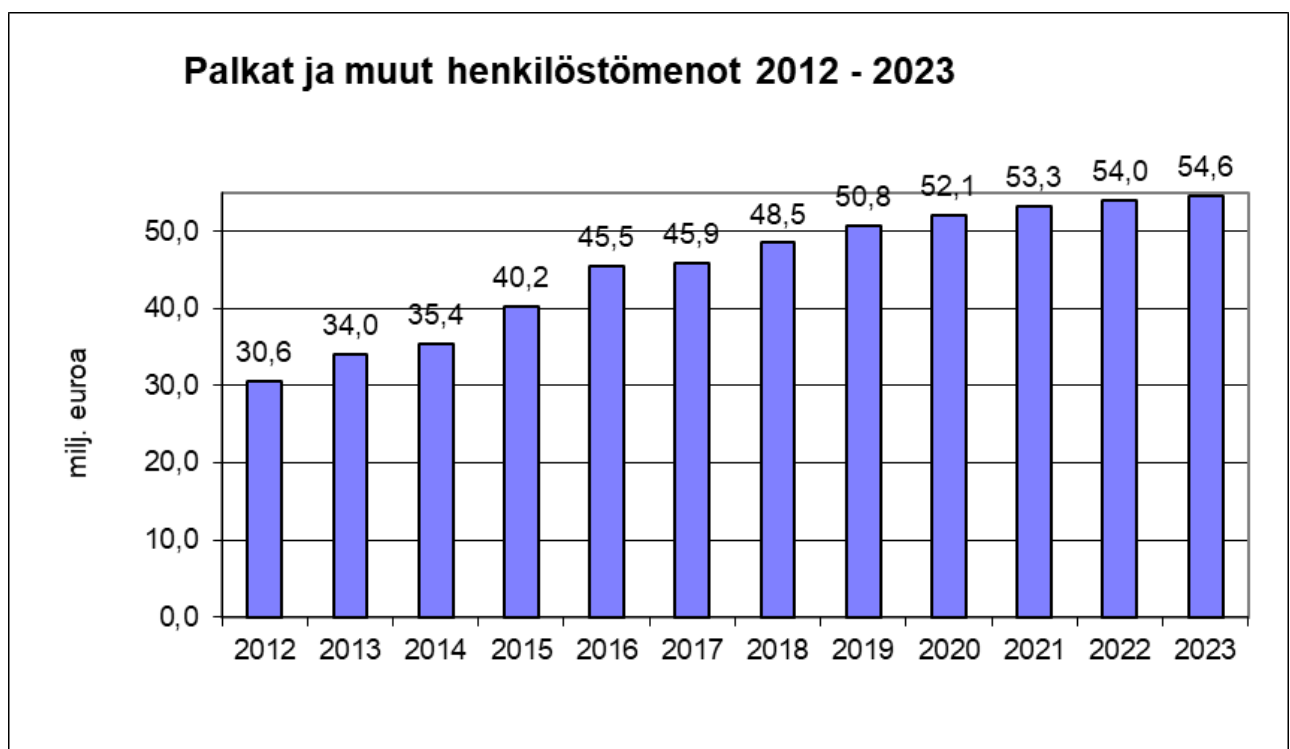
Kaupungin virasto-organisaatio vuonna 2020 on seuraava:

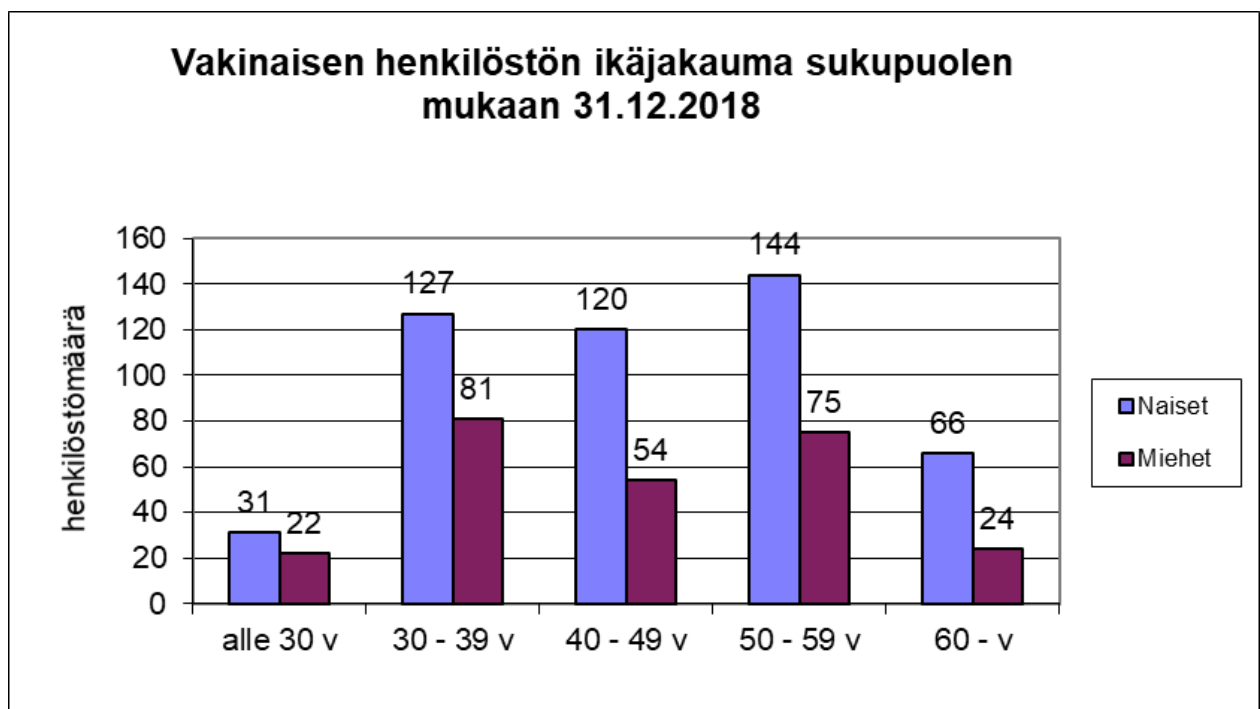
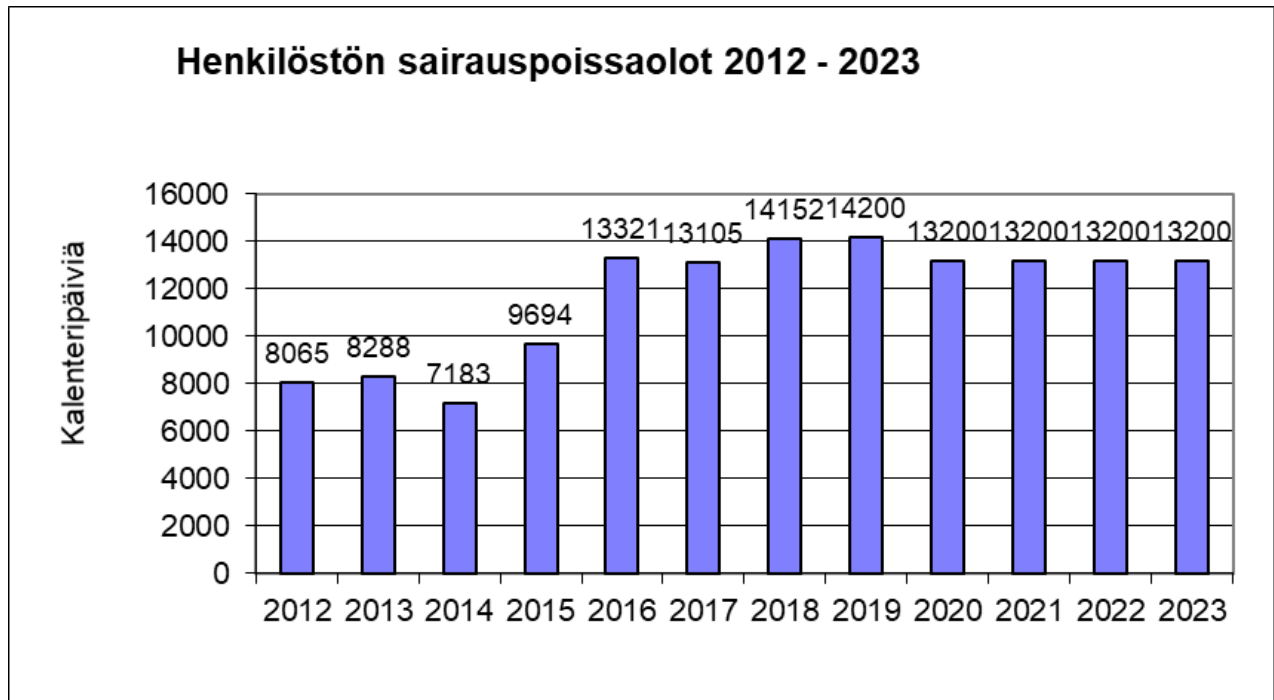

Kaavion tarkastelujaksolla on tapahtunut seuraavia merkittäviä muutoksia henkilöstömäärissä:

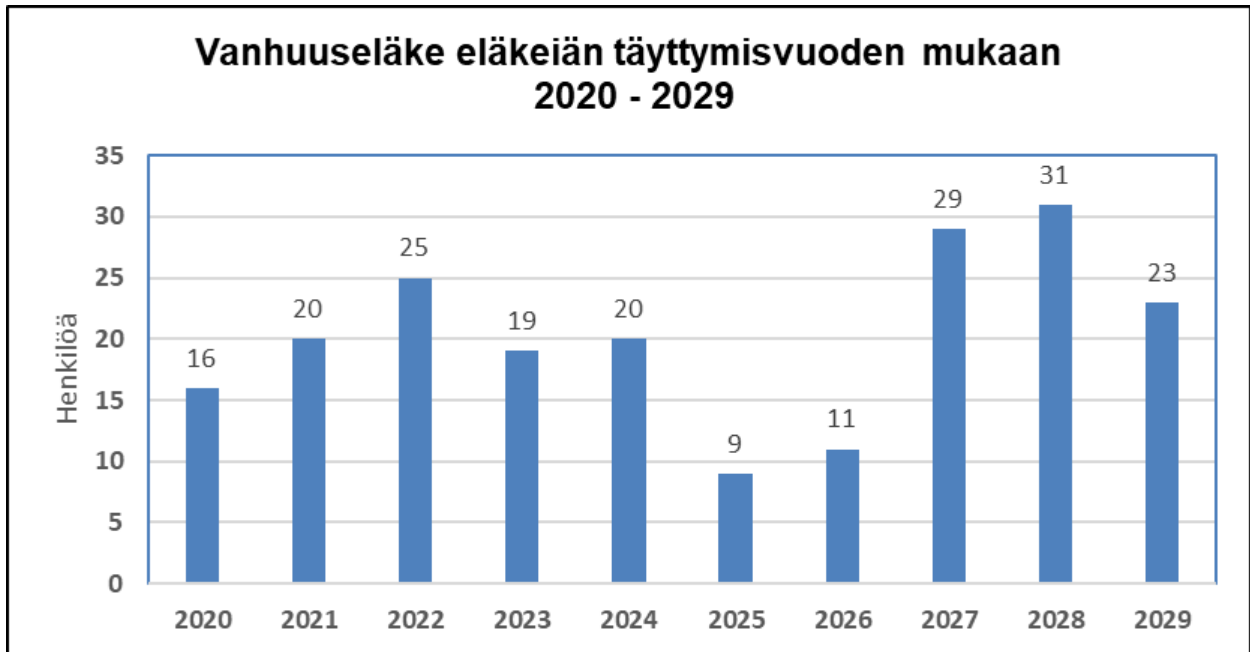
- Jokilaaksojen pelastuslaitokselle siirtyi vuonna 2013 ensihoitopalveluiden tuottaminen Raahan alueelta, jolloin 17 henkilöä siirtyi RASHKY:ltä liikkeenluovutuksella Ylivieskan kaupungin/ Jokilaaksojen pelastuslaitoksen palvelukseen. Pelastuslaitoksen johtokunta perusti lisäksi ensihoitopäällikön ja kahden ensihoitoesimiehen virat.
- Vuosina 2014-2015 Jokilaaksojen pelastuslaitokseen palkattiin noin 70 uutta ensihoitajaa, kun ensihoitopalveluiden tuottaminen laajeni edelleen Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin toiminta-alueella.
- Vuoden 2015 alusta lukien Vieskan liikelaitoskuntayhtymän palveluksesta siirtyi 38 henkilöä puhdistus- ja ruokapalveluyksikköön. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Heta liikelaitos yhtiöitettiin 1.1.2015, jolloin kaupungin palveluksesta siirtyi 25 työntekijää perustettuun yhtiöön.
- Vuoden 2016 alusta varhaiskasvatushenkilöstö (123 henkilöä) siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Kallion palveluksesta Ylivieskan kaupungin palvelukseen sivistyspalvelujen toimialaan.

Edellä mainitut henkilöstömuutokset tulee ottaa huomioon vertailtaessa tarkastelujakson henkilöstö- ja talouslukuja.

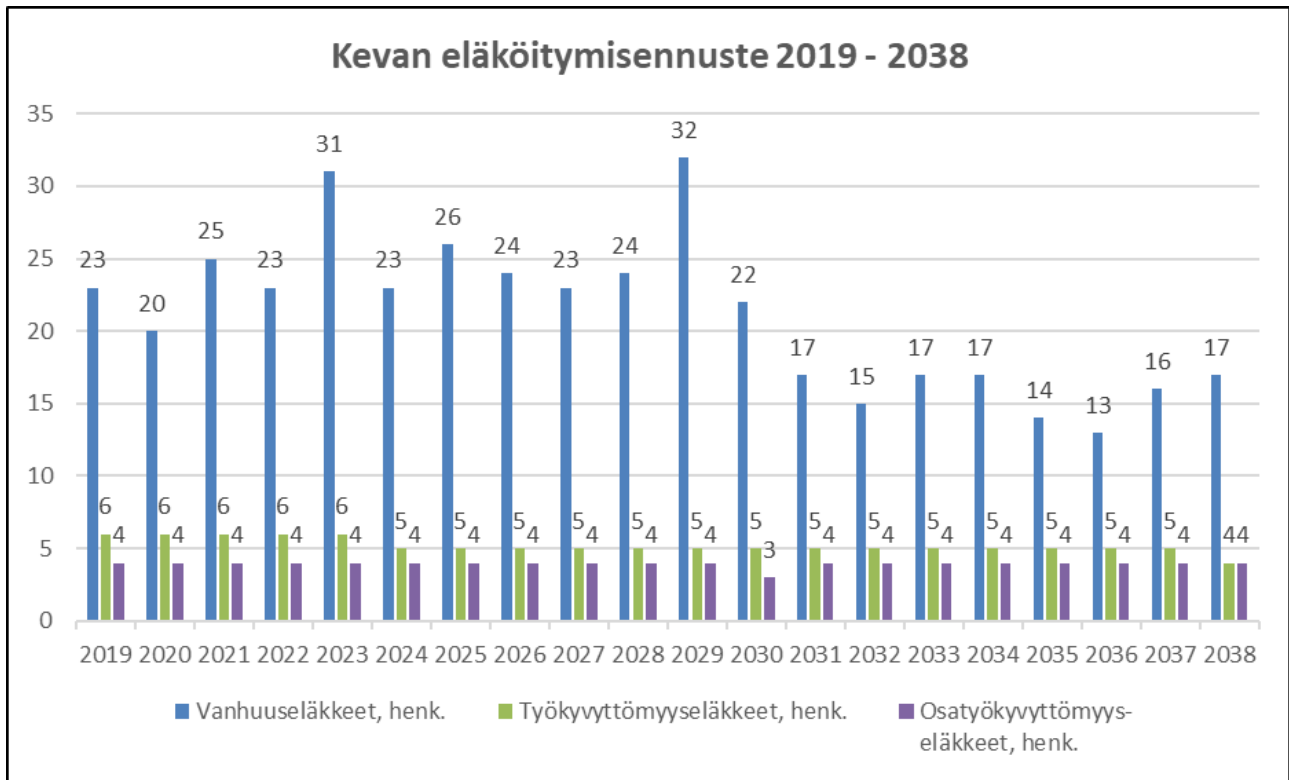

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 45,5 vuotta 31.12.2018.

Kaaviossa on lokakuussa 2017 Kevalta saatu tieto Ylivieskan kaupungin vanhuuseläkepoistumasta (KuEL ja VaEL) vuoteen 2029 mennessä. Tarkasteluun on otettu yleinen ikäluokan alin eläkeikä, jos ei ole ammatillista tai henkilökohtaista eläkeikää. Vuonna 1965 ja myöhemmin syntyneitä ei ole luvuissa, koska heille ei ole vielä vahvistettu eläkeikää.

Kevan ennuste Ylivieskan kaupungin eläkepoistumasta (KuEL ja VaEL) vuoteen 2038 mennessä. Luvut tulevat muuttumaan lähivuosina tapahtuneiden ja tulevien henkilöstömuutosten vuoksi.

3. TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Kansantalous

Valtiovarainministeriön syksyn 2019 talouskatsauksen mukaan epävarmuus varjostaa maailmantalouden näkymiä ja maailmantalouden kasvu, kuten myös teollisuustuotannon kasvu on hidastunut merkittävästi.

Vuonna 2019 Suomen BKT:n ennustetaan valtiovarainministeriön mukaan kasvavan 1,5 %, mutta yksityiset pankkilaitokset arvioivat tätä vaimeampaa kasvua (1,2%). Talouskasvu on vuonna 2019 ollut kahden ensimmäisen neljänneksen aikana lähinnä nettoviennin ja julkisen kysynnän varassa. Yksityinen kulutus ja investoinnit ovat sen sijaan kehittyneet heikosti. Talouskasvua ennakoivat mittarit ovat heikentyneet vuoden 2019 aikana ja esimerkiksi teollisuuden ennakkotilausten kasvu on hidastunut. Yksityisten investointien osalta asuntorakentamisen ennakoidaan kasvavan ainoastaan pääkaupunkiseudulla. Työllisyyden parantuminen sekä palkankorotuksen ovat tukeneet ostovoiman kasvua alkuvuonna 2019. Ansiotason kasvusta huolimatta kotitalouksien kulutus on kehittynyt keväällä heikosti. Kulutuksen hidastumisen taustalla on kuluttajien luottamuksen heikentyminen Suomen talouteen ja säästämisasteen kasvaminen.

Vuonna 2020 talouskasvu hidastuu vuodesta 2019 ja kasvun ennakoidaan jäävän 0,5-1 prosenttiin (mm.Nordea 9/19, Osuuspankki 8/19). Viennin kasvu jää maltilliseksi seuraten vientikysynnän kehitystä. Suomen viennin maailmanmarkkinaosuus ei kasva. Ennustejakson loppua kohti viennin kasvuvauhti hidastuu ja maailmanmarkkinaosuus pienenee. Tuotannollisten investointien näkymät ovat varsin valoisat, vaikka kuluvana vuonna investointivauhti jää vaatimattomaksi. Suomen taloudessa on valmisteilla monia suuria miljardin euron hankkeita. Yksityinen kulutus kasvaa ansiotason kasvun kiihtyessä. Palkkasumman kasvu pysyy yhtä nopeana kuin tänä vuonna, huolimatta työllisten kasvun hidastumisesta. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisten kasvua. Työttömyysasteen laskeminen finanssikriisiä edeltävän suhdannehuipun lukemiin lisää työmarkkinoiden kireyttä, mikä puolestaan vahvistaa palkankorotuspaineita ja synnyttää työvoimakapeikkoja talouteen.

Suomen taloudessa kolme vuotta jatkunut hyvä suhdanne on kohentanut julkisen talouden tilaa. Viime vuonna julkisen talouden alijäämä supistui jälleen edellisvuodesta. Suotuisasta suhdannetilanteesta huolimatta julkinen talous pysyy alijäämäisenä ennustejaksolla. Ensi vuosikymmenelle tultaessa talouskasvun arvioidaan hidastuvan, jolloin julkisen talouden rahoitusasema alkaa heiketä jälleen. Julkinen velka suhteessa BKT:hen on laskenut alle 60 prosentin rajan. Euromääräisesti julkinen talous kuitenkin velkaantuu ennustejaksolla. Talouden suotuisasta kehityksestä huolimatta julkinen velkasuhde on alentunut hyvin hitaasti. Julkinen velkasuhde kääntyy uudelleen nousuun heti ensi vuosikymmenen alussa. Julkisessa taloudessa on edelleen vakavia rakenteellisia ongelmia. Väestö ikääntyy ja se näkyy kasvupaineena eläke-, hoitoja hoivamenoissa myös tulevaisuudessa. Ikäsidonnaiset menot kasvattavat julkisia menoja keskimäärin noin 0,5 mrd.euroa vuodessa.

Kansantalouden keskeisiä ennustelukuja (VM):

	2016	2017	2018	2019**	2020**	2021**
Bruttokansantuote, mrd. euroa	217	226	234	242	249	257
Palvelut, määrän muutos, %	1,6	2,4	1,8	1,2	1,0	1,1
Koko teollisuus, määrän muutos, %	4,1	8,4	0,1	3,0	1,8	1,4
Työn tuottavuus, muutos, %	2,0	2,8	-0,9	0,7	0,6	0,8
Työlliset, muutos, %	0,4	1,1	2,6	1,0	0,5	0,3
Työllisyysaste, %	68,7	69,6	71,7	72,5	73,0	73,4
Työttömyysaste, %	8,8	8,6	7,4	6,5	6,3	6,2
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	0,4	0,7	1,1	1,1	1,4	1,7
Ansiotasoindeksi, muutos, %	0,9	0,2	1,7	2,7	3,1	2,9
Vaihtotase, mrd. euroa	-1,6	-1,6	-3,7	-3,0	-3,2	-3,1
Vaihtotase, suhteessa BKT:een, %	-0,7	-0,7	-1,6	-1,2	-1,3	-1,2
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4	-0,3
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	0,4	0,5	0,7	0,0	-0,2	-0,1
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:een, %	55,6	53,7	53,1	52,7	53,1	53,0
Veroaste, suhteessa BKT:een, %	43,8	43,0	42,3	41,9	42,2	42,1
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:een, %	-1,7	-0,7	-0,8	-1,0	-1,4	-1,5
Valtion rahoitusjäämä, suhteessa BKT:een, %	-2,6	-1,8	-1,2	-0,9	-1,2	-1,1
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:een, %	62,6	60,8	58,9	58,8	58,8	59,7
Valtionvelka, suhteessa BKT:een, %	47,1	46,8	44,8	44,4	43,9	44,3

3.2 Kuntatalous

Kuntatalous on vahvistunut hienoisesti useamman vuoden ajan, mutta suotuista kehitys näyttää päättyneen vuonna 2018. Kuntien toimintakulut kasvoivat vuonna 2018 ja verotulot puolestaan vähenivät, jonka seurauksena kuntien toimintakate heikkeni noin 0,9 mrd. euroa ja vuosikate noin 1,3 mrd. euroa edellisestä vuodesta. Kuntatalouden vuosikate ei riittänyt kattamaan tuloksen näkökulmasta poistoja ja arvonalentumisia (2,7 mrd. euroa) eikä rahoituksen näkökulmasta nettoinvestointeja (n. 3,8 mrd. euroa).

Kuntatalouden kehitystä edelliseen vuoteen verrattuna heikentää se, että vuosi 2017 oli kuntataloudessa poikkeuksellisen vahva: toimintakulujen kasvu oli erittäin maltillista ja verotulot kasvoivat osittain kertaluontoisten tekijöiden myötä. Merkillepantavaa on negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärän kasvu, joita vuonna 2018 oli 38 edellisen vuoden neljän sijaan. Tuloksen näkökulmasta tasapainoisia kuntia, joissa vuosikate riitti poistojen kattamiseen, oli vain noin kolmasosa kunnista.

Kuntasektorin toimintakulujen kasvun arvioidaan johtuneen sosiaali- ja terveydenhoidon kustannuksista sekä ostopalvelujen ja materiaalihankintojen kasvusta. Verotulot laskivat edellisestä vuodesta 0,4 prosenttia, eli noin 100 milj. euroa. Valtionosuudet puolestaan laskivat 0,5 prosenttia, eli noin 50 milj. euroa edellisestä vuodesta erityisesti kilpailukykysovimukseen liittyvän vähennyksen kasvun sekä kuntien ja valtion kustannustenjaon tarkistuksen vuoksi. Investointimenojen kasvu kiihtyi aiempiin vuosiin nähden koulujen peruskorjausten ja uudisrakentamisen vuoksi. Kuntien lainakanta kasvoi noin 600 milj. euroa ja kuntayhtymien lainakanta puolestaan 400 milj. euroa, vaikka investoinnit eivät kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuntien toimintakulujen arvioidaan jatkavan kasvua vuosina 2019 – 2023, joka johtuu väestön ikärakenteen muutoksen aiheuttamasta kasvupaineesta. Koko kuntatalouden tasolla menojen kasvupainetta vaimentaa koulutuspalvelujen tarpeen lasku, mikä on seurausta syntyvyyden laskusta. Kuntatalouden velkaantumiskehityksen arvioidaan jatkuvan tulevaisuudessa kasvavien investointipaineiden sekä ikääntyvän väestön palvelutarpeiden kasvun seurauksena. Jo useamman heikon verotulovuoden jälkeen verotulojen arvioidaan kehittyvän suotuista tarkastelukautena 2020–2022, joka osaltaan tasapainottaa kuntatalouden rahoitusjäämän kasvua, mutta vain väliaikaisesti.

3.3 Ylivieskan kaupungin talous

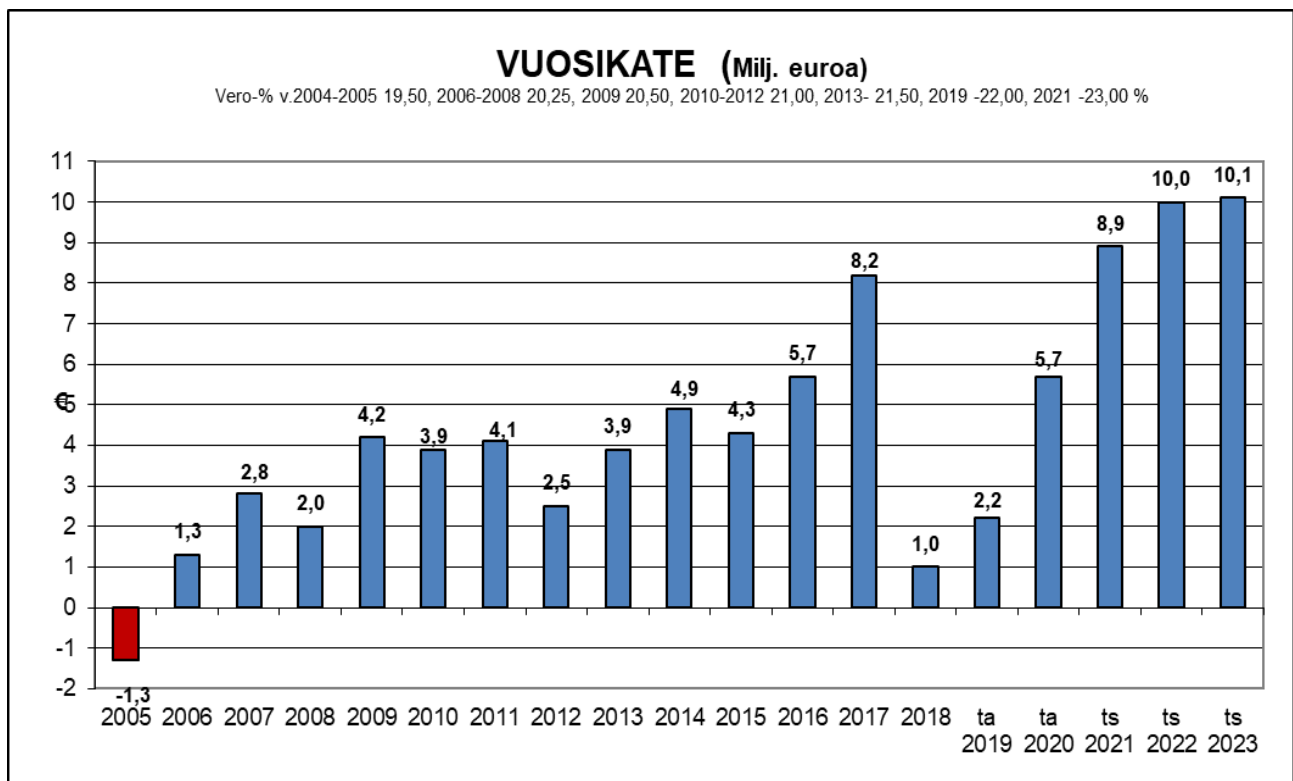
Ylivieskan kaupungin taloudellinen tilanne on erityisen kireä. Vuonna 2018 tehtiin Jokirannan koulusta noin 3,4 miljoonan euron alaskirjaus ja tase päättyi 6,2 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Vuosi 2019 on myös alijäämäinen ja taseen alijäämä painuu noin 10 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Talouden tasapainon kannalta oleellista on käyttötalouden nettomenojen kasvun toteutuminen taloussuunnitelman tavoitteen mukaisesti hyvin maltillisena.

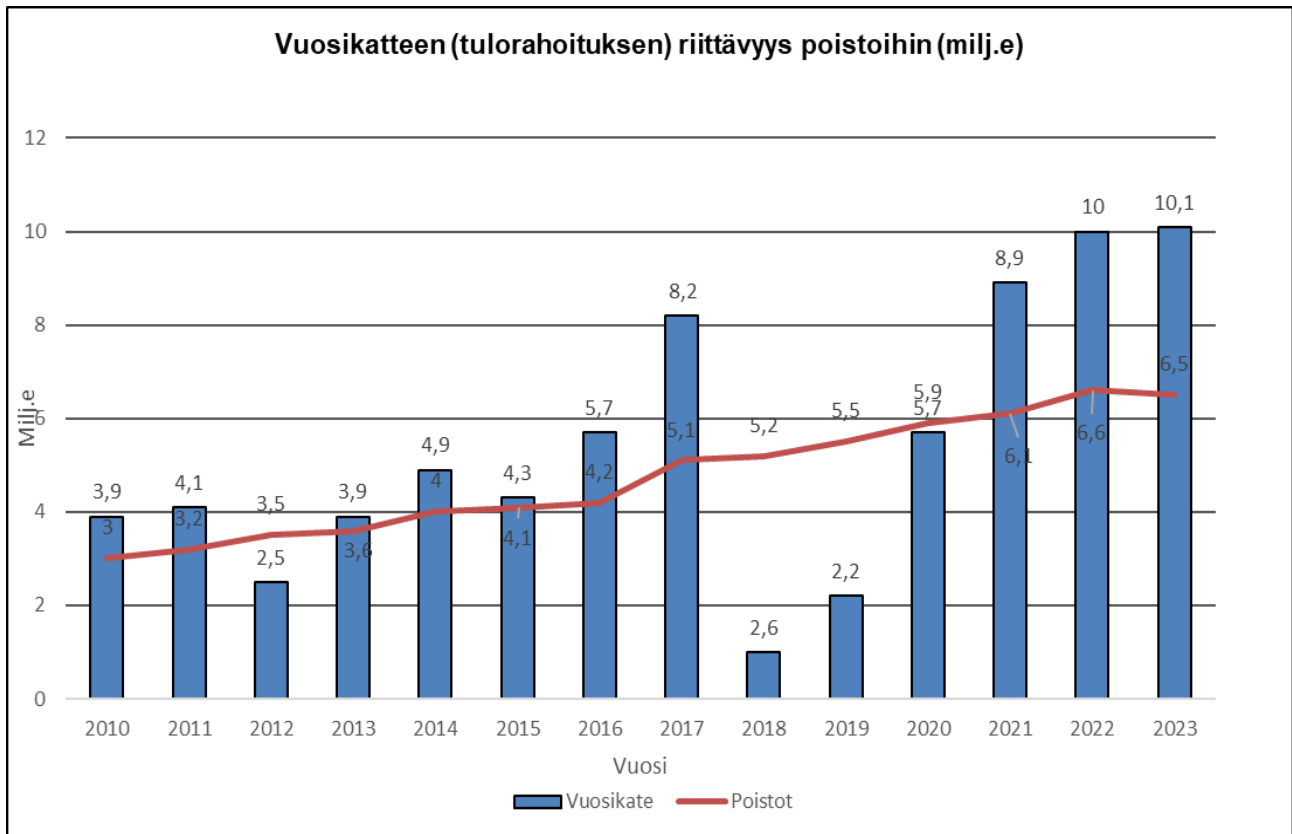
Talousarviossa 2020 taseen alijäämä ei käytännössä pienene, joten alijäämä jää katettavaksi vuosina 2021-23. Tämä tarkoittaa yli 3 miljoonan euron ylijäämän tekemistä vuodessa, johon pääseminen tulee olemaan hankalaa.

Erittäin mittavasta investointiohjelmasta johtuen velkamäärä on kasvamassa yli 120 milj. euron suunnitelmakauden loppuun mennessä. Korkeasta velkamäärästä aiheutuu kasvavat lainanhoitomenot ja korkotason merkittäväankin kasvuun on varauduttava pitkillä aikavälillä. Investointitaso vaikuttaa käyttötalouteen poistomäärien kohoamisena.

Vuosikate

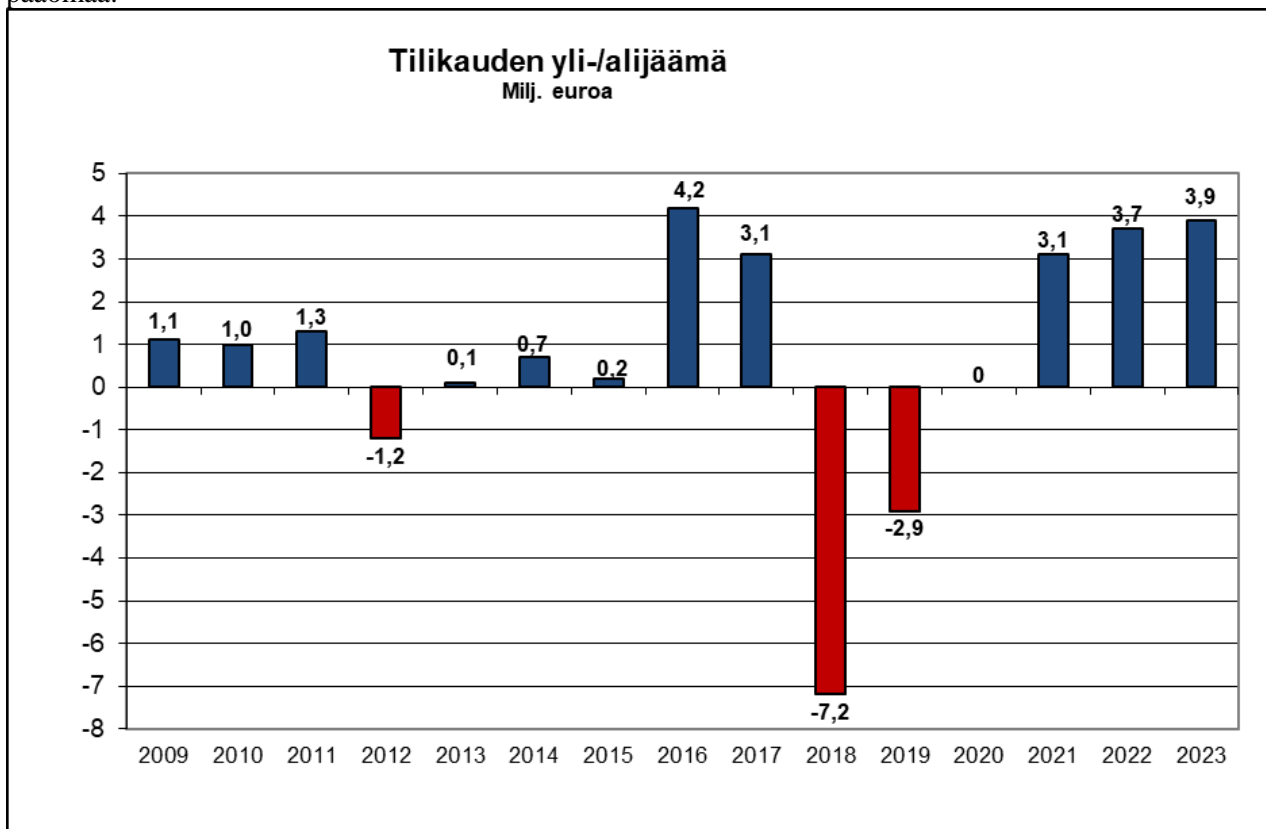
Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Vuoden 2020 talousarvion vuosikate on 5,7 milj. euroa.

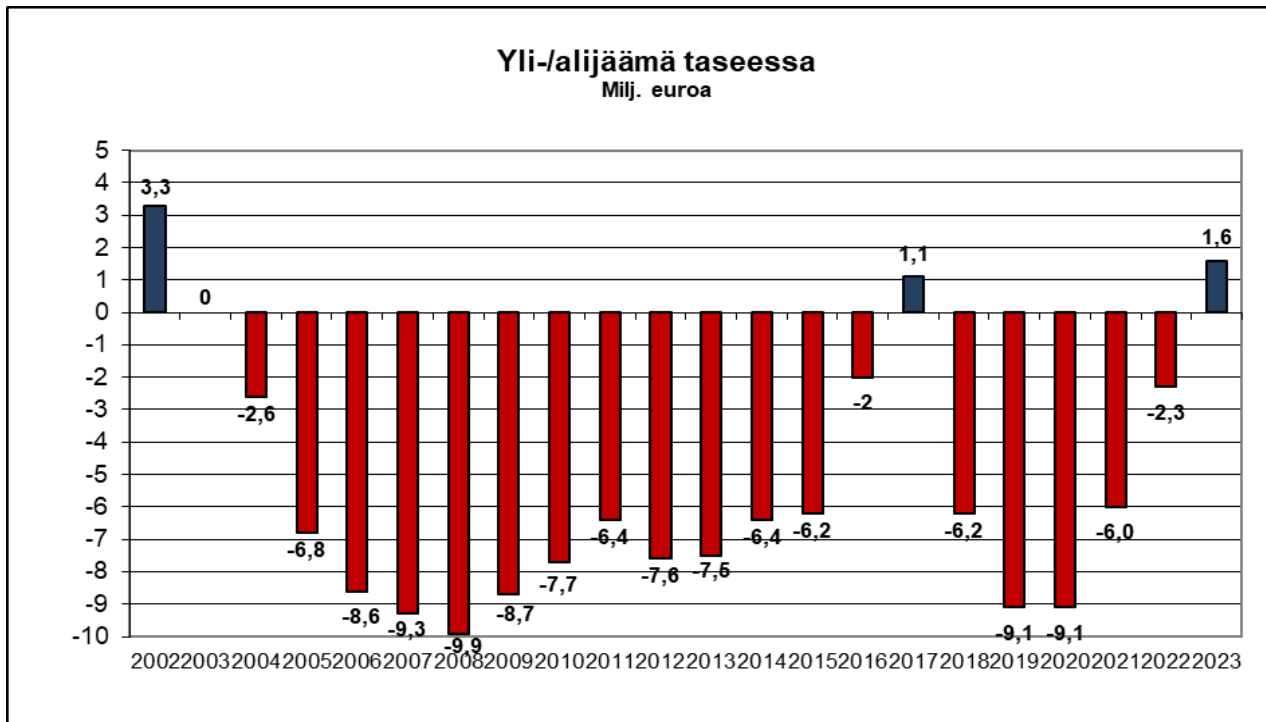

Tilikauden yli-/alijäämä

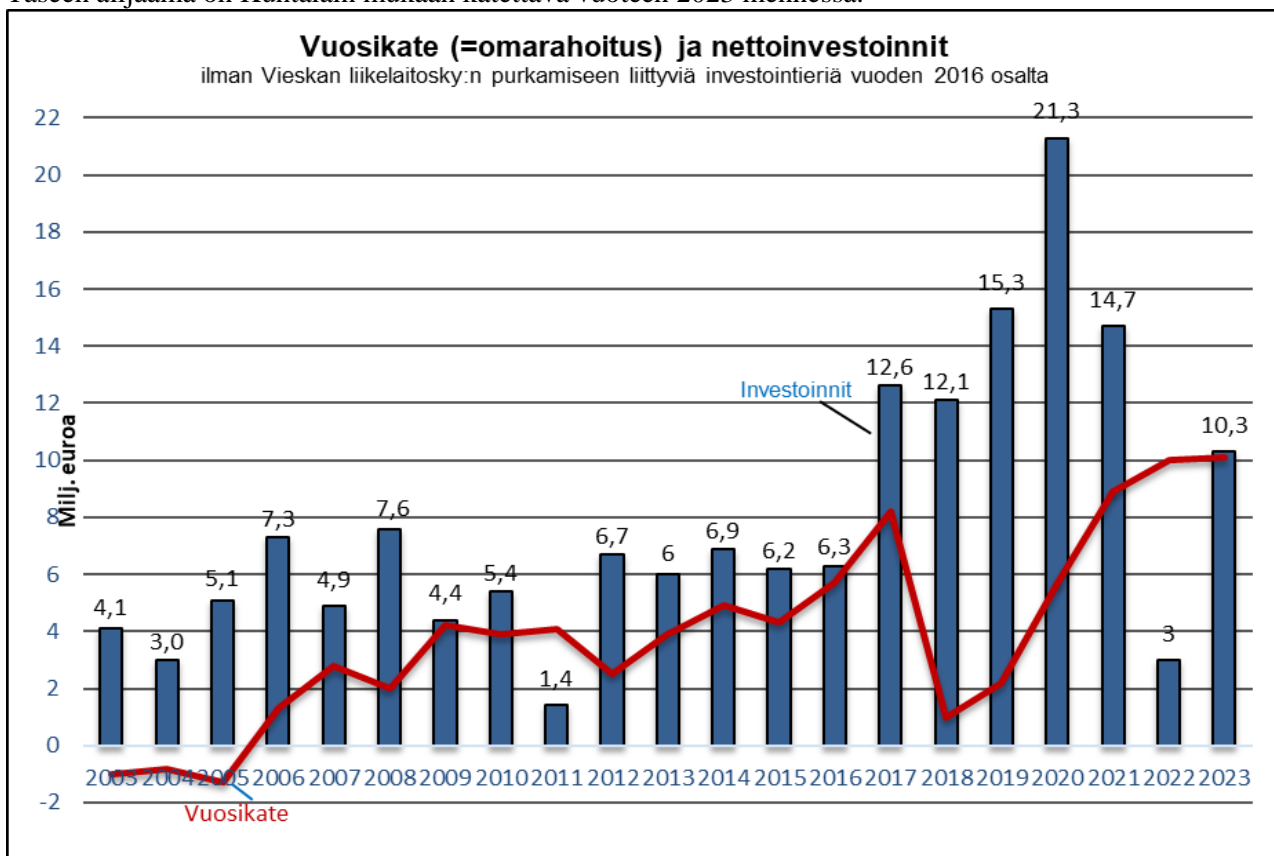
Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa.

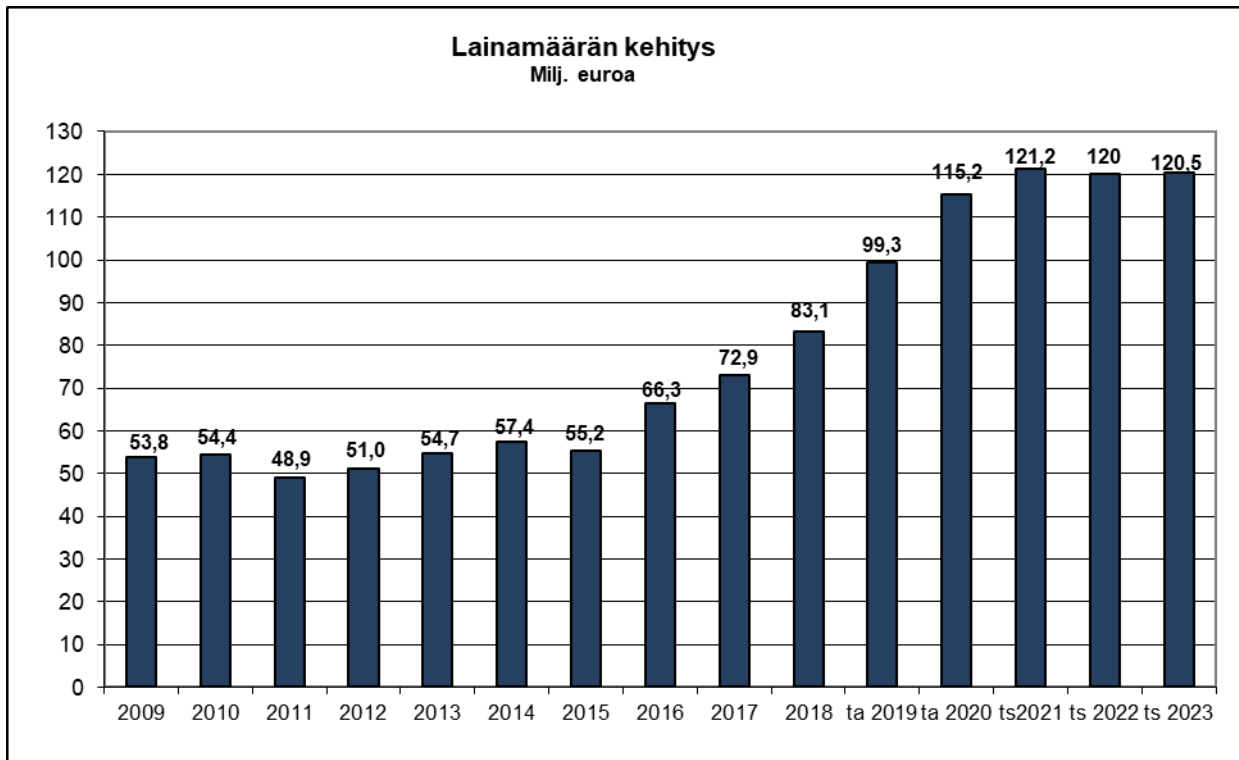
Vuoden 2018 tuloksessa näkyy Jokirannan koulun 3,4 miljoonan euron alaskirjaus.

Taseen alijäämä on Kuntalain mukaan katettava vuoteen 2023 mennessä.

Omarahoitus ei riitä kattamaan nettoinvestointeja kuin vuonna 2022, josta aiheutuu voimakas velkaantuminen. Vuoden 2016 osalta mukana ei ole Vieskan liikelaitoskry:ltä siirtynyttä omaisuutta.

Velkamäärä kasvaa merkittävästi vuosien 2020-2023 aikana ja yli kaksinkertaistuu vuoteen 2015 verrattuna.

3.4 Tulo- ja menoperusteet

Tuloperusteet

Verotulot

Vuonna 2020 kunnallisveroprosentti on sama kuin vuonna 2019 eli 22,00 %. Kunnallisverotuloja ennustetaan kertyvän 49,9 milj. euroa. Muutos vuoden 2018 toteumaennusteeseen on +6,8 %. Vuoden 2019 heikon verotulokertymän vuoksi nousu on prosentuaalisesti kova. Vuonna 2021 veroprosenttia on laskettu korotettavan 1,00 %-yksiköllä, jolloin kunnallisverotuloja kertyy ennusteen mukaan 53,3 milj. euroa, vuonna 2022 noin 55,3 milj. euroa ja vuonna 2023 noin 55,8 milj. euroa.

Yhteisöverotuloja kertyy noin 3,14 milj. euroa vuonna 2020. Kuntaryhmän osuus yhteisöverosta on alustavasti 31,3 %. Hitaan talouskasvun on arvioitu lisäävän yhteisöverotulojen kasvua. Vuonna 2021 yhteisöveroa arvioidaan kertyvän 3,3 milj. euroa, vuonna 2022 3,4 milj. euroa ja vuonna 2023 3,5 milj. euroa.

Verovuodesta 2002 alkaen kuntakohtaiset yhteisöveron jako-osuudet on määritelty etukäteen lopullisina ja ne lasketaan kahden viimeksi valmistuneen verotuksen tietojen perusteella. Verovuoden 2020 jako-osuudet määräytyvät vuosien 2017 ja 2018 verotustietojen perusteella laskettujen jako-osuuksien keskiarvona.

Kiinteistöveron tuotto vuonna 2020 on noin 5,1 milj. euroa. Vuonna 2021 kiinteistöveroa arvioidaan kertyvän 5,2 milj. euroa, vuonna 2022 5,25 milj. euroa ja vuonna 2023 5,3 milj. euroa. Kiinteistöveron tuottoon vaikuttaa kiinteistöjen määrän kasvu, verotusarvojen kohoamisen ja veroperustemuutokset. Valtakunnallinen kiinteistöverotuksen kehittämishanke on edelleen käynnissä ja etenee siten, että arvostusmenetelmät uudistetaan sekä maapohjien että rakennusten osalta. Uuden järjestelmän

mukaiset verotusarvot otettaneen käyttöön vuoden 2022 kiinteistöverotuksessa. Kaupungin oma kiinteistöveroselvitys kiinteistörekisterien tarkistamiseksi käynnistymässä. Kiinteistöveroselvityksen on arvioitu nostavan kiinteistöverotuottoja 5-10%

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö

Peruspalvelujen nykyinen valtionosuusjärjestelmä tuli voimaan vuoden 2015 alusta. Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Uudessa järjestelmässä peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saarisuus ja koulutustausta.

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri.

Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta kolmen lisäosan perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Peruspalvelujen valtionosuuksien kasvu vuodesta 2019 vuoteen 2020 johtuu erityisesti vuonna 2019 päättyneestä kilpailukyky sopimuksesta, mutta taustalla on myös muita lakiin perustuvia muutoksia mm:

- Kilpailukyky sopimukseen sisältynyt lomarahojen leikkaus päättyy ja niin ikään siihen liittyvä valtionosuuden vähennys päättyy vuoteen 2019. Kiky-leikkausten vähentyminen lisää valtionosuutta.
- Hallituksen tekemä indeksijääditys päättyy vuoteen 2019. Tehtyjä indeksijäädityksiä ei kompensoida, mutta vuodelta 2020 tehdään indeksitarkistus.
- Peruspalveluiden valtionosuudesta on vuodelle 2020 erotettu erikseen valtion veromenetysten kompensatio. Aiemmin se on ollut osana peruspalveluiden valtionosuutta. Veromenetysten kompensatiot lisääntyvät vuodelle 2020.

Lisäksi osana valtionosuusjärjestelmää on verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus. Tasausraja on nostettu sataan prosenttiin. Tasausrajan alapuolella oleville kunnille tasauslisänä lisätään valtionosuuteen tasausrajan ja kunnan laskennallisen verotulon erotuksesta 80 % (kunnan omavastuu 20 %).

Valtionosuudet maksetaan kunnille kuukausittain ilman korvamerkintää yhtenä eränä.

Valtionosuuksiin vaikuttaa lisäävästi valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus ja veropuolustemuutosten kompensatio valtionosuusjärjestelmän kautta.

Ennakkolaskelmien perusteella valtionosuuksia kertyy vuonna 2020 noin 41,4 milj. euroa, josta verotuloihin perustuvaa valtionosuuksien tasausta 9,7 milj. euroa ja veromenetysten kompensatiot 6,4 milj. euroa. Valtionosuuksien yhteismäärä kasvaa vuodesta 2019 noin 3,4 milj. euroa, eli 9,0 %. Suunnitelmavuosien osalta valtionosuuksien määrän ennakoitaan kasvavan maltillisesti peruspalveluiden valtionosuuksien, valtionosuuksien tasauksen ja hieman myös OKM:n valtionosuuksien osalta.

Maksut ja taksat

Viemärlaitoksen taksojen taso määrätään tuloslaskelman perusteella. Tavoitteena on saada viemärlaitoksen kokonaistulos ylijäämäiseksi.

Uutena maksuna vuodelle 2020 on huomioitu hulevesimaksujen tuotto, josta arvioidaan kertyvän tuloja noin 250.000 euroa.

Muissa palvelumaksuissa tehdään pääsääntöisesti vähintään kustannustason muutosta vastaavat korotukset. Pitemmällä aikavälillä tavoitteena on nostaa palvelujen omakatteisuustasoa ja kaupungin maksutulojen kokonaismäärää, mikäli palvelujen kysyntä sen mahdollistaa.

Menoperusteet

Henkilöstömenot

Kunta-alan nykyiset työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 1.2.2018-31.3.2020. Tulevasta sopimusratkaisusta ei ole tietoa, mutta muutoksiin on varauduttu korottamalla palkkasummaa 1,5 %:lla.

Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut alenevat. Vuonna 2019 Ylivieskan käyttämät työnantajan sosiaalivakuutusmaksut ovat:

Kuntatyönantajan henkilösivukulut	2019	2020
Kunnallinen eläkemaksu KuEL (sis.työkyvyttömyysmaksu)	17,25 %	16,85 %
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu	2,05 %	1,60
Sairausvakuutusmaksu	0,77 %	1,35
Valtion eläkemaksu VaEL	16,90 %	16,50
Tapaturmavakuutus (muu kaupunki) (Pelastuslaitos ja VPK:t 0,28 %)	0,10 %	0,10 %
Työntekijän eläkemaksu, jonka työnantaja pidättää palkanmaksun yhteydessä:		
- Työntekijän eläkemaksu alle 53-vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä	6,75 %	7,15 %
- Työntekijän eläkemaksu 53-62 vuotiailla	8,25 %	8,65 %
Työkyvyttömyyseläkemaksu (Varhaiseläkemenoperusteinen eli varhe-maksu korvautuu työkyvyttömyysmaksulla.	1,28 %	

Työnantajan KuEL-maksu jakaantuu palkkaperusteiseen maksuun (16,25 %) ja eläkemenoperusteiseen maksuun. Palkkaperusteinen maksu kohdistuu eri toimialojen menoksi palkkojen suhteessa. Eläkemenoperusteinen maksu kohdennetaan eri tulosalueiden menoksi aiheuttamisperiaatteen mukaan.

Palvelujen ostot

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tuottaa Peruspalvelukuntayhtymä Kallio. Määrärahavaraus vuodelle 2019 on yhteensä 51,5 milj. euroa, josta ostetun erikoissairaanhoidon osuus on 17,45 milj. euroa.

Pelastuspalvelut tuottaa Jokilaaksojen pelastuslaitos. Ylivieskan osuus vuoden 2019 kuntamaksuosuuksista on 1,848 milj. euroa.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut tuottaa Kuntien Hetapalvelut Oy. Määrärahavaraus vuodelle 2020 on yhteensä noin 600.000 euroa (sis. pelastuslaitoksen.) Menot kohdistetaan toimialoille palvelujen käytön mukaisessa suhteessa.

Maaseutuhallintopalvelut ostetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti isäntäkuntana toimivalta Nivalan kaupungilta. Määrärahavaraus ostopalveluihin vuodelle 2020 on noin 52.000 euroa. Osa kohdistuu suoraan kaupungille ostopalvelusopimuksen ulkopuolelta.

Elinkeinopalvelut ostetaan Ylivieskan kaupungin konserniyhtiö Ylivieskan Teknologia kylä YTEK Oy:ltä. Määrärahavaraus vuodelle 2020 on 265.000 euroa. Lisäresurssia kohdistetaan entisestä Ylivieskan seutukunnan hankerahasta.

3.5 Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne

Kuntalain mukainen taloudenohjaus ja talousarvion rakenne

Kunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta on säännökset kuntalaisissa. Tämän lisäksi talousarviosta ja taloussuunnitelmasta antaa ohjeita ja suosituksia Suomen Kuntaliitto.

Kunnan kirjanpitovelvollisuudesta, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kirjanpitolaissa on säädetty. Tältä osin sitovia ohjeita ja lausuntoja kunnille antaa työ- ja elinkeinoministeriön alainen kirjanpitolautakunnan kuntajaosto.

Kunnan toimintaa ja taloutta ohjataan kolmeksi tai useammaksi vuodeksi laadittavalla taloussuunnitelmalla. Talousarvio on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Taloussuunnitelma on laadittava vähintään neljäksi vuodeksi, alijäämän kattamiskaudeksi, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, tuloslaskennan, investointien ja rahoituksen näkökulmasta.

Käyttötalouden avulla valtuusto ohjaa kaupungin palvelutoimintaa. Käyttötalouden osassa valtuusto asettaa toimielimille ja niiden alaisille tehtäville strategiaan ja hyväksytyihin toimenpideohjelmiin perustuvat toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa asetettujen tavoitteiden vaatimat määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, kuinka kaupungin tilikaudelle jaksotettu tulorahoitus riittää palvelutoiminnan jaksotettuihin menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosan avulla ohjataan kaupungin investointeja. Se sisältää investointisuunnitelmat talousarvio- ja suunnitelmavuosille. Investointiosan määrärahat ja tuloarviot valtuusto hyväksyy hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosan lopussa esitetään näiden yhteenlaskettu muutos, joka kuvaa rahavirtojen vaikutusta kaupungin maksuvalmiuteen vuoden aikana.

Valtuusto vahvistaa kunkin tilivuoden talousarviorakenteen.

3.6 Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuusto määrää, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupunginhallitusta ja muita kaupungin toimielimiä ja viranhaltijoita.

Käyttötaloussosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat ja asettaa toiminnalliset tavoitteet tehtävittäin. Tehtävän sitovuustaso on toimintamäärärahan ja tulotavoitteen erotus, eli toimintakate.

Viemärlaitoksesta, Jokilaaksojen pelastuslaitoksesta ja Ylivieskatalo Akustiikasta ja liikuntapalveluista laaditaan tuloslaskelma. Tuloslaskelmassa valtuustoon nähden sitova taso on liikeyli-/alijäämä. Viemärlaitoksesta muodostettiin 1.1.2018 lähtien kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö, jolta peritään peruspääoman korkona 4,0 %:a.

Toimielimet veloitetaan kantamaan ja hakemaan tulosalueiden tulot talousarvioon hyväksytyin mukaisesti.

Tulosalueiden palveluajatus, strategiset menestystekijät ja toiminta- ja taloussuunnitelman perustelut ovat lähinnä ohjeellisesti sitovia.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2020 ovat valtuustoon nähden sitovia ja niiden toteutumista seurataan ja toteutumisesta raportoidaan valtuustolle.

Investointiosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat hankeryhmittäin tai hankkeittain. Hankeryhmän ja hankkeen bruttomääräiset määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia. Poikkeuksena hankeryhmä Maa- ja vesialueet, jossa sitovuustaso on nettotaso.

Kunnallistekniikan ja liikunta-alueiden nimetyt kohteet ovat myös sitovia.

Investointiosan poistonalaisena irtaimen omaisuuden hankintana pidetään vähintään 10.000 euron arvoista hyödyke tai hyödykeryhmän hankintaa. Irtaimen omaisuuden määrärahat ovat sitovia toimielintasolla.

Tulosalueet veloitetaan kantamaan ja hakemaan investointien valtionosuudet ja muut tulot talousarvioon merkityn mukaisesti. Hankkeen, hankeryhmän tai irtaimen omaisuuden määrärahaa ei saa käyttää ennen talousarvioon hyväksytyin tulorahoituksen varmistumista.

Tuloslaskelmaan ja rahoituslaskelmaan valtuuston hyväksymien meno- ja tuloerien toteutumisen valvontavastuu on kaupunginhallituksella. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat, tuloarviot ja ohjeellisesti sitovat perustelut on esitetty tuloslaskelman ja rahoituslaskelman perusteluissa.

Talousarviossa olevat tunnusluvut eivät ole valtuustoon nähden sitovia, mutta suoritettavotteita tulee pitää ohjeellisina.

Suunnitelmapoistot ja laskennalliset erät eivät ole sitovia määrärahoja.

Tilivelvolliset

Kuntalain 125 §:n (uusi kuntalaki) mukaisesti tilivelvollisina pidetään kaupunginhallituksen, lautakuntien ja johtokuntien jäseniä, esittelijöitä sekä toimialan johtavia viranhaltijoita. Edellä mainittujen

lisäksi tilivelvollisina voidaan pitää itsenäisestä tulosalueesta vastaavia viranhaltijoita. Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia kaupunginvaltuuston jäsenyydestä. Tilivelvollisuus rajaa ne henkilöt, joiden kohdalta on erikseen tehtävä tilinpäätöksen yhteydessä päätös siitä, voidaanko heille myöntää vastuuvapaus vai kohdistetaanko heihin joku muistutus. Tilivelvollisuudella tarkoitetaan oikeudellisen vastuunalaisuuden lisäksi vastuunalaisuutta tehokkaasta johtamisesta tavoitteiden saavuttamiseksi.

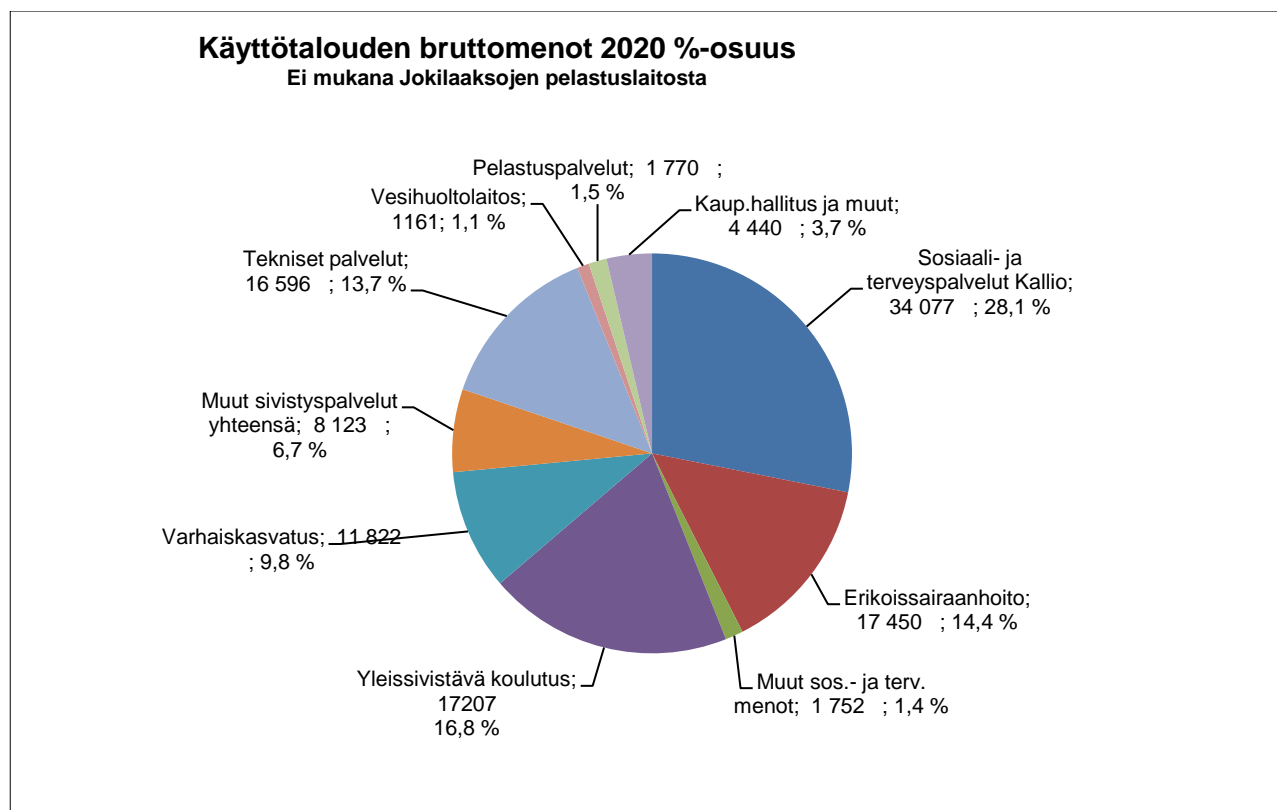
Vahvistaessaan talousarvion valtuusto hyväksyy tilivelvolliset.

Tilivelvollisia ovat:

- kaupunginhallituksen ja lautakuntien jäsenet
- kaupunginjohtaja
- hallintojohtaja, talousjohtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja ja pelastusjohtaja
- varhaiskasvatusjohtaja, kulttuurijohtaja, kirjastojohtaja, musiikkiopiston rehtori, kansalaisopiston rehtori ja apulaisrehtori, nuorisopalveluiden johtaja, liikuntajohtaja, sivistyspalveluiden talouspäällikkö, kuntatekniikan päällikkö, rakennuspäällikkö, kaupunginarkkitehti, puhdistus- ja ruokapalveluiden palvelujohtaja, ympäristöpäällikkö ja johtava rakennustarkastaja

3.7 Talouden kehitys ja muutokset

Seuraavassa kuvassa on esitetty bruttomenojen osuus kaikista käyttötalouden menoista ilman Jokilaaksojen pelastuslaitosta.

Kokonaisuutena suurin osa 43,9 %:a kaupungin bruttomenoista menee sosiaali- ja terveysterveystoimintaan, kun Jokilaaksojen pelastuslaitosta ei huomioida. Omasta palvelutuotannosta suurimmat kustannukset aiheutuvat yleissivistävästä koulutuksesta 16,8 %, teknisistä palveluista 13,7 % ja varhaiskasvatuksesta 9,8 %. Kirjasto, kulttuuri, nuorisopalveluiden, musiikki- ja kansalaisopiston sekä liikuntapalveluiden yhteenlaskettu osuus on 6,7 %. Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan eli hallintopalveluiden, elinkeinopalveluiden, vaalien ja tarkastustoiminnan yhteenlasketut bruttomenot ovat 3,7 %.

Talousarviossa seurattavien toimialojen/tulosalueiden toimintakate (nettomenot) 2019 / 2020. Käyttötalouden sitovat määrärahat valtuustoon nähden:

Sitovuustaso TOIMINTAKATE	Ta-muutettu III/ 2019	Ta 2020	Muutos, €	Muutos %
Vaalit	-15 700	0	-15 700	-100,0 %
Tarkastuslautakunta	-49 900	-50 385	-485	1,0 %
Hallintopalvelut *	1 280 207	1 393 503	113 296	8,8 %
Elinkeinopalvelut	-631 738	-620 603	11 135	-1,8 %
Pelastuspalvelut (Ylivieskan osuus)	-1 705 953	-1 770 760	-64 807	3,8 %
Sosiaali- ja terveystalot/ PPKY Kallio oma	-32 046 252	-34 077 000	-2 030 748	6,3 %
Erikoissairaanhoidon (ostettu)/ PPKY Kallio	-17 550 000	-17 450 000	100 000	-0,6 %
Muu sosiaali- ja terveyshuolto	-1 731 630	-1 726 720	4 910	-0,3 %
Jokilaaksojen pelastuslaitos (taseyksikkö, nettotulo=investoinnit netto)**	50 000	80 000	30 000	60,0 %
Yleissivistävä koulutus	-22 028 500	-22 913 200	-884 700	4,0 %
Varhaiskasvatuspalvelut	-10 858 763	-11 129 451	-270 688	2,5 %
Nuorisopalvelut	-366 652	-384 813	-18 161	5,0 %
Kirjastopalvelut	-806 816	-808 752	-1 936	0,2 %
Kulttuuripalvelut	-645 708	-683 462	-37 754	5,8 %
Musiikkiopisto	-951 900	-959 430	-7 530	0,8 %
Kansalaisopisto	-694 614	-682 199	12 415	-1,8 %
Liikuntapalvelut	-2 200 200	-2 148 400	51 800	-2,4 %
Tekniset palvelut	-644 006	-276 633	367 373	-57,0 %
Viemärlaitos (nettotulosyksikkö, ylijäämä ennen poistoja)	677 852	674 323	-3 529	-0,5 %
Ympäristöpalvelut	-277 809	-270 589	7 220	-2,6 %
Jätelautakunta (menot laskutetaan Vestia Oy:ltä)	0	0	0	0,0 %

*Pääomavuokratulot 4,3 milj.e kirjataan hallintopalveluiden osana olevalle kaupunginhallituksen kirjaustasolle ja ne näkyvät menoina muilla sitovuustasoilla.

3.8 Kuntalain 110 §:n mukainen toimenpideohjelma

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukein. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Ylivieskan tase painui tilinpäätöksessä 31.12.2018 noin 6,2 milj.euroa alijäämäiseksi, jolloin taseen alijäämän kattamiskausi on 2020-23.

Tavoiteaikataulu alijäämän kattamiseen:

Taloussuunnitelmasta käy ilmi, että alijäämä tullaan kattamaan 2023 vuoteen mennessä.

Toimenpiteet alijäämän kattamiseksi:

1. Valtuuston 7.10.2019 § 64 hyväksymän Tuottavuusohjelman 2023 toimenpiteiden toteuttaminen. Tuottavuusohjelman toimenpiteiden euromääräiset vaikutukset:

TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
1,1 milj.euroa	1,06 milj.euroa	1,16 milj.euroa	1,36 milj.euroa

Tuottavuusohjelma 2023 seurataan ja tarkistetaan vuosittain.

2. Tuloveroprosentin korottaminen tarvittaessa vuosina 2021-2023.

4. KÄYTTÖTALOUSOSA

Vastuutoimielin:	10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija	Hallintojohtaja

Sitovuustaso:	100 Vaalit
----------------------	-------------------

PALVELUAJATUS

Kuntavaalien, valtiollisten vaalien ja europarlamenttivaalien toimittaminen.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-23

Vuonna 2020 ei ole säännönmukaisia vaaleja. Suunnitelmakaudella toimitetaan kunta-vaalit 2021 ja eduskuntavaalit keväällä 2023.

TUNNUSLUVUT	TP 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Äänestysalueet	2	2	2	2	2	2
Äänioikeutettuja	11642	11500	11500	11500	11500	11500

Sitovuustaso:		100 VAALIT					
Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	24 693						
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset		47 400		-100,0			25 000
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	24 693	47 400	0	-100,0		0	25 000
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-25 129	-44 400		-100,0	-25 700		-24 900
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-2 406	-4 560		-100,0	-2 300		-2 300
Muut henkilösivukulut	-492	-1 540		-100,0	-700		-700
Palvelujen ostot	-6 076	-11 900		-100,0	-8 552		-5 452
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-427	-600		-100,0	-500		-200
Avustukset							
Muut toimintakulut	-54	-100		-100,0	-5 520		-4 530
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-34 584	-63 100	0	-100,0	-43 272	0	-38 082
TOIMINTAKATE	-9 891	-15 700	0	-100,0	-43 272	0	-13 082

Vastuutoimielin:	15 TARKASTUSLAUTAKUNTA
-------------------------	-------------------------------

Sitovuustaso:	110 Tarkastustoiminta
----------------------	------------------------------

PALVELUAJATUS

Kuntalain mukaisesti kaupungin ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja JHTT-tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päättävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös arvioida kaupungin toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta sekä resurssien käytön tehokkuutta.

Varsinainen tilintarkastus on JHTT-tilintarkastajan tehtävänä. Valtuusto on valinnut vuosien 2018–2021 tilintarkastajaksi JHTT-yhteisö Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy:n.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-23

Tarkastuslautakunta kokoontuu 12-16 kertaa vuodessa. Tilintarkastukseen käytetään noin 20 tarkastuspäivää vuodessa. Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät on eriytetty tarkastuspäivistä.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020

Toteutetaan hallinnon ja talouden tarkastus tehokkaasti ja luotettavasti, jolla varmistetaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja taloudenpidon laillisuus, tuloksellisuus ja tarkoituksenmukaisuus, sisäisen valvonnan toimivuus ja kirjanpidon ja tilinpäätöksen sekä muun laskentatoimen oikeellisuus ja riittävyys.

TUNNUSLUVUT	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Jhtt-tarkastaja+ tarkastuslautakunnan kokoukset	20+14	20+14	20 +14	20+14	20+14	20+14

Sitovuustaso:

110 TARKASTUSTOIMINTA

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-20 856	-24 000	-23 000	-4,2	-23 000	-23 000	-23 000
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-644						
Muut henkilösivukulut	-33	-800	-700	-12,5	-700	-700	-700
Palvelujen ostot	-22 152	-22 800	-24 685	8,3	-24 685	-24 685	-24 685
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-100		-100,0			
Avustukset							
Muut toimintakulut	-663	-2 200	-2 000	-9,1	-2 000	-2 000	-2 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-44 348	-49 900	-50 385	1,0	-50 385	-50 385	-50 385
TOIMINTAKATE	-44 348	-49 900	-50 385	1,0	-50 385	-50 385	-50 385

Toimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja	

Sitovuustaso:	120	Hallintopalvelut
----------------------	------------	-------------------------

PALVELUAJATUS

Kaupunginvaltuusto ylimpänä päätöksentekuelimenä päättää kaupungin strategiasta, palvelutasosta ja toiminnan keskeisistä tavoitteista ja osoittaa tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit. Kaupunginvaltuusto on Ylivieska-konsernin ylin valvoja.

Kaupunginhallitus huolehtii kokonaisuutena kaupungin hallinnosta, palveluista, toiminnoista, organisaatiosta ja taloudesta. Kaupunginhallitus vastaa myös paikallisesta ja alueellisesta yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä edistää Ylivieskan vetovoimaisuutta ja elinkeinoelämän myönteistä kehittymistä. Kaupunginhallitus ohjaa ja johtaa Ylivieska-konsernia.

Kaupunginhallituksen alaisena tulosalueina toimivat hallintopalvelut sekä talous- ja ICT-palvelut tuottavat tukipalveluja muille toimialoille ja vastaa sisäisestä ja ulkoisesta laskentatoimesta ja tietohallinnosta sekä huolehtii osaltaan kaupungin tiedotus-, neuvonta- ja asiakaspalvelutehtävistä. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluntuottajana toimii Kuntien Hetapalvelut Oy ja ICT-palveluiden osalta Joki ICT Oy.

Hallintopalveluiden sitovuustason toimintamenoihin kuuluu myös mm. kaupungin verotuskustannusosuuden, yhteistoimintaosuudet (Pohjois-Pohjanmaan liitto, Ylivieskan Seutukuntayhdistys, Kerttu Saalasti säätiö, Suomen Kuntaliitto ja Kunnallinen työmarkkinalaitos), jäsenmaksut ja yhteisöjen avustamisen sekä maaseutuelinkeinojen kehittämisen avustaminen.

STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

- Kaupungin elinvoiman kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen.
- Kaupunkistrategian toteuttaminen.
- Luotettava ja nopea asioiden valmistelu ja täytöntöönpano.
- Laadukkaat asiantuntijapalvelut.
- Osaavan henkilöstön varmistaminen.
- Tasapainoinen kuntatalous.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-2023

- Kaupunkistrategian jalkauttaminen.
- Kaupungin edunvalvonnan tehostaminen.
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus ja jalkauttaminen.
- Kaupungin viestinnän ja markkinoinnin tehostaminen
- Tuottavuusohjelman toimeenpano

Yhteistoimintaosuuksia noin 210.000 euroa: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Suomen Kuntaliitto, Kunnallinen työmarkkinalaitos ja Kerttu Saalasti säätiö. Kaupungin verotuskustannusosuus verohallinnolle on noin 330.000 e.

Jäsenmaksut seuraaville yhteisöille: Teosto, Kopiosto, Gramex, Jokilaaksojen Kauppareura, Oulun Kauppakamari, Rieska-Leader, Pohjois-Suomen syöpäyhdistys, Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto.

Yhteisöavustuksilla tuetaan ensisijaisesti sellaista yhteisöjen toimintaa, joka täydentää kaupungin palveluja ja edistää työllisyyttä ja vapaaehtoistyötä. Kaupunginhallitus myöntää erillisavustuksia yhteisöille.

Kylätoimintaan, kylien kehittämisen avustamiseen ja 4H- yhdistyksen avustamiseen on varattu yhteensä 36.000 euroa. Avustuksen piirissä olevat kyläyhdistykset: Löytyn kyläyhdistys ry, Niemelänkylän kyläyhdistys ry, Savela-Ojakylän kyläyhdistys ry, Sorviston kyläyhdistys ry, Vähäkangas-Pylväs kyläyhdistys ry, Raudaskylän kyläyhdistys ry, Kantokylän Maa- ja kotitalousseura ry ja Kankaan Nuorisoseura ry. Tämän lisäksi kylätalojen sisäiset vuokrat kohdistetaan aiemmasta poiketen kaupunginhallitukselle.

Vuoden 2020 toiminta- ja kumppanuusavustukset haetaan koko kaupungin osalta keskitysti vuoden 2019 lopussa. Avustusperiaatteiden mukaisesti vuoden 2020 aikana voidaan myöntää kohdeavustuksia esimerkiksi tapahtuman järjestämiseen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Kuntalaisten mahdollisuus sähköiseen asiointiin lisääntyä	Sähköisten asiointipalveluiden laajentaminen	Palveluiden käyttäjämäärä
Kaupungin viestintä on ajantasaista ja kattavaa eri viestintämuodoissa.	Kotisivujen uudistaminen Sosiaalisen median käytön lisääminen ja monikanavaisuuden hyödyntäminen Viestintästrategian tekeminen uuden kaupunkistrategian tueksi ja ulkoisen viestintäilmeen uudistaminen	Kotisivujen kuntapalaute ja kyselytulokset. Kaupungin näkyvyys sosiaalisessa mediassa Yhtenäinen ja suunnitelmallinen markkinointi ja viestintä.
Ylivieskan tunnettavuuden lisääntyminen	Aktiivinen markkinointi	Positiivinen medianäkyvyys (mediaosumat)

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Tehokkaasti tuotetut yleishallinnon palvelut.	Tehokas palvelutuotanto	Kuntamaisemaraportin tiedot

Työn tuottavuuden parantaminen	Nykyisiä resursseja kohdennetaan vaikuttavammiksi.	Asiakastyytyväisyys (sisäiset ja ulkoiset asiakkaat) Toimintakulujen hillitty kehitys
--------------------------------	--	--

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Asiakirjatietojen hallinta	Valmius sähköiseen arkistointiin	Tiedonohjausjärjestelmän ja uuden asianhallintajärjestelmän käyttöönotot
Tietoturvallisuuden lisääminen	Henkilöstön tietoisuuden lisääminen ja toimintatapojen kehittäminen	Tietoturvaohjeistuksen laatiminen ja jalkauttaminen
Toimiva sisäinen valvonta ja riskienhallinta.	Sisäinen valvonta sisäistetty koko organisaatiossa. Sopimushallintajärjestelmän hyödyntäminen.	Toiminnan riskit hallinnassa.
Kaupunkiorganisaation uudistaminen vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä	Nykyaikainen ja tarpeita vastaava organisaatio	Vuoden 2020 aikana jatketaan organisaation uudistamista

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Henkilöstön työhyvinvointi.	Toimiva työterveyshuolto ja TYKY-toiminta	Sairauslomapäivät/työntekijä Työhyvinvointimittaukset Liikunta- ja kulttuuriavustusten käyttäminen
Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Toimiva johtamisjärjestelmä Henkilöstön perehdyttäminen	Kehityskeskustelut Perehdyttämisohjeiden hyödyntäminen

TUNNUSLUVUT	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot, päivinä	14.152	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
Avustettavat yhteisöt (sis. 4H)	9	9	9	9	9	9
Avustettavat kyläyhdistykset	8	8	8	8	8	8
<u>Henkilöstö</u>						
- yleishallinto	13	13	13	13	13	13
- ICT-palvelut	1	1	1	1	1	1
- työllistämiprojektit (ohjaajat, työnjohto)	4	4,5	6	6	6	6

Sitovuustaso:

120 HALLINTOPALVELUT

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	97 759	20 000	5 900	-70,5	5 900	5 900	5 900
Maksutuotot	10 754						
Tuet ja avustukset	367 787	366 700	417 700	13,9	416 800	377 000	307 500
Muut toimintatuotot	153 438	4 380 506	4 571 236	4,4	4 571 236	4 571 236	4 571 236
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	629 738	4 767 206	4 994 836	4,8	4 993 936	4 954 136	4 884 636
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-1 230 790	-1 228 600	-1 171 600	-4,6	-1 184 000	-1 169 300	-1 124 200
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-279 345	-315 640	-268 400	-15,0	-270 400	-267 900	-260 500
Muut henkilösivukulut	-20 838	-41 330	-38 060	-7,9	-38 200	-37 700	-36 200
Palvelujen ostot	-1 474 284	-1 423 967	-1 485 241	4,3	-1 476 441	-1 443 441	-1 428 541
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-52 158	-53 450	-57 000	6,6	-56 500	-54 603	-52 100
Avustukset	-105 453	-99 300	-100 400	1,1	-100 400	-100 400	-87 400
Muut toimintakulut	-207 242	-324 712	-480 632	48,0	-479 312	-472 432	-472 532
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 370 110	-3 486 999	-3 601 333	3,3	-3 605 253	-3 545 776	-3 461 473
TOIMINTAKATE	-2 740 372	1 280 207	1 393 503	8,8	1 388 683	1 408 360	1 423 163
Suunn.mukaiiset poistot	-32 086	-27 290	-9 250	-66,1	-9 250	-9 250	-9 250
KOKONAISKUSTANNUKSET	-2 772 458	1 252 917	1 384 253	10,5	1 379 433	1 399 110	1 413 913

Vastuutoimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	

Sitovuustaso:	130	Elinkeinopalvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Ylivieskan kaupunki ostaa elinkeino- ja kehittämispalvelut sekä asiantuntijapalvelut tytäryhtiöltään Ylivieskan Teknologia kylä YTEK Oy:ltä. Talousarviovuoden aikana on tarkoitus jakaa yhtiö kahteen osaan siten, että vanhaan yhtiöön jää kiinteistöomistus ja uuteen perustettavaan yhtiöön siirtyy henkilöstö ja elinkeinopalveluiden tuottaminen.

YTEK Oy hallinnoi yritystoimintaa edistäviä kehittämishankkeita ja tukee korkeaan osaamiseen perustuvan yritystoiminnan kehittämistä yhteistyöverkostojen kautta.

Elinkeinopalveluiden sitovuustaso sisältää myös maaseutupalveluiden kustannukset. Ylivieska kuuluu Nivalan alueelliseen maaseutulautakuntaan, joka on viiden kunnan yhteinen lautakunta, jossa on jäseniä yhteensä viisi. Kärsämäen, Oulaisten, Sievin ja Ylivieskan kunnista kustakin 1 ja Nivalan kunnasta 2. Lautakunta on muodostettu kuntien välisellä yhteisellä sopimuksella. Se hoitaa alueen lakisääteiset maaseutuhallinnon tehtävät sekä muita maaseudun ja maatalouden kehittämistehtäviä. Pääasiallisin tehtävä on hoitaa viljelijöiden EU- ja kansallisten maataloustukien hakemisen järjestäminen, hakemusten käsittely ja maksatustehtävät annettuja säädöksiä ja ohjeita noudattaen. Toiminta hoidetaan lähipalveluina siten, että jokaisessa kunnassa on maaseutupalvelujen toimipiste.

Vireillä olevassa maakuntauudistuksessa kuntien maaseutuhallinto siirtyisi maakunnan tehtäväksi. Lakiluonnosten mukaisesti uudet maakunnat aloittaisivat toiminnan vuoden 2021 alusta. Uutena hankkeena aloitetaan maatalousteknologiaan liittyvä esiselvityshanke. Esiselvityksessä valmistellaan varsinaista työnimeltään ”Maatalousteknologian käytännön testausympäristön luominen alueelle” hanketta. Myöhemmin päätetään hankkeen selvitysten perusteella varsinainen toteuttaja.

Maaseutupalvelut tehtävänä on kylien kehittämisrahan ja 4H -yhdistyksen avustuksen sekä maaseudun kehittämisrahan ohjaus ja hallinnointi.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020

YTEK Oy:n toiminnan tärkeimmät painopistealueet on määritelty kaupungin kanssa solmitussa ostopalvelusopimuksessa.

Painopistealueet vuonna 2020 ovat:

- mikro- ja yksinyrittäjien aktivointi yhteistyöhön ja liiketoiminnan kehittämiseen
- yritysten liiketoimintaedellytysten, omistajavaihdosten ja kasvun tukeminen
- eri rahoituslähteiden tehokas hyödyntäminen kehittämistoiminnassa
- uusien yrityshankkeiden edistäminen
- alueen suurhankkeiden mahdollisuuksien hyödyntäminen
- kaupungin strategian mukaisten kärkihankkeiden edistäminen ja toteuttaminen
- Centrian / TKI- toiminnan ja kaupungin / YTEK Oy:n välinen yhteistyö

- yhteistyössä kaupungin kanssa toteuttaa ja kehittää kuntamarkkinointia ja edistää uuden yritystoiminnan sijoittumista kaupunkiin

Kaupungin ja YTEK Oy:n välinen ostopalvelusopimus palvelujen tuottamisesta sisältää myös hankkeiden kuntarahoitusosuudet ja YTEK Oy:n yritysrahoitusosuudet. Elinkeinopalveluihin on lisätty purettavalle seutukuntayhdistykselle aiemmin varattua määrärahaa.

Taloudellisten resurssien puitteissa muiden yrityslähtöisten kehittämishankkeiden kuntarahoituksesta päätetään tapauskohtaisesti.

Tavoitteet: Ylivieskan Teknologia kylä YTEK	Tavoite 2019	Tavoite 2020
Asiakas- ja sidosryhmäytyvyisyys; indeksiarvo	4,0	4,0
Asiakas- ja sidosryhmäytyvyisyys; suositteluindeksi	8,7	8,7
Asiakaskontaktointimäärä; alkavat yritykset	90 %	90 %
Asiakaskontaktointimäärä; toimivat yritykset (Oy:t)	50 %	33 %
Hankesalkun koko	400.000 €	400.000 €

Rieska-Leader ry:n hallinnoimiin hankkeisiin on varattu yhteensä 93.000 euroa kaupungin rahoitusosuutena.

Linjaliikenteen tukemiseen on varattu 180.000 euroa (mm. koululaiskuljetukset). Kutsutaksiliikenteen tukemiseen on varattu 8.000 euroa.

TOIMINNALLISIA TAVOITTEITA MUILLE KONSERNIYHTEISÖILLE:

Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy on 100-prosenttisesti kaupungin omistama yhtiö, jolle kaupunki on luovuttanut vuokra-asuntojen hallinnan ja vuokra-asuntojen rakennuttamisen.

Tavoitteet vuodelle 2020:

Tavoitteet: Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy
Erikokoisten asuntojen kysyntä ja tarjonta pidetään tasapainossa
Asuntokanta pidetään hyvässä kunnossa ja yhtiön taloutta hoidetaan niin, että toiminnan kaikki kulut voidaan kattaa tulorahoituksella
Yhtiön hallinnassa olevien vuokra-asuntojen käyttöaste vähintään 90 %

Tavoite	Ylivieskan Vuokra-asun- not Oy	YTEK Oy	Ylivieskan Te- ollisuuskiinteis- töt Oy	Vieskan Teolli- suustalo Oy
Käyttökate-%	30,0	30,0	40,0	20,0
Omavaraisuus-%	30,0	40,0	20,0	40,0

TUNNUSLUVUT	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Aktiivitulojen määrä kpl (tukea hakeneet tilat)	140	142	139	133	125	125
Viljelyssä oleva pelto- pinta-ala ha	7389	7400	7400	7400	7400	7400
Sukupolvenvaihdokset	0	4	4	4	4	4

Sitovuustaso:**130 ELINKEINOPALVELUT**

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-1 851						
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-312						
Muut henkilösivukulut	-64						
Palvelujen ostot	-435 686	-539 260	-511 170	-5,2	-516 370	-516 370	-516 370
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-594	-350	-600	71,4	-600	-600	-600
Avustukset	-67 746	-78 000	-97 800	25,4	-97 800	-97 800	-97 800
Muut toimintakulut	-3 674	-14 128	-11 033	-21,9	-11 033	-11 033	-11 033
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-509 927	-631 738	-620 603	-1,8	-625 803	-625 803	-625 803
TOIMINTAKATE	-509 927	-631 738	-620 603	-1,8	-625 803	-625 803	-625 803

Vastuutoimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	

Sitovuustaso:	150	Pelastuspalvelut (kaupungin osuus)
----------------------	------------	---

PALVELUAJATUS

Jokilaaksojen pelastustoimialueeseen kuuluu 17 kuntaa. Jokilaaksojen pelastustoimi-alueen hallinnosta vastaa sopimuskuntana toimiva Ylivieskan kaupunki, jonka ylläpitämä pelastuslaitos vastaa pelastustoimilain 4 §:n mukaisten tehtävien hoitamisesta alueella. Pelastuslaitoksen hallintoa varten valtuusto on asettanut Jokilaaksojen pelastustoimen johtokunnan.

TALOUSSUUNNITELMA 2020-23

Pelastuslaitoksen taloutta hoitaa ja siitä vastaa Ylivieskan kaupunki. Pelastuslaitos on itsenäinen taseyksikkö Ylivieskan kaupungin kirjanpidossa.

Pelastustoimessa sovelletaan tilaaja-tuottaja -mallia. Pelastuslaitoksen johtokunnan alaisuudessa toimiva Jokilaaksojen pelastuslaitos toimii pelastuspalvelujen tuottajana. Ylivieskan kaupungin maksuosuus on budjetoitu kaupunginhallituksen alaiselle pelastuspalvelujen tulosalueelle.

Pelastuslaitos on vastannut ensihoidon palveluista 1.1.2015 alkaen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020

Kuntien maksuosuudet määräytyvät yhteistoimintasopimuksen mukaisesti siten, että 60 % kustannuksista muodostuu asukasluvun perusteella ja 40 % kunnan riskiluokituksen perusteella.

Tunnusluvut

Ylivieskan kaupungin osuus alueellisen pelastuslaitoksen kustannuksista (%)								
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
12,6 %	12,7 %	12,7 %	12,9 %	13,2 %	13,3 %	13,7 %	13,8 %	13,8 %

Sitovuustaso:

150 PELASTUSPALVELUT

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-16 437	-17 750	-19 800	11,5	-19 800	-19 800	-19 800
Muut henkilösivukulut							
Palvelujen ostot	-1 631 376	-1 688 203	-1 750 960	5,5	-1 781 341	-1 781 341	-1 781 341
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 647 813	-1 705 953	-1 770 760	3,8	-1 801 141	-1 801 141	-1 801 141
TOIMINTAKATE	-1 647 813	-1 705 953	-1 770 760	3,8	-1 801 141	-1 801 141	-1 801 141
Suunn.mukaiiset poistot	-52 979	-52 890	-78 000	47,5	-78 000	-78 000	-78 000
KOKONAISKUSTANNUKSET	-1 700 792	-1 758 843	-1 848 760	5,1	-1 879 141	-1 879 141	-1 879 141

Vastuutoimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	

Sitovuustaso:	1291	Peruspalvelukuntayhtymä Kallion oma toiminta
----------------------	-------------	---

PERUSTEHTÄVÄ

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut järjestää ja tuottaa Peruspalvelukuntayhtymä Kallio. Kallion perustehtävä on järjestää alueen asukkaille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-2023

Kallion toiminta perustuu sopimusohjaukseen ja omistajaohjaukseen. Sopimusohjaus on prosessi, jossa määritellään väestön palvelujen tarve sekä sovitaan palvelujen määrästä ja laadusta. Talousarvion valmistelussa tulosaluekohtaiset palvelukuvaukset, väestön palvelutarpeen ennakointi sekä sovittu palvelujen taso ja määrä ovat määrärahavarausten perustana.

Jäsenkuntien maksusuudet määräytyvät aiheuttamisperiaatteen mukaisesti vahvistetun toiminta- ja taloussuunnitelman pohjalta.

Kunnittaisen kustannustenjaon välineenä on Maisema-laskentatyökalu, jonka avulla laskeaan kullekin jäsenkunnalle tulosalueittaiset kustannukset tuoteryhmäkohtaisina suursuoritteina suunniteltujen/käytettävien palvelusuoritteiden mukaisessa suhteessa.

Tuoteryhmät:

- Vastaanottopalvelut
- Suun terveydenhuolto
- Erikoissairaanhoito
- Aikuispsykososiaaliset palvelut
- Hoito- ja hoivapalvelut
- Kuntoutuspalvelut
- Perhepalvelut
- Vammaispalvelut
- Ympäristöterveydenhuolto
- Työterveyshuolto
- Toimeentulotuki ja työllistäminen
- Projektit

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion vuoden 2020 talousarvion ja suunnitelmakauden 2021-2022 toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat Kallion palvelustrategiaan.

Palvelutuotannon keskeisin kehittämiskohde on, että ihmiset pärjäävät omassa arjessaan. Kuntalaisten omassa arjessa pärjäämisen edistämiseksi kehitetään ja optimoidaan palvelurakennetta, parannetaan prosessien johtamista sekä asiakas- ja kustannusvaikuttavuutta. Ennaltaehkäisevää näkökulmaa vahvistetaan niin hyvinvointi- kuin terveyspalveluissa.

Kärkihankkeena on mielenterveyspalveluiden vahvistaminen. Tavoitteena on vähentää asumispalveluiden käyttöä ja kohdentaa tästä vapautuvia resursseja uudelleen.

Kallion talousarviossa 2020 on vahvistettu sitovat tavoitteet hyvinvointipalveluille, terveyspalveluille ja hallinto- ja tukipalveluille.

Omistajaohjaukseen liittyvät toiminnallisia tavoitteita:

- Tuottavuuden parantaminen ja euromääräisen tuottavuusohjelman laatiminen
- Erityisesti lasten ja nuorten palveluiden yhteistyön kehittäminen eri toimijoiden kanssa

Talouden tasapainottamiseen 2020 - 2023 liittyvät tavoitteet:

Kallion oman toiminnan nettomenojen muutos (%) jää pienemmäksi, kuin kaupungin verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet yhteensä) muutos (%).

Sitovuustaso:		1291 Sosiaali- ja terveyspalvelut (PPKY Kallion oma toiminta)						
Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023	
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot								
Henkilösivukulut								
Eläkekulut								
Muut henkilösivukulut								
Palvelujen ostot	-31 372 357	-32 046 252	-34 077 000	6,3	-35 000 000	-36 000 000	-37 000 000	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat								
Avustukset								
Muut toimintakulut								
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-31 372 357	-32 046 252	-34 077 000	6,3	-35 000 000	-36 000 000	-37 000 000	
TOIMINTAKATE	-31 372 357	-32 046 252	-34 077 000	6,3	-35 000 000	-36 000 000	-37 000 000	
Suunn.mukaiiset poistot	-11 619	-11 600	-11 619	0,2	-11 619	-11 619	-11 619	
KOKONAISKUSTANNUKSET	-31 383 976	-32 057 852	-34 088 619	6,3	-35 011 619	-36 011 619	-37 011 619	

Vastuutoimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	
Sitovuustaso:	1292	Erikoissairaanhoito (ostettu) / Peruspalvelukuntayhtymä Kallio

PALVELUAJATUS

Erikoissairaanhoidon palveluita tuotetaan osin peruspalvelukuntayhtymä Kallion omana toimintana, mutta suurin osa palveluista on ostopalveluja.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio hankkii erikoissairaanhoidon palveluja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä, Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä Soitelta ja muilta palvelujen tuottajilta.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020

Hoitoon pääsyn turvaaminen riittävän nopeasti terveysongelma huomioon ottaen.

Hoitoketjun hyvinvointipalvelut – perusterveydenhuolto – erikoissairaanhoito optimaalinen toimivuus.

Talouden tasapainottamiseen liittyvät tavoitteet:

Ostetun erikoissairaanhoidon menojen kasvun hillitseminen mm. Kallion omaa palvelutoimintaa vahvistamalla, kilpailuttamista lisäämällä ja hoidonporrastamista tehostamalla.

Sitovuustaso: Selite	Erikoissairaanhoito						
	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							
Henkilösivukulut							
Eläkekulut							
Muut henkilösivukulut							
Palvelujen ostot	-17 605 469	-17 550 000	-17 450 000	-0,6	-18 007 000	-18 370 000	-18 570 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-17 605 469	-17 550 000	-17 450 000	-0,6	-18 007 000	-18 370 000	-18 570 000
TOIMINTAKATE	-17 605 469	-17 550 000	-17 450 000	-0,6	-18 007 000	-18 370 000	-18 570 000

Vastuutoimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Talousjohtaja

Sitovuustaso:	1293 Muu sosiaali- ja terveydenhuolto
----------------------	--

Peruspalvelukuntayhtymä Kallioon siirtyneen henkilöstön ja muun sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön kaupungin maksuosuus eläkemenoperusteisesta eläkemaksusta ja varhaiseläkemaksusta. Määrärahavaraus 897.000 euroa.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksetaan henkilöstä, jolle on maksettu työttömyyden perusteella työmarkkinatukea yli 300 päivää. Tämän jälkeinen työttömyysaika rahoitetaan puoliksi valtion ja puoliksi työmarkkinatuen saajan kotikunnan varoista siihen asti, kunnes henkilö on saanut työmarkkinatukea työttömyyden perusteella 1000 päivältä. 1000 päivän jälkeen työttömän kotikunnan rahoitusvastuu nousee 70 %:iin. Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrärahavaraus 850.000 euroa.

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Työmarkkinatuen kuntarahoitusosuuden pienentäminen edellisestä vuodesta	850.000 e	Työmarkkinatuen keskimääräiset saajat ja maksut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Asiakkaat	160	200	200	200	200	200
- nuoret alle 25 -vuotiaat	30	25	25	25	25	25
Työllistämistoimenpiteissä	160	180	180	180	180	180
- nuoret alle 25 -vuotiaat	21	20	20	20	20	20
Palkkatukityöllistetyt	36	40	40	40	40	40
- nuoret alle 25 -vuotiaat	1	5	5	5	5	5
Muihin palveluihin ohjatut *	74	40	40	40	40	40
Lisäpalkkatuki	4	4	4	4	4	4
Nuorten kesätyöllistäminen	52	60	60	60	60	60
Työmarkkinatuen kuntaosuus	1 100 556	850 000	850 000	850 000	850 000	850 000
Avustukset kaupungin ulkopuolisiin työllistämishankkeisiin, euroa	820	900	900	900		

*(esim. avoimet työmarkkinat, opiskelu, eläkeselvittelyt, työkyvyn arvioinnit)

Sitovuustaso:

Muu sosiaali- ja terveydenhuolto

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	52 191	40 000	25 000	-37,5	25 000	25 000	25 000
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	52 191	40 000	25 000	-37,5	25 000	25 000	25 000
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-15 596						
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-828 587	-863 630	-897 720	3,9	-897 720	-897 720	-897 720
Muut henkilösivukulut	-562						
Palvelujen ostot	-5 706	-8 000	-4 000	-50,0	-4 000	-4 000	-4 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset	-1 100 556	-900 000	-850 000	-5,6	-850 000	-850 000	-850 000
Muut toimintakulut	-125						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 951 132	-1 771 630	-1 751 720	-1,1	-1 751 720	-1 751 720	-1 751 720
TOIMINTAKATE	-1 898 941	-1 731 630	-1 726 720	-0,3	-1 726 720	-1 726 720	-1 726 720

Vastuutoimielin:	35	PELASTUSLAITOKSEN JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Pelastusjohtaja	

Sitovuustaso:	190	Jokilaaksojen pelastuslaitos
----------------------	------------	-------------------------------------

PALVELUAJATUS JA PERUSTEHTÄVÄT

Visiona on: ”*Turvallinen ja kriisinkestävä Jokilaaksojen alue – ennakoiden ja Vision toteuttamiseksi pelastuslaitos tuottaa palvelunsa säädösten ja sopimusten mukaisesti laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti:*

- ylläpitämällä pelastustoiminnan toimintavalmiutta kaikissa turvallisuustilanteissa erilaisia onnettomuus- ja uhkatilanteita varten,
- huolehtimalla aktiivisesti onnettomuuksien ennaltaehkäisytyöstä,
- toimimalla alueellaan valmiussuunnittelun ja varautumisen asiantuntijana sekä
- tuottamalla erillisiin sopimuksiin perustuen ensihoidon palveluja,
- tekemällä yhteistyötä alueen asukkaiden, yhteisöjen ja viranomaisten kanssa

Palvelujen tuottamisen ja kehittämisen lähtökohtana on henkilöstön osaamisen hyödyntäminen ja kehittäminen Osaava Jokilaakso - mallin mukaisesti sekä joustavuuden säilyttäminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Palvelut tuotetaan alueen sopimuspalokuntatoimintaa hyödyntäen ja tukien sekä eri yhteistyöverkoston kanssa yhteistyössä.

Pelastuslaitos voi ottaa tehtäväkseen myös muita tehtäviä, jos lainsäädäntö mahdollistaa ja se on lakisääteisiä tehtäviä vaarantamatta toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua.

Pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet

Pelastuslaitos parantaa alueensa turvallisuutta kaikissa oloissa - myös poikkeusoloissa - yhdessä muiden toimijoiden kanssa lähellä ihmistä:

- vähentämällä onnettomuuksia,
- vastaamalla pelastustoiminnasta,
- osallistumalla siviilivalmiuden ylläpitoon ja kehittämiseen,
- rajoittamalla onnettomuuksien seurauksia kaikissa oloissa ja
- hyödyntämällä pelastustoimen valmiutta nykyistä laajemmin sekä
- tuottamalla terveydenhuollon kanssa sovittuja ensivaste- ja ensihoitopalveluja.

Pelastuslaitoksen alueelliset tavoitteet 2025 ovat:

- Pelastustoimella on valmius vastata riskeihin omalla toimialallaan
- Pelastustoimi on siviilivalmiuden vahva yhteensovittaja ja luotettu yhteistyökumppani
- Palvelut on järjestetty laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja yhdenmukaisesti
- Jokainen on tietoinen ja kantaa vastuunsa omasta ja yhteisönsä turvallisuudesta ja ympäröivästä turvallisuudesta
- Pelastustoimi kehittää aktiivisesti toimintatapojaan
- Henkilöstö voi hyvin

Pelastuslaitoksen strategiset menestystekijät

- Pelastuslaitoksella on jatkuvaan analyysiin perustuva kokonaiskuva yhteiskunnan riskeistä
- Pelastuslaitos kykenee tasapuolisesti ja tehokkaasti tuottamaan säädösten, palvelutasopäätöksen ja sopimusten edellyttämät palvelut kaikissa turvallisuustilanteissa.
- Pelastuslaitoksella on valmius vastata riskeihin omalla toimialallaan ja -alueellaan
  - Pelastuslaitoksen toimenpitein ja yhteistyöverkostojen avulla kyetään vaikuttamaan alueella tapahtuvien onnettomuuksien määrään ja niistä aiheutuneisiin vahinkoihin.
  - Pelastuslaitoksella on palvelujen edellyttämä riittävän toimintakykyinen, osaava ja motivoitunut henkilöstö joka voi hyvin.
  - Pelastuslaitoksella on riittävät taloudelliset resurssit palvelutuotannon edellyttämän henkilöstön ja kaluston ylläpitoon sekä kehittämiseen.
- Pelastuslaitos on keskeinen asiantuntijataho ja yhteensovittaja alueen valmiussuunnittelussa ja varautumisen yhteistyön kehittämisessä.
- Pelastuslaitos kehittää toimintojaan kyetäkseen tukemaan toimialueensa kriisihallintakykyä ja kriisijohtamista.
- Pelastuslaitoksella on tehokasta toimintaa tukeva organisaatiokulttuuri, jota ylläpidetään ja kehitetään määrätietoisesti.
- Pelastuslaitoksen lakisääteinen palvelutuotanto ja sopimusperusteinen ensihoitopalvelu tukevat arjessa toisiaan ja henkilöstön käytettävyyttä on mahdollisimman laajaa.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2020 – 2023

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Suomessa ollaan toteuttamassa pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen hallinnollista uudistusta. Suunnitellun uudistuksen yhteydessä kunnallinen pelastustoimi siirtyy osaksi maakuntahallintoa, johon muodostetaan uudet pelastuslaitokset. Pelastustoimen rahoitus muuttuu samalla valtiolta tulevaksi rahoitukseksi.

Pelastustoimen sisällölliseen uudistamiseen tähtäävä valtakunnan tason hanke sisäministeriön ja pelastuslaitosten yhteistyönä on päättynyt ja uudistusesitysten toteuttamisvaihe on meneillään sisäministeriön ohjauksessa yhteistyössä pelastuslaitosten ja niiden kumppanuusverkoston kanssa. Tämän uudistuksen sisällölliset asiat ovat pääosin hallinnollisesta rakenneuudistuksesta riippumattomia. Näillä voi olla vaikutuksia pelastuslaitoksen omiin painopistevalintoihin vuodesta 2020 alkaen.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri on käynnistämässä selvityshanketta, jonka myötä ensihoitopalvelun varsinainen palvelutuotanto siirretään alueen pelastuslaitoksilta sairaanhoitopiiriin omaksi tuotannoksi suunnittelukauden aikana.

Muita valtakunnallisia muutostekijöitä:

- Toimialan tietotekninen kehitys on nopeaa ja pelastuslaitoksen on oltava siinä mukana. Tavoitteena on yhtenäistää pelastuslaitosten tietojärjestelmiä ja sen toteuttamiseksi valtionhallinnon sisäministeriön kautta ohjaama rahoitusosuus on ratkaisevassa asemassa.
- Tietojärjestelmä uudistukset edellyttävät pelastuslaitokselta henkilöresursointia.

- Rakenteellisten uudistusten valmistelu ja toteutus pelastuslaitosten osalta tulee sitomaan merkittävällä tavalla pelastuslaitoksen henkilöresursseja.

Kuntakentässä pelastustoimialueella tapahtuvat muutokset:

- Kuntien taloudellinen tilanne ohjaa edelleen kehittämään tuottavuutta ja toteuttamaan tiukkaa taloutta.
- Väestörakenne muuttuu ja lähes kaikkien kuntien väkiluku vähenee.
- Varautumisen ja valmiussuunnittelun ajantasaisuuden sekä yhteistyön merkitys korostuu
- Alueen riskit keskittyvät kasvukuntiin jolla on pitkävaikutteisia vaikutuksia palvelutuotannon järjestämiseen sekä organisointiin.

Muut muutokset:

- Pelastuslaitoksen asiakas- sekä yhteistyötahojen rajapinnassa tapahtuu jatkuvia muutoksia, joihin on kyettävä reagoimaan omassa toiminnassa.
- Pelastuslaitosten kumppanuusverkostoyhteistyö tuo synergiaetuja.
- Alueen elinkeinoelämän suurhankkeet vaikuttavat pelastuslaitoksen toimintaan, resurssitarpeisiin ja varautumisjärjestelyihin. Hankkeet vaativat jatkuvaa alueen riskien arviointia yhteistyössä hankkeiden toimijoiden kanssa.

Toiminnan painopistealueita

Merkittävimmät pelastuslaitoksen toiminnan painopisteet ovat:

- Riskienhallinnan tulosalueen ja sen myötä onnettomuuksien ennaltaehkäisytyön vahvistaminen
- Laadukkaan valvontatoiminnan ja turvallisuusviestinnän toteutumien tasaisempi jakaantuminen toimintavuoden aikana
- Alueellisen turvallisuustyön ja onnettomuuksien ehkäisyn yhteistyön kehittäminen yhdessä keskeisten viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen kanssa.
- Pelastustoiminnan toimintavalmiuden ja koko henkilöstön toimintakyvyn kehittämiseen tähtäviä toimenpiteitä jatketaan. Sopimushenkilöstön rekrytointiin, sitoutumiseen ja tehokkaaseen koulutukseen kiinnitetään edelleen huomiota.
- Oman varautumisen kehittäminen ja kuntien varautumisen tukeminen.
- Jatketaan ensihoitopalvelun laadun kehittämistä sairaanhoitopiirin kanssa.
- Kehitetään pelastuslaitoksen viestintää.
- Lähiesimiesasemassa olevien esimiesten esimiesosaamista kehitetään ja tuetaan terveen työyhteisökulttuurin edistämiseksi.
- Ensihoitopalvelun esimiestyön vahvistaminen
- Erikoisosaamisen, palvelutuotannon laadun sekä eri prosessien ja toimintojen kehittämistä jatketaan kaikilla tulosalueilla. Pelastuslaitoksen omavalvonnan kehittäminen aloitetaan vuoden 2020 aikana
- Valmistellaan palvelutasopäätös vuosiksi 2021 - 2024
- Osallistutaan aktiivisesti tulevien rakenteellisten uudistusten valmisteluun

Henkilöstön toimintakyky on kriittinen menestystekijä pelastustoiminnan ja ensihoidon tehtävissä. Toimintakykyä ja hyvinvointia edistetään hyvällä henkilöstöpolitiikalla, kannustamalla sekä ohjaamalla toimintakyvyn ylläpitoon.

Pelastuslaitoksen on kyettävä rekrytoimaan osaavaa ja toimintakykyistä henkilöstöä. Toimintaympäristö ja niukka taloustilanne edellyttävät erikoisosaamisen kehittämistä ja palvelutuotannon laadun, prosessien ja toimintojen kehittämistä.

Kaikkien kuntien alueella tärkeää toimintavalmiuden kannalta on riittävä ja toimintakykyinen sopimushenkilöstö. Suunnittelukaudella pyritään panostamaan koko henkilöstön rekrytointiin, sopimuspalokuntien toimintavalmiuteen ja henkilöstön toimintakykyisyyteen. Sopimuspalokuntien palokuntanuorisotyö on osoittautunut merkittäväksi rekrytointikannavaksi. Suunnittelukaudella arvioidaan keinoja, joilla voidaan tukea alueen palokuntanuorisotyötä.

Organisaatiokulttuurin ja toimintojen pitkäjänteinen kehittäminen laadukkaammiksi ja tehokkaammiksi on tärkeää. Painopisteenä ovat lähiesimiestyön kehittäminen ja tukeminen sekä edelleen onnettomuuksien ehkäisytyö, pelastustoiminnan johtaminen, toimintavalmius, sekä ensihoitopalvelun potilasturvallisuuden ja laadun parantaminen. Pelastuslaitoksen oman varautumisen kehittäminen ja kuntien varautumisen tukeminen ovat koko alueen jatkuvuuden hallinnan kannalta tärkeää.

Jokilaaksojen pelastuslaitos osallistuu aktiivisesti rakenteellisten uudistusten toteuttamiseen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa sekä pelastustoimen uudistamiseen kansallisella tasolla sisäministeriön ja pelastuslaitosten yhteisissä hankkeissa.

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Pelastustoiminnan suorituskyky täyttää palvelutasopäätöksen vaatimukset	Kiireellisistä tehtävistä 90 %:ssa 1. pelastusyksikkö on kohteessa riskiruudun edellyttämässä tavoiteajassa ja tehokas pelastustoiminta käynnistyy 80 % tehtävistä tavoiteajassa.	Toteutuma riskiruuduittain
Onnettomuuksien ehkäisyssä laadukas valvontatoiminta ja turvallisuusviestintä toteutuu asetettujen tavoitteiden mukaisesti.	Yritys- laitospaikohteiden tarkastukset tehdään valvontasuunnitelman mukaan. Valvontatyötä kohdennetaan riskiperusteisesti Asuinkohteiden paloturvallisuuden itsearviointi toteutuu valvonta-suunnitelman mukaisesti Turvallisuusviestinnän kohderyhmien tavoitetaan voimassaolevan turvallisuustyön toimintaohjeen mukaisesti	Valvontatoiminnan toteutumaprosentit sekä valvontatyön laadun seuranta asiakaspalautteista. Turvallisuusviestinnän kohderyhmäkohtainen toteutuma sekä laadun seuranta asiakaspalautteista.
Ensihoitopalvelut toteutetaan sairaanhoitopiirin kanssa sovitulla laatu- ja valmiustasolla	Valmiustaso kyetään pitämään sopimuksen mukaisena. Laadun arvioimiseksi kehitetään mittaristoa	Valmiuspoikkeamien lukumäärä 0 Ensihoidon taso- ja lääketenttien läpäisevyys 100 %

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Talousarvion suunnitelman mukainen toteutuma	Jatkuva aktiivinen talouden seuranta, raportointi johtokunnalle neljännesvuosittain	Talouden seuranta ja toteutumaprosentti
Organisaation tuloksellisuuden parantaminen pitkällä aikavälillä strategisen hyvinvoinnin johtamisen sekä tuloksellisuusajattelun edistämiseksi	Esimiesasemassa olevat osaavat strategisen hyvinvoinnin – sekä tuloksellisen johtamisen periaatteet ja toimivat niiden mukaisesti.	Perehdytettyjen esimiesten määrä

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Pelastuslaitoksen valmiussuunnittelu on ajantasainen	Pelastuslaitoksen valmiussuunnitelma ja evakuoitussuunnitelma ovat ajantasaisia.	Suunnitelmien tarkistus ja tarvittaessa päivitys kerran vuodessa
Kuntien valmiussuunnittelun tukeminen on koordinoitua ja kuntien valmiussuunnitelmat ovat ajantasaisia	Kunnille tarjotaan neuvonta-apua valmiussuunnitelman ja evakuoitussuunnitelman tekoon	Alueen kuntien valmiussuunnitelmien yleiset osat ja evakuoitussuunnitelmat ovat ajantasaiset

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Henkilöstön työhyvinvointi	Toteutetaan työhyvinvointikysely Vakinaisen henkilökunnan kehityskeskustelujen toteutuma 100 %	Tulosten analysoinnin jälkeiset toimenpiteet Toteutumaprosentti
Tavoitteena nolla työtapaturmaa ja hyvä työympäristö	Työsuojelua kehitetään järjestelmällisesti	Työtapaturmien lukumäärä Työsuojelun kehittämistoimenpiteet
Riittävä ja kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö	Pelastustoimen viroissa ja toimissa muodolliset kelpoisuusehdot täyttävän henkilökunnan osuus 95 % (ml. sijaiset) Ensihoidon henkilökunnan pätevyysvaatimukset toteutuvat 100 %:sti	Kelpoisuusehdot täyttävien osuus henkilökunnasta, tarkastelu tulosalueittain.

	Sopimushenkilöstön hälytysosaston minimitavoitevahvuus toteutuu kaikilla paloasemilla	Sopimushenkilöstön hälytysosaston vahvuus
--	---	---

TUNNUSLUVUT

Pelastustoiminnan ja ensihoidon tunnusluvut

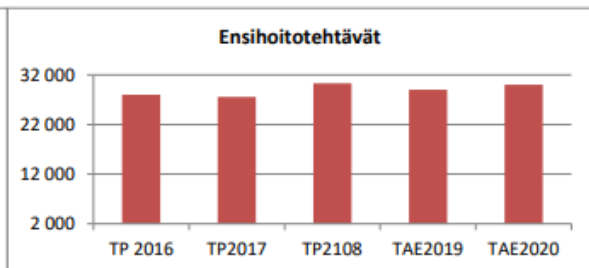
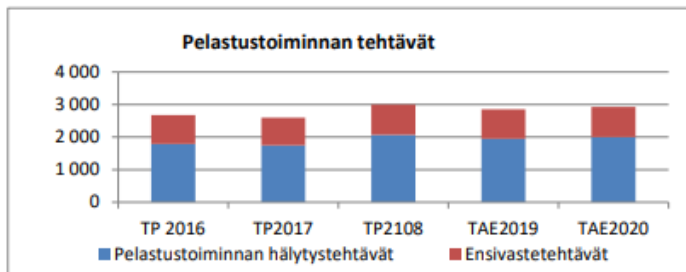
	TP 2016	TP2017	TP2108	TAE2019	TAE2020
Pelastustoiminnan hälytystehtävät	1 792	1744	2070	1950	2000
Ensivastetehtävät	887	853	930	900	930
Ensihoitotehtävät	28 000	27 560	30 325	29 000	30 000
YHT	30 679	30 157	33 325	31 850	32 930

Toteutunut toimintavalmiusaika *

* (1 ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika

* (1 tehokkaan pelastustoiminnan alkamisaika

TP 2016	TP2017	TP2108	TAE2019	TAE2020
91/94 %	86 / 86 %	81/83 %	90 / 80 %	90 / 80 %

Riskienhallinnan tunnusluvut

Valvontatoiminta

Yritys- ja laitoskohteet kohteet A1-A6	TP2016	TP2017	TP 2018	TAE 2019	TAE 2020
Suunniteltu	783	739	640	816	851
Toteutuma	692	672	560		
Toteutuma %	88,38 %	90,93 %	87,50 %		
Ei suunnitellut tarkastukset					
Toteutuma	173	171	288		
Asiakirjavalvonta					
Toteutuma	247	273	259		
Asuinkiinteistöjen valvonta*					
Suunniteltu	3 250	3 471	3130	3500	2653
Toteutuma	1 498	2 686	1384		
Toteutuma %	46,09 %	77,38 %	44,22 %		
Asuinkiinteistöjen palotarkastus**					
Toteutuma	79	18	32		

*Asuinkiinteistöjen paloturvallisuuden itsearviointi

**Asuinkiinteistöjen itsearvioinnin perusteella tehtävät

Turvallisuusviestintä

	TP2016	TP 2017	TP2108	TAE2019	TAE2020
Tavoiteprosentti alueen väestöstä TA	20	Ryhmät 100%	Ryhmät 100%	Ryhmät 100%	Ryhmät 100%
Koulutetut henkilöt TP	24 934	25 541	22 883	Ryhmät 100%	Ryhmät 100%
Turvallisuusviestinnän toteutuma väestöstä	20	21	19	Ryhmät 100%	Ryhmät 100%

*(3 Turvallisuusviestinnän toimintaohjeessa vuosittain määritellyt kohderyhmät saavutettu 100 %:sti

Henkilöstö

	TP 2016	TP2017	TP2108	TAE2019	TAE2020*
Vakinainen henkilöstö	263	244	245	248	258

*Ensihoidon sisäisten sijaisten vakinaistaminen 2019 vuonna

Sitovuustaso:

190 JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOS

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	24 702 951	25 447 700	26 228 736	3,1	26 618 100	26 946 617	27 125 049
Maksutuotot	374 434	541 130	600 520	11,0	520 600	520 600	520 600
Tuet ja avustukset	926 381	43 000	95 630	122,4	95 630	95 630	95 630
Muut toimintatuotot	95 750	113 500	124 500	9,7	124 500	124 500	124 500
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	26 099 516	26 145 330	27 049 386	3,5	27 358 830	27 687 347	27 865 779
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-15 458 867	-15 795 057	-16 161 676	2,3	-16 411 455	-16 658 717	-16 840 592
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-2 717 486	-2 777 430	-2 704 600	-2,6	-2 746 822	-2 788 077	-2 818 734
Muut henkilösivukulut	-384 973	-347 750	-379 670	9,2	-529 500	-537 200	-543 300
Palvelujen ostot	-2 000 639	-1 984 145	-2 197 134	10,7	-2 112 150	-2 144 450	-2 128 950
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 576 335	-1 774 650	-1 793 900	1,1	-1 793 900	-1 793 900	-1 769 200
Avustukset	-74 342	-77 000	-77 000		-77 000	-77 000	-77 000
Muut toimintakulut	-2 841 794	-3 339 298	-3 655 406	9,5	-3 638 003	-3 638 003	-3 638 003
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-26 054 436	-26 095 330	-26 969 386	3,3	-27 308 830	-27 637 347	-27 815 779
TOIMINTAKATE	45 080	50 000	80 000	60,0	50 000	50 000	50 000
Suunn.mukaiset poistot							
Suunn.mukaiset poistot	-444 139	-402 475	-357 518	-11,2	-353 000	-353 000	-353 000
Poistoeron muutos	399 059	352 475	277 518	48,8	303 000	303 000	303 000
KOKONAISKUSTANNUKSET	0	0	0	0,0	0	0	0

PELASTUSLAITOKSEN TULOSLASKELMA 2020
Liikevaihto

Myyntituotot	13 584 865
Kuntien maksusuudet	12 643 871
Maksutuotot	600 520
Tuet ja avustukset	95 630
Muut tuotot	124 500

Valmistus omaan käyttöön
Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	-16 161 676
Henkilösivukulut	-3 084 270

Ostot tilikaudella

Palvelujen ostot	-2 197 134
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 793 900

Muut kulut

Muut toimintakulut	-3 732 406
--------------------	------------

Poistot

-357 518

Liikeyli-/alijäämä
-277 518
Rahoitustulot ja -menot

Korkomenot	0
Korvaus jäännöspääomasta	0

Yli-/alijäämä ennen varauksia
-277 518

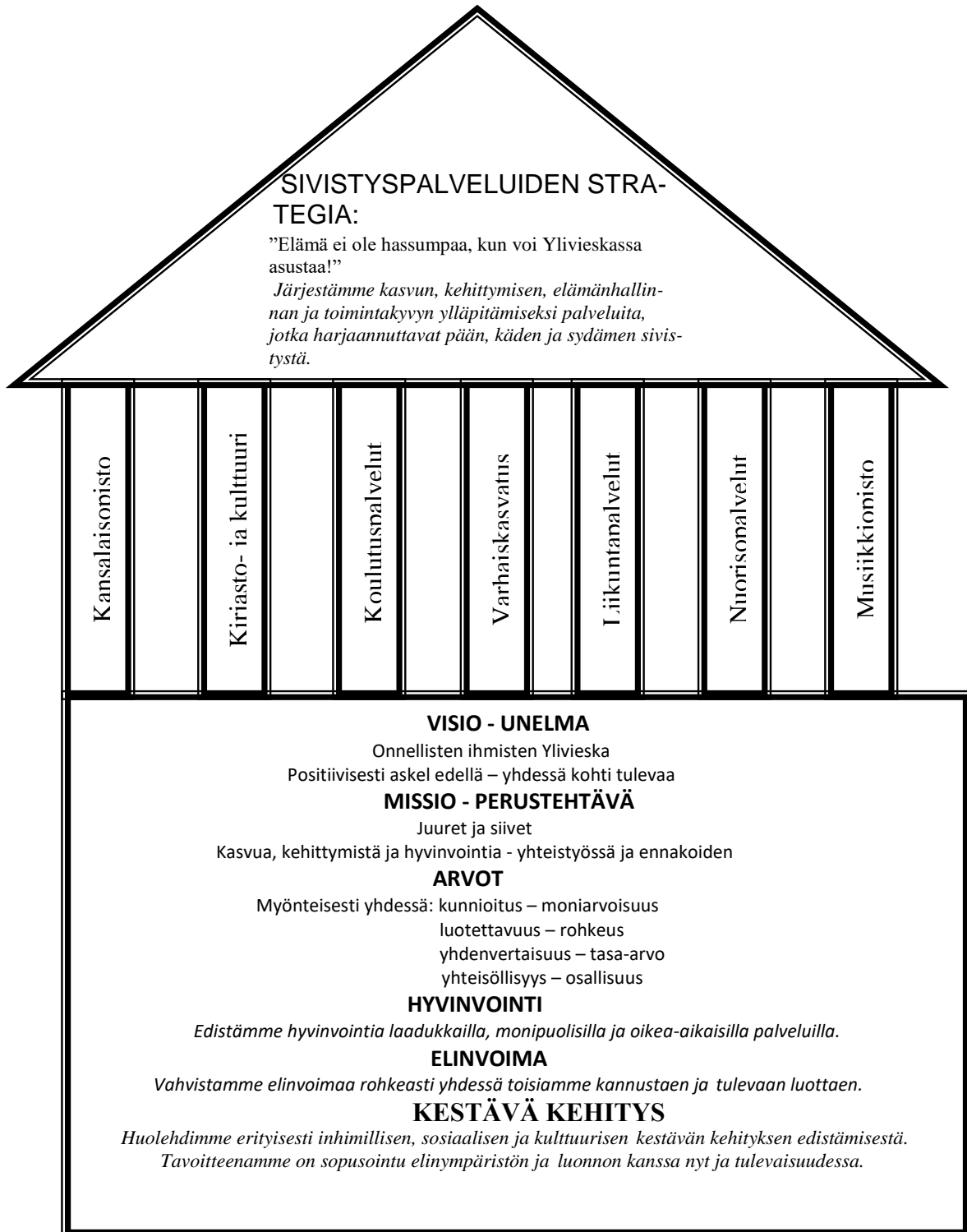
Investointivarauksen lisäys	-80 000
Poistoeron vähennys	357 518
Varausten muutos (vähennys)	277 518

Tilikauden yli-/alijäämä
0,00

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Sivistysjohtaja	

Sitovuustaso:	220	Yleissivistävät koulutuspalvelut
----------------------	------------	---

PALVELUAJATUS

Koulutuspalveluiden vastualueeseen kuuluu kouluissa annettavan esiopetuksen, perus- ja lukio-opetuksen sekä koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen Ylivieskan kaupungissa laadukkaalla, kustannustehokkaalla ja samalla hyvinvointia ja terveitä elämäntapoja edistävällä tavalla.

Kasvatustavoitteina on kasvattaa oppilaista yhteistyökykyisiä, luovia, omiin kykyihinsä luottavia ja elämää sekä toisia ihmisiä kunnioittavia yhteiskunnan jäseniä. Tavoitteena on antaa oppilaille hyvään yleissivistykseen tarvittavat tiedot ja taidot sekä valmiudet jatko-opintoihin ja yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin tukien kotien kasvatusta.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020

ASIAKASNÄKÖKULMA			
Kriittinen menestys- kijä	Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittarit
Toimiva ja tarkoituksen- mukainen kouluverkko	Asutus ja kouluverkko ta- sapainossa Toimivat, turvalliset, terveelliset ja ajanmukaiset oppimisympäristöt	Ennakoiva opetuksen järjestelyn suunnittelu Oppimisympäristöjen suunnittelu pedagogiikan näkökulmasta Taanilan koulun ja Kaisaniemen koulun rakentaminen	Yhteistyö TEVI:n kanssa Oppilasennusteet Oppimisympäristön ja ops:n yhteensopivuus Pedagogiset suunnitelmat
Opetuksen järjestelyt	Laadukas opetus Oppimistulosten parantaminen OPS:n toteutuminen Kaikkia kouluja palveleva pedagoginen kehittäminen	Kelpoisuusehdot täytetty henkilöstö Päättötodistus 100 % Jatko-opintoihin 100 % Yo-tulos valtakunnan keskitasossa Erilaisten oppijoiden tuen järjestäminen - menetelmien kehittäminen Kehittämishankkeet Muutosvalmennus	Paikat täytetään Tilastot Yhteistyö Etsivän nuorisotyön kanssa Tilastot Tukiratkaisujen ja menetelmien tulosten arviointi sekä tuen päätökset Hanketoiminnan vaikutusten arviointi
Toimiva oppilashuolto	Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen	Oppilashuollon toimintamallin toteutuminen Kuraattori- ja psykologitoiminta lain edellyttämällä tasolla	Oppilashuollon toiminta arviointikohteena Oppilaan saaman tuen seuranta

		<p>Psykososiaalisen tuen muotojen kehittäminen ja toiminnan optimointi monitoimijuuden pohjalta</p> <p>Lapsiperheiden palveluiden optimointi ja toimintatapojen kehittäminen varhaiskasvatuksen, nuorisopalveluiden ja Kallion sosiaalipalveluiden kanssa</p> <p>Henkilökohtaista avustajaa tarvitsevista huolehditaan ensisijaisesti</p>	<p>Vaikuttavuutta seurataan mm. ongelmien määrän muutoksilla</p> <p>LaNu-työryhmän toiminta</p> <p>Asiantuntijalausunnot</p>
HENKILÖSTÖ			
Kriittinen menestyskijä	Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittarit
Osaamisen varmistaminen	<p>Osaava henkilöstö</p> <p>Toimintaa kehittävä henkilöstö</p>	<p>Koulutussuunnitelman laatiminen työyksiköissä</p> <p>AVI:n, OPH:n ja OKM:n koulutusten hyödyntäminen</p> <p>VESO/täydennyskoulutus – pääkumppanina Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto</p> <p>Kehittämislle myönteinen ilmapiiri</p> <p>Hyödynnetään hankerahoituksia</p>	<p>Suunnitelman toteuttaminen</p> <p>Koulutustilaisuuksiin osallistuminen</p> <p>Suunnittelu- ja toteutus yhteistyössä</p> <p>Kehityskeskustelut</p> <p>Saadut avustukset</p>
Työsuhdeturva	Henkilöstön pysyvyys	Määräaikaisia työsuhteita vähennetään mahdollisuuksien mukaan	Suunnitelman toteuttaminen
Työhyvinvointi	<p>Motivoitunut henkilöstö</p> <p>Esimies henkilöstön tukena</p>	<p>Hyvä työtyytyväisyys</p> <p>Sairauspoissaolojen vähentäminen</p> <p>Esimiestyön riittävä resurssointi</p>	<p>Kaupungin henkilöstökysely</p> <p>Tilastot</p> <p>Kehityskeskustelut</p>

PROSESSIT JA RAKENTEET			
Kriittinen menestys- kijä	Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittarit
Päätöksen teko	<p>Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ohjenuorana</p> <p>Laadun arviointi osana kehittämis- ja johtamistyötä</p>	<p>Ihmiin kohdistuvien vaikutusten arviointi</p> <p>Laadunarvioinnin toteuttaminen</p>	<p>Vaikutusten ennakoarviointi</p> <p>Laatukriteerit</p>
TALOUDELLISET RESURSSIT			
Kriittinen menestys- kijä	Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittarit
Tavoitteiden ja resurssien tasapaino	<p>Toiminta kustannustehokasta</p> <p>* riittävät resurssit</p> <p>* talous tasapainossa</p>	<p>Kustannustehokas koulutus</p> <p>Resurssit pedagogisin perustein</p>	<p>Valtakunnalliset ja alueelliset tunnusluvut</p>
Talousprosessit	<p>Kustannustietoisuus kaikille toiminnan tasoille</p>	<p>Seuranta koulun tasolle saakka</p>	<p>Talousraportit</p>
Kustannusrakenteen analysointi	<p>Koulujen tasapuoliset toimintamahdollisuudet</p>	<p>Koulu- ja oppilaskohtainen seuranta sekä vertailu</p>	<p>Omat tilastot</p>

TUNNUSLUVUT
**TUNNUSLUVUT
YLEISSIVISTÄVÄ KOULUTUS**
Suoritetavoitteet
TP 2018 TA 2019 TAE 2020 TS 2021 TS 2022 TS 2023

Oppilasmäärä 20.9.

(1

Esiopetus	121	113	124	106	98	103
Vuosiluokat 1 - 6	1338	1377	1389	1406	1401	1355
Vuosiluokat 7 - 9	628	630	632	646	663	692
Peruskoululaiset	1966	2007	2021	2052	2064	2047
Peruskoulu ml esikoululaiset	2 087	2 120	2 145	2 158	2 162	2 150
Lukiolaiset (tutkintotavoitteiset)	289	296	309	314	314	314
Aineopiskelijat	15	20	25	20	20	20
yhdistelmätutkinnot	9	12	12	19	22	22
Lukio yhteensä	313	328	346	353	356	356

(1 näissä ennusteissa ei mukana muualta muuttavia

Tehokkuus / Taloudellisuus

Opetusryhmien keskipitkin keskimäärin (1-9 vsi)	19	19	18	18	18	18
---	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Käyttökustannukset € / oppilas

Peruskoulu, mukaan lukien esiopetus	8 285 €	9 145 €	9 499 €	9 616 €	9 688 €	9 835 €
Lukio	6 684 €	7 530 €	7 335 €	7 348 €	7 358 €	7 429 €

Vuodesta 2019 alkaen uudet sis. vuokrat ja pääomakustannukset

Ateriakustannus € / oppilas	2,51 €	2,59 €	2,83 €	2,83 €	2,83 €	2,83 €
-----------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Toiminnan laajustiedot

Peruskoulujen lukumäärä	10	10	10	10	10	10
Lukioiden lukumäärä	1	1	1	1	1	1

Vakanssit 20.9.

Opettajat / peruskoulu yhteensä	151	158	163	163	163	163
Virat	142	149	151	151	151	151
Tuntiopettajat	9	9	12	12	12	12
Opettajat / lukio yhteensä	22	22	22	21	21	21
Virat	21	21	21	21	21	21
Tuntiopettajat	1	1	1			
Opetusresurssit yhteensä	173	180	185	184	184	184
Koulujen muu henkilökunta	4	4	4	4	4	4
Koulunkäyntiavustajat (vak.toimet)	43	53	53	53	53	53
Koulunkäyntiavustajat (määräaikaiset)	50	39	37	37	37	37
Oppilashuolto - kuraattorit ja psykologit	5	5	6	6	6	6
Oppilashuolto - muut työntekijät (perhetyöntekijät)		2	5	5	5	5
Koulu/siv.toimen hallinto	4	4	4	4	4	4
Tilat						
Koulut, lkm	11	11	11	12	12	12

Sitovuustaso:

220 YLEISSIVISTÄVÄT KOULUTUSPALV.

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	655 561	521 820	644 960	23,6	644 960	644 960	644 960
Maksutuotot	170 765	150 600	183 000	21,5	184 500	184 500	184 500
Tuet ja avustukset	150 691	50 000	188 500	277,0	50 000	50 000	50 000
Muut toimintatuotot	171 902	22 800	17 500	-23,2	17 500	17 500	17 500
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 148 919	745 220	1 033 960	38,7	896 960	896 960	896 960
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-11 484 482	-11 594 270	-12 252 350	5,7	-12 500 200	-12 686 100	-12 873 600
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-1 940 243	-2 053 240	-2 066 110	0,6	-2 107 200	-2 138 600	-2 170 400
Muut henkilösivukulut	-277 319	-239 960	-238 110	-0,8	-246 600	-252 400	-258 000
Palvelujen ostot	-3 549 551	-3 621 051	-4 070 540	12,4	-4 070 540	-4 070 540	-4 070 540
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-574 270	-579 850	-598 600	3,2	-598 600	-598 600	-598 600
Avustukset	-7 000	-7 000	-7 000		-7 000	-7 000	-7 000
Muut toimintakulut	-2 698 799	-4 678 349	-4 714 450	0,8	-4 711 951	-4 709 451	-4 709 451
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-20 531 664	-22 773 720	-23 947 160	5,2	-24 242 091	-24 462 691	-24 687 591
TOIMINTAKATE	-19 382 745	-22 028 500	-22 913 200	4,0	-23 345 131	-23 565 731	-23 790 631
Suunn.mukaiiset poistot	-845 832	-859 400	-966 530	12,5	-943 530	-1 534 530	-1 567 530
KOKONAISKUSTANNUKSET	-23 627 852	-22 887 900	-23 879 730	4,3	-24 288 661	-25 100 261	-25 358 161

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Varhaiskasvatuksen johtaja	

Sitovuustaso:	293	Varhaiskasvatuspalvelut
----------------------	------------	--------------------------------

Perhepäivähoito, päiväkotihoito ja esiopetus, palvelusetelit, yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä, kotihoidon tuki, joustava ja osittainen hoitoraha, avoin varhaiskasvatus / kerhotoiminta.

PALVELUAJATUS

Varhaiskasvatuspalveluissa tuetaan huoltajien kanssa yhteistyössä lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti pedagogiikkaa painottaen.

STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

1. Palveluista hyvinvointia
  - Tuemme varhaiskasvatuksessa lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia.
  - Arvioimme ja kehitämme pedagogiikkaa, toimintatapoja ja palvelurakennetta.
2. Koulutuksesta osaamista
  - Vahvistamme henkilöstön osaamista ja työhyvinvointia.
3. Liikkeestä elinvoimaa
  - Varhaiskasvatuksen palvelutarpeet, resurssit ja kustannukset ovat tasapainossa

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET JA MERKITTÄVÄT MUUTOKSET SUUNNITELMAKAUDELLE

Varhaiskasvatuksen lainsäädäntöön valmistellaan muutoksia 1.8.2020 alkaen: Subjektivisen varhaiskasvatusoikeuden rajausta (20 tuntia /viikko) poistuu ja varhaiskasvatuksen ryhmäkokoja pienennetään yli 3-vuotiaiden lasten päiväkotiryhmissä. Lisäksi valmistelussa on kaksivuotisen esiopetuksen pilotoinnin jatkaminen ja viisivuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilujen laajentaminen.

Vuoden 2020 taloussuunnitelma ei sisällä varausta mahdolliseen lisääntyviin varhaiskasvatuspaikkojen tarpeisiin, jonka arvioidaan olevan jopa n. 40 hoitopaikkaa (n. 400 000 €). Tämä on merkittävin varhaiskasvatuksen taloussuunnitelman talous-, toiminta- ja toimitilariski.

Lisäksi toiminta- ja toimitilariskiä muodostuu syksyille 2020 tilanteessa, jolloin Keskisen päiväkodin toiminta lakkaa Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin omistamassa ent. Visalan kiinteistössä. Keskisen päiväkodissa toimii keväällä kolme lapsiryhmää, jossa on lasten iästä riippuen n. 40 - 50 hoitopaikkaa, joille korvaavia tiloja saadaan syksyllä valmistuvasta Simonpuiston päiväkodin laajennuksesta yhdelle lapsiryhmälle (n. 18 hoitopaikkaa).

Simonpuiston päiväkodin laajennusosan kolmeen muuhun ryhmätilaan siirtyy toiminta Simonpuiston päiväkodin vanhasta osasta. Päiväkodin vanhan osan peruskorjaus käynnistyy laajennusosan valmistuttua.

Kuntamaisema arvioi syyskuussa 2019 antamassaan raportissaan, että Ylivieskassa ”*olisi tarvetta myös neljännelle isohkolle päiväkodille, joka olisi syksyn 2019 lapsimääräkehityksen mukaan arvioilla n. 90 lapsen päiväkotia. Laskelmassa Huvikummun lapset ovat osa uutta päiväkotia.*”

Palvelusetelien ja yksityisen hoidon tuen osuus (Ta2020), pois lukien lasten kotihoidon tuki, kerho- ja perhekeskustoiminta, on 29 % talousarviosta (€) ja 39 % varhaiskasvatuksen piirissä olevista lapsista. Koska yksityisten palveluiden prosenttiosuus on kansallisestikin tarkasteltuna korkea, lisääntyvään kysyntään tulee vastata ensisijaisesti kunnallisilla palveluilla.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin tehtyjen muutoksien johdosta varhaiskasvatusmaksutuotot ovat vähentyneet merkittävästi viimeisten vuosien aikana.

Lasten kotihoidon tuen piirissä olevien lasten määrä on vähentynyt vuosi vuodelta. Tämä vaikuttaa merkittävästi palveluiden piirissä olevien kustannuksiin (€/ lapsi).

Vuoden 2020 talousarviossa siirrettiin kotihoidontuen määrärahasta kohtaan ”*410 Varhaiskasvatuksen hallinto*” 73 000 € lapsiperheiden perhekeskustoimintaan, joka toteutetaan yhteistyössä monialaisten toimijoiden sekä Mannerheimin Lastensuojeluliiton (PerhePesä) kanssa. Määrärahatarve pienenee, mikäli MLL saa hakemaansa hankerahoitusta. MLL:n PerhePesä toimintakonsepti voidaan rakentaa osaksi perhekeskustoimintamalia siten, että PerhePesällä on keskeinen rooli kohtaamispaikan toiminnassa. Tarvittavia toimitiloja ei vielä toistaiseksi ole löydetty. LAPE-muutosohjelman mukaan kunnissa tulee edistää matalan kynnyksen ennaltaehkäisevää ja perheiden hyvinvointia tukevaa perheiden kohtaamispaikkatoimintaa.

Varhaiskasvatuksen tietojärjestelmän kilpailutus käynnistetään viimeistään vuoden 2020 alussa, koska nykyisen ohjelmistotoimittajan kanssa tehdyn hankintasopimukseen sisältyvät optiovuodet päättyvät 8.2.2021. Kilpailutukseen ja hankintaan arvioidut kustannukset sisältyvät investointiesitykseen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittarit
Huolehdimme siitä, että Ylivieskassa on monipuoliset ja kehittyvät hyvinvoinnin ja terveyden edistämispalvelut	Kehitämme liikunnan iloa ja lapsesta saakka.	’Ilo kasvaa liikkuen’- toimintamallin mukaisten kehittämistavoitteiden toteutuminen ja juurtuminen varhaiskasvatuksen arkeen.
Kehitämme ja edistämme ennaltaehkäisevää toimintatapaa.	Panostamme laadukkaisiin varhaiskasvatuspalveluihin ja hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimintamallien juurruttamiseen.	Kaikille lapsille on laadittu yhteistyössä huoltajien kanssa varhaiskasvatussuunnitelma 3 kk:n kuluessa varhaiskasvatuksen alkamisesta. Suunnitelma on päivitetty vähintään kerran vuodessa. - Toteutuminen vuoden lopussa. Lapset puheeksi- keskustelujen määrä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. - Toteutuminen vuoden lopussa
	Siirrämme perhekeskustoimintamallin painopisteen ennaltaehkäisyyn ja matalan kynnyksen kohtaamispaikka-ajatuksen	Edistetään verkostomaisen perhekeskuksen toimintaan liittyvän matalan kynnyksen yhteisöllisen ja vertaistuen mahdollistavan kohtaamispaikan toiminnan käynnistymistä yhteistyössä MLL:n sekä monialaisten -toimijoiden kanssa.

		Toiminnalle etsitään sopivia tiloja yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa.
	Teemme yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.	Keskeiset yhteistyön rakenteet ja toimintatavat alueen sote- ja järjestötoimijoiden kanssa.

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittarit
Kehitämme Ylivieskaa alueen ytimessä - Ylivieska on monipuolinen ja kasvava <u>toiminnallinen</u> kaupan keskus	Palvelutarpeiden ja kustannusten seuranta	Kustannusten ja lasten määrän kehittämisen seuranta. - Talouden toteutumatiiedot ja perustelut Varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrä
Mahdollistamme ratkaisuil-lamme monipuolisen yritystoiminnan.	Palvelut järjestetään monituot-tajamallilla.	Yksityisten palveluiden (palvelusetelit ja yksityisen hoidon tuet) prosentti-osuus varhaiskasvatuspalveluiden kustannuksista ja lapsimääristä lukuun ot-tamatta kotihoidon tukea, kerho- ja per-hekeskustoimintaa. Yksityisiin palveluihin tehtyjen valvon-takäyntien määrä: 1 krt /vuosi /yksikkö.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

STRATEGINEN TAVOITE	TAVOITE 2020	MITTARI
Kehitämme Ylivieskaa alueen ytimessä- Ylivieska on monipuolinen ja kasvava toiminnallinen kaupan keskus	Kehitämme varhaiskasvatuksen laatua: rakenne- ja prosessiteki-jöitä.	Varhaiskasvatukseen on luotu kansalli-sen varhaiskasvatussuunitelman perus-teiden mukaisia arvioinnin rakenteita ja toimintamalleja. Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset, jonka pohjalta laaditaan kehittämis-suunnitelma.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

STRATEGINEN TAVOITE	TAVOITE 2020	MITTARI
Korostamme osaamisen merki-tystä edistämällä kaupungin avointa ja uudistamismyönteistä ilmapiiriä	Vahvistamme henkilöstön osaamista ja työhyvinvointia.	Täydennyskoulutuspäivien määrä /hlö. Kehitys- tai tiimin kehityskeskuste-lut 1 x vuosi. Työtyytyväisyyskysely ja työhyvin-vointia lisäävän kehittämissunnitel-man laatiminen.

TUNNUSLUVUT	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Talous						
Talousarviomäärärahat, 1000€	- 9 599 t€	- 10 858 t€)	-11 129 t€ ^{*)}	- 11 396 t€	- 11 482 t€	- 11 553 t€
Palveluiden piirissä oleva lapsi €/ v	7 453 € (ei sis. pääoma- vuokraa)	7 767 € ^{*)} *sis.pää- omavuokra	8 608 € ^{*)}	8 814 € ^{*)}	8 881 € ^{*)}	8 936 € ^{*)}
Palveluiden piirissä olevien lasten määrä keskimäärin /kk						
Päiväkotihoido (sis. kunnalliset ja yksityiset palvelut)	582	660	693	693	693	693
josta yksityisten päiväkotien palvelusetelit	187	207	237	237	237	237
Perhe- ja ryhmäperhepäivähoidossa (sis. kunnalliset ja yksityiset palvelut)	342	323	290	290	290	290
josta yksityisen perhepäivähoidon palvelusetelit	198	175	147	147	147	147
Päiväkotihoido ja perhepäivähoito yht.	924	983	983	983	983	983
Yksityisen hoidon tuki	10	20	5	5	5	5
Kotihoidon tuki	310	350	260	260	260	260
Avoin varhaiskasvatus: leikkikerhotoiminta	44	45	45	45	45	45
Yhteensä	1288	1398	1293	1293	1293	1293
Lasten kotihoidon tuen piirissä olevien lasten määrä on vähentynyt merkittävästi. Tämä vaikuttaa palveluiden piirissä olevien kustannuksiin (€/ lapsi).						
Palvelusetelien ja yksityisen hoidon tuen osuus (TA2020), pois lukien lasten kotihoidon tuki ja avoimen varhaiskasvatuksen kerhotoiminta, on 29 % talousarviosta (€) ja 39 % varhaiskasvatuksen piirissä olevista lapsista..						
Henkilöstö 31.12						
Henkilöstötyövuodet (vak.)		120,5	116,4	116,4	116,4	116,4
Henkilöstötyövuodet (määräaik, tilap.)		13,5	21	21	21	21

Sitovuustaso:

222 VARHAISKASVATUSPALVELUT

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	26 737	24 000	34 300	42,9	26 300	26 300	26 300
Maksutuotot	652 548	767 900	658 700	-14,2	658 700	658 700	658 700
Tuet ja avustukset	18 807						
Muut toimintatuotot	63 567						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	761 659	791 900	693 000	-12,5	685 000	685 000	685 000
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-3 969 373	-4 326 452	-4 701 688	8,7	-4 832 144	-4 904 560	-4 955 869
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-673 167	-757 290	-782 910	3,4	-804 500	-816 800	-825 000
Muut henkilösivukulut	-46 709	-92 160	-65 070	-29,4	-99 000	-101 400	-102 700
Palvelujen ostot	-1 223 234	-1 300 771	-1 355 375	4,2	-1 386 928	-1 385 828	-1 388 935
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-91 158	-100 640	-94 390	-6,2	-100 150	-100 150	-107 350
Avustukset	-3 800 304	-4 090 000	-3 824 310	-6,5	-3 870 000	-3 870 000	-3 870 000
Muut toimintakulut	-556 736	-983 350	-998 708	1,6	-973 906	-973 906	-973 906
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-10 360 681	-11 650 663	-11 822 451	1,5	-12 066 628	-12 152 644	-12 223 760
TOIMINTAKATE	-9 599 022	-10 858 763	-11 129 451	2,5	-11 381 628	-11 467 644	-11 538 760
Suunn.mukaiset poistot	-160 005	-238 788	-276 470	15,8	-269 870	-357 370	-357 370
KOKONAISKUSTANNUKSET	-9 759 027	-11 097 551	-11 405 921	2,8	-11 651 498	-11 825 014	-11 896 130

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Nuorisopalvelujohtaja	

Sitovuustaso:	230	Nuorisopalvelut
----------------------	------------	------------------------

PALVELUAJATUS JA PERUSTEHTÄVÄT

Nuorisopalveluiden palveluajatuksena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia, luoda palveluiden kautta hyvinvointia ja tukea nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Tavoitteena on tukea nuorten omaehtoista toimintaa, harrastamista, kasvua, itenäistymistä, yhteisöllisyyttä, niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista sekä toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Tavoitteen toteutumisen lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, monialainen yhteistyö, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen. Nuorilla tarkoitetaan nuorisolain mukaisesti alle 29-vuotiaita.

Nuorisotyö luo vahvaa pohjaa lasten ja nuorten osallisuudelle, viihtymiselle paikkakunnalla, yhteisöllisyydelle, kiinnittymiselle yhteiskuntaan sekä yhteisen tulevaisuuden rakentamiselle. Nonformaali oppiminen on keskiössä. Keskeiset nuorisopalveluiden osa-alueet ovat tilatoiminta, nuorten oman toiminnan tukeminen, harrastusmahdollisuudet, nuorisolan ehkäisevä päihdetyö, nuorten vaikuttamismahdollisuudet, monialainen yhteistyö, monikulttuurinen ja kansainvälinen toiminta, koulunuorisotyö, etsivä työ, Ohjaamopalvelut, sosiaalinen vahvistaminen, tieto- ja neuvontapalvelut, sosiaalinen media sekä nuorten syrjäytymisvaarassa olevien kanssa tehtävä työ. Kaikessa toiminnassa huomioidaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

Keskeiset strategiset menestystekijät ovat:

1. innovatiivinen, laadukas, tasapuolinen, nuoria tavoittava ja aktivoiva nuorisotoiminta
2. nuorisolan sisältöjä vastaava sekä ajassa mukana pysyvä nuorisotyö ja –politiikka
3. hyvinvoinnin, turvallisuuden ja terveyden edistäminen.
4. henkilöstön työhyvinvointi ja osaamisen varmistaminen.
5. nuorisotilojen ja välineiden hyvä ja ajantasainen kunto.

TOIMINTASUUNNITELMA 2020-2023

Nuorisotyön ydin on laadukas, monipuolinen ja osallistava toiminta, joka tavoittaa laajasti nuoria aktivoiden heitä omaehtoiseen toimintaan. Nuorisotyö seuraa aikaa ja muuntautuu tarpeen mukaan. Sosiaalisen median ja verkkonuorisotyön käytännöt ovat työntekijöillä hallussa. Nuorten osallisuus on vahvaa, vaikuttamismahdollisuuksia on sekä nuorisovaltuuston, Lasten Parlamentin että verkkovaikuttamisen kautta. Yhteistyö eri toimijoiden välillä on monipuolista työtä nuorten hyvinvoinnin ja paikkakunnalla viihtymisen tueksi. Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys ovat luonteva osa toimintaa. Tukea tarvitsevien nuorten kanssa työskentely on vahvaa ja monipuolista, tavoittaen myös heikommassa asemassa olevat nuoret. Kaikilla työntekijöillä on toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet.

Keskeistä vuoden 2020 toiminnassa on koulunuorisotyön laaja vahvistaminen sekä al-että yläkouluilla kahden koulunuorisotyöntekijän voimin. Ohjaamon moniammatillisen yhteistyöverkoston toiminnan vakiinnuttaminen yhdessä Jelpiverkon ja etsivän työn kanssa. Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut toimivat, nuti-palveluista, chatista ja markkinoinnista vastaa nuorisotiedottaja. Liikennepuiston ja minigolfin toimintaa kehitetään luoden alueesta positiivisen, perheiden aktiivisessa käytössä olevan alueen. Perusnuorisotyön pohjaa vahvistetaan tiiviillä yhteistyöllä muiden nuorten parissa toimivien kanssa, tarvelähtöisesti kehitetään mm. talotoimintaa. Kaikki työntekijät koulutautuvat ja seuraavat aikaa pysyen nuorten muuttuvan maailman mukana.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Lasten ja nuorten kasvun ja it- senäistymisen sekä yhteisöllisyy- den tukeminen tarjoamalla laadu- kasta, aikaa seuraavaa, nuoret ta- voittavaa toimintaa huomioiden perheet, turvallisuuden sekä tervey- den ja hyvinvoinnin edistämisen.	Toiminta monipuolista, vastaten nuorisolakiin ja ajan haasteisiin tavoittaen laajan ikäryhmän. Toi- mitilojen varustetasoa, viihty- vyyttä ja toimivuutta parannetaan käyttäjät huomioiden.	Kävijämäärät, järjestetyn toimin- nan määrä, tilojen varustetaso ja käyttöaste.
Osallisuuden ja vaikutusmahdolli- suuksien toteutuminen: toimiva nuorisovaltuusto, Lasten Parla- mentti ja nuorten verkko vaikutta- minen, nuorten oman toiminnan ja järjestötoiminnan tukeminen, har- rastusmahdollisuuksista tiedottami- nen	Nuorisovaltuuston aktiivinen toi- minta. Lasten Parlamentin toi- minnan vakiinnuttaminen. Nuorten ideat-kanavan aktiivinen käyttö. Nuorisojärjestöjen ja –ryhmien aktivoiminen sekä harrasteoppaan ajan tasalla pitäminen.	Nuorisovaltuuston ja Lasten Parla- mentin kokousten määrä, käsitel- lyt asiat sekä järjestetyt aktivitee- tit. Nuorten ideat -kanavan ideoiden ja niihin saatujen vastausten määrä. Nuorisojärjestöjen ja –ryhmien määrä, avustusten määrä.
Nuorisotoiminnan sisällöt ajanmu- kaiset sisältäen palveluajatuksen mukaiset perustehtävät. Ohjaamo- toiminta vakinaistetaan. Kehitetään nuorten tieto- ja neuvontapalveluita tavoittamaan laajasti nuoria, käy- tössä chat-palvelu. Koulunuoriso- työntekijät toimivat ylä- ja alakou- luilla sekä nuorisotalolla. Talotoi- minta aktiivista. Kesällä liikenne- puisto ja minigolf tarjoavat aktivi- teetteja perheille.	Nuorisotoiminnan monipuolisuus ja positiiviset kävijämäärät. Jelpiverkon starttivalmennus ta- voittaa nuoria, jotka tarvitsevat erityistä tukea arjen hallintaan ja tavoitteiden selkiyttämiseen. Etsivä työ tavoittaa jo varhaisessa vaiheessa tukea tarvitsevia nuo- ria. Ohjaamo toimii monialaisena nuorten palvelupisteenä. Koulu- nuorisotyö säännöllistä. Tieto- ja neuvontapalvelut toimi- vat.	Nuorisotoiminnan Logbook-tilas- tot perustoiminnassa. Jelpiverkon nuorten positiivisten sijoittumisten määrä, etsivän työn kontaktien määrä, Sovari-tilastot. Ohjaa- mossa aukiolopäivät, ryhmätoi- minnot, yhteistyökumppaneiden määrä ja tavoitetut nuoret. Koulunuorisotyön toteuttaminen. Tieto- ja neuvontapalvelut toimi- vat nuorisopalveluissa mm. chat- palveluna.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Resurssien ja toiminnan tasapaino sekä toimintojen kehittäminen.	Resursseja tarpeeksi toiminnan ylläpitoon ja kehittämiseen.	Talousseuranta, toiminnalliset tavoitteet ja raportointi. Euroa/asukas maamme keskitasoa
Talousprosessien kehittäminen.	Resurssien lisääminen nuorisotoimintaan, tarvittaessa hankkeiden kautta.	Toteutuneet hankkeet.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Nuorisotoiminnan tunnettavuuden ja saavuttavuuden parantaminen, markkinoinnin ja tiedonvälityksen tehostaminen. Ajan tasalla pysymisen nuorten ilmiöissä.	Eri kanavien hyödyntäminen markkinoinnissa ja tiedottamisessa, nuorten käyttämien somekanavien käytön tehostaminen	Jatkuva tavoittavuuden kartoitus, arvioidaan mitä kautta nuoret tavoitetaan parhaiten.
Monialaisen yhteistyön ja nuorisotoiminnan yhteistyöverkostojen kehittäminen.	Monialaisen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toiminnan ja muun yhteistyön kehittäminen ja ylläpito.	Kokoukset, toimenpiteet ja tiedotteet

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Ammattitaitoinen ja osaava työväen viihtyvä henkilökunta, kokonaisvaltaiseen työhyvinvointiin panostaminen.	Kehityskeskustelut ja säännölliset työntekijäpalaverit, kannustaminen Tyky-toimintaan osallistumiseen työkyvyn ylläpitämiseksi.	Henkilöstöpalaverien määrä. Toteutuneet kehityskeskustelut. Sairauseräpoissaolojen määrä.
Henkilöstön osaamistason ylläpito ja kehittäminen sekä henkilöstöresurssien riittävyys. Henkilöstön työsuhteiden vakinaistaminen sekä palkkatason tarkistaminen vaativuutta vastaamaan.	Tarpeellisiin ja ajantasaisiin koulutuksiin osallistuminen. Riittävä määrä työntekijöitä. Vakinaistetut työsuhteet.	Koulutuspäivien määrä. Henkilöstön määrä. Työsuhteiden vakinaisuus. Palkat vastaavat työn vaativuutta.
Turvallinen ja terveellinen työympäristö	Nuorisopalveluiden tilat ja käytettävät laitteet ja välineet ovat ajanmukaisessa kunnossa.	Palautteen kerääminen työntekijöiltä ja nuorilta.

TUNNUSLUVUT	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
0–28-vuotiaiden nuorten määrä	5840	5742	5740	5720	5700	5700
Nettomenot € / 0–28-vuotiaat (Suomen keskiarvo 96€)	54,66 €	63,86	68,51	69,86	71,16	72,21
Nettomenot €/asukas	20,99 €	24,02	25,69	26,05	26,40	26,77
Henkilöstö	5	5	5	5	5	5
Hanketyöntekijä	1,5	2,5	4,5	4,5	4,5	4,5

Sitovuustaso:

230 NUORISOPALVELUT

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot	11 715	15 500	14 800	-4,5	14 800	14 800	14 800
Tuet ja avustukset	196 537	184 580	256 300	38,9	256 500	256 800	257 100
Muut toimintatuotot	2 789	4 000	4 000		4 000	4 000	4 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	211 041	204 080	275 100	34,8	275 300	275 600	275 900
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-282 847	-268 360	-345 100	28,6	-350 300	-355 500	-360 800
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-51 258	-53 510	-64 360	20,3	-65 390	-66 390	-67 190
Muut henkilösivukulut	-11 959	-9 230	-11 220	21,6	-11 300	-11 400	-11 500
Palvelujen ostot	-68 551	-81 000	-80 927	-0,1	-80 947	-80 947	-80 947
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 305	-27 700	-31 700	14,4	-31 700	-31 700	-31 700
Avustukset	-6 854	-7 000	-7 000		-7 000	-7 000	-7 000
Muut toimintakulut	-96 204	-123 932	-119 606	-3,5	-119 746	-119 746	-119 746
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-549 978	-570 732	-659 913	15,6	-666 383	-672 683	-678 883
TOIMINTAKATE	-338 937	-366 652	-384 813	5,0	-391 083	-397 083	-402 983
Suunn.mukaiiset poistot	-892	-700		-100,0			
KOKONAISKUSTANNUKSET	-339 829	-367 352	-384 813	4,8	-391 083	-397 083	-402 983

Vastuutoimielin:	60	KIRJASTO- JA KULTTUURILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kirjastojohtaja	

Sitovuustaso:	225	Kirjastopalvelut
----------------------	------------	-------------------------

PALVELUAJATUS

Kirjasto on lakisääteinen peruspalvelu sekä osa hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluja. Tiekkö-kirjastojen strategiassa toiminnan arvoiksi on määritelty sivistys, tasa-arvo ja demokratia.

Laki yleisistä kirjastoista määrää kirjastolle kuusi tehtävää: Tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Laadukkaat kirjastopalvelut turvataan kaupunkilaisille asuinpaikasta riippumatta. Kirjaston tulee olla kaikkien saavutettavissa. Asiakkaiden tarpeita vastaavat, maksuttomat kirjasto- ja tietopalvelut vähentävät syrjäytymistä, tuottavat elämyksiä sekä lisäävät hyvinvointia.

Ylivieskan kirjaston palveluverkon muodostavat pääkirjasto, kirjastoauto, hakeutuva toiminta (siirtokokoelmat ja kotipalvelut) sekä verkkopalvelut. Kirjasto toimii yhteistyössä muiden kirjastojen, kaupungin toimialojen ja yhteisöjen kanssa.

Riittävä ja osaava henkilöstö sekä toimivat ja turvalliset kirjastotilat mahdollistavat asiakkaiden tarvitsemat kirjastopalvelut sekä niiden kehittämisen.

TOIMIALAN STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

- Kirjasto on kaupungin käytetyin kulttuuripalvelu ja osa hyvinvointikunnan ydintehtävää.
- Kirjasto on matalan kynnyksen arkipalvelu ja yhteinen tila.
- Maksuttomat palvelut vähentävät syrjäytymistä ja eriarvoistumista.
- Laadukkaat kirjastopalvelut tukevat kaupunkilaisten opiskelua ja harrastustoimintaa, lisäävät viihtyvyyttä ja elämänlaatua sekä yhteisöllisyyttä.
- Kirjaston aineistokokoelma on laadukas ja uusiutuu asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Seudullinen kirjastoyhteistyö auttaa kehittämään palveluja tehokkaasti ja taloudellisesti.
- Toimivat yhteydet yhteistyökumppaneihin ja muihin sidosryhmiin.
- Kirjastoaineiston ja tietojärjestelmien yhteishankinta on taloudellista.
- Digitaaliset palvelut ja automaatio pitkälle kehittyneet.
- Alueen kirjastoilla yhtenäinen palvelukulttuuri ja käytösäännöt.

TOIMINTASUUNNITELMA 2020-2023

Ylivieskan kaupunginkirjasto jatkaa suunnitelmallista yhteistyötä Tiekkö-kirjastojen (Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Nivala, Oulainen, Sievi) sekä muiden naapurikirjastojen kanssa tehokkaasti ja taloudellisesti. Kirjasto hoitaa perustehtävänsä ammattitaitoisesti ja ajanmukaisesti. Keskipisteessä ovat lukemisen edistäminen ja sivistys, kansalaisvalmiuksien edistäminen sekä hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden tukeminen.

Kirjasto panostaa fyysisen aineiston ohella e-aineistoihin yhdessä muiden yleisten kirjastojen kanssa. Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueellisen eKirjaston sisältö monipuolistuu ja lisää tasa-arvoa. Verkkopalveluja kehitetään ja niiden saavutettavuutta parannetaan. Kirjastossa on tarjolla digitukea sitä tarvitseville.

Kirjasto mahdollistaa oheistapahtumien järjestämisen ja kulttuuritarjonnan matalalla kynnyksellä yhteistyössä muiden toimijoiden ja asiakkaiden kanssa edistäen yhteiskunnallista ja kulttuurista vuorovaikutusta ja henkistä hyvinvointia. Kirjasto osallistuu tapahtumiin ja yhteistyöhön kirjastotilojen ulkopuolella resurssien puitteissa.

Yhteistyötä kehitetään oppilaitosten kanssa opastusten, lukemisen edistämisen, hankkeiden ja kirjastovierailujen avulla. Kirjasto tarjoaa työssäoppimispaikan alan opiskelijoille. Asiakkaita osallistetaan asiakaskyselyillä ja niitä hyödynnetään toiminnan suunnittelemisessa. Asiakasviestintään ja palvelujen markkinointiin panostetaan.

Tiloja tarjotaan oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan mahdollisuuksien mukaan vanhan kirjastorakennuksen puitteissa. Esteetöntä pääsyä kirjaston tiloihin edistetään. Tilojen ajanmukaistamista pyritään suunnittelukaudella viemään aktiivisesti eteenpäin, jotta ylivieskalaisilla olisi tulevaisuudessa lain edellyttämät tilat muun muassa työskentelyyn ja opiskeluun.

Palvelut turvataan riittävällä ja ammattitaitoisella henkilöstöllä, jonka täydennyskoulutukseen ja työhyvinvointiin panostetaan. Rutiinityötä vähennetään tekniikkaa ja omatoimiraikaisuuksia hyödyntäen. Henkilöstöresurssia suunnataan asiantuntijatyöhön.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Tasa-arvoinen tiedon ja kulttuurin saatavuus.	Ajanmukaiset kirjastopalvelut, välineet ja opastus maksutta kaikille riittävillä henkilökunnan paikalla oloa edellyttävillä aukioloajoilla, omatoimiaukiololla, kirjastoautopalveluilla, kotipalvelulla ja siirtokokoelmilla sekä verkkopalveluilla.	Henkilökunnan paikallaoloa edellyttävät aukiolotunnit / vuosi Lehtiosaston omatoimiset aukiolotunnit / vuosi Kirjastoauton pysäkit / vuosi. Verkkopalveluiden käynnit /vuosi. Kotipalveluasiakkaat / vuosi Kävijä- ja lainausluvut / asukas
Aineistokokoelma uusiutuu ja vastaa asukkaiden tarpeita.	Kirjaston aineistokokoelma säilyy nykyisessä laajuudessa, mutta uusiutuu uutuushankintojen ja aktiivisten poistojen (6 %) avulla.	Poistoprosentti

	Suosittelusten mukainen uutuushankinta: Kirjat 400 / 1000 asukasta AV-aineisto 100 / 1000 asukasta	Hankinnat kpl / 1000 asukasta Lainat / asukas
Kirjasto ylläpitää yhteisönsä henkistä hyvinvointia, ehkäisee syrjäytymistä ja on elinikäisen oppimisen paikka.	Tarjotaan opastusta kirjaston käytössä, tiedonhaussa mediataidoissa sekä tiloja opiskeluun, tapahtumiin ja kansalaistoimintaan. Henkilöstöllä on aktiivinen asiakaspalveluote.	Opastusten ja käyttäjäkoulutusten määrä Tapahtumien määrä. Tapahtumien osallistujamäärä

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Tavoitteiden ja resurssien tasapaino ja riittävä osuus käyttööbudjetista.	Riittävät taloudelliset resurssit toimintaan ja kehittämiseen. Talousarvion toteutuminen. Tavoitteena toimintakulut /asukasluku Pohjois-Pohjanmaan keskitasolle 55 €/ asukas, aineistomääräraha 20 % käyttömenoista.	Toimintakulut /asukasluku Aineistomääräraha % kirjaston käyttömenoista
Hyödynnetään hankerahoitusta ja yhteishankintoja yhteistyössä muiden kirjastojen kanssa	Kirjasto osallistuu kirjastojen yhteisiin hankkeisiin ja yhteishankintoihin.	Yhteisten hankkeiden määrä Yhteishankinnat /vuosi
Hyödynnetään hankerahoitusta kirjaston omissa hankkeissa	Käynnistetään aktiivisesti hankkeita toimintojen tehostamiseksi ja niiden rahoituksen turvaamiseksi.	Hankkeiden määrä

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Kehitetään ja tiivistetään yhteistyötä naapurikirjastojen kanssa.	Alueen kirjastoilla yhtenäinen palvelukulttuuri ja käytänteet.	Tiekön yhteiset käyttö säännöt päivitetty ja tarkistettu Selvitetty mahdollisuudet muodostaa Oulun eteläisen alueelle yksi kirjastoryhmä
Alan innovaatiot hyödynnetään työprosessien kehittämisessä.	Digitalisaatiota ja automaatiota hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan.	Lainausautomaatilla tehtyjen lainojen määrä ensilainoista Omatoimilehtisalin kävijämäärä
Asiakasviestintää ja markkinointia parannetaan	Nettisivut ja graafinen ilme ajanmukaistetaan yhdessä muiden hallintokuntien kanssa. Asukkaita osallistetaan palvelujen suunnitteluun	Uudet nettisivut käytössä Uusi graafinen ilme käytössä Asiakaskyselyt tehty

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Riittävä, osaava ja motivoitunut henkilöstö.	Kirjastossa on riittävä määrä virkoja ja toimia (suositus 0,8-1 htv /1000 as), jotka on täytetty kirjastolain edellyttämällä, koulutetulla henkilökunnalla. Henkilöstö on motivoitunutta ja kehityshakuista, täydennyskoulutus suositusten mukaisella tasolla 6 pv / htv /vuosi.	Virkoja ja toimia / 1000 asukasta. Täydennyskoulutuspäivät /htv
Hyvinvoiva työyhteisö.	Järjestetään työhyvinvointia ylläpitävää toimintaa ja vuosittaiset kehityskeskustelut.	Tyköpäivien määrä Kehityskeskustelut käyty % henkilöstöstä /vuosi
Turvalliset, ergonomiset ja terveelliset työtilat	Edistetään työtilojen viihtyisyyttä, turvallisuutta ja toimivuutta.	Pelastussuunnitelma päivitetty, työsuojelutarkastukset ja työterveyshuollon työpaikkakäynnit suoritettu suunnitelmien mukaan.

TUNNUSLUVUT	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Kirjojen uushankinta, kpl/1000 as./vuosi	342	400	400	400	400	400
Lainausten määrä, lainaa/asukas Tavoite: Pohjois-Pohjanmaan keskitaso	18,9	18,7	17,4	17,4	17,4	17,4
Käyntien määrä, käyntiä/asukas Tavoite: Pohjois-Pohjanmaan keskitaso	8,6	9,4	9,2	9,2	9,2	9,2
Toimintakulut/asukasluku Tavoite: Pohjois-Pohjanmaan keskitaso	47	54	55	55	55	55
Kirjastoaineistomääräraha, %-osuus käyttömenoista Tavoite: 20 %	17,2	20	20	20	20	20
Poistot, %-osuus kokoelmasta Tavoite: 6 %	8	6	6	6	6	6
Henkilöstön määrän kehitys	10	10	10	10	10	10

Sitovuustaso:

225 KIRJASTOPALVELUT

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot	80						
Tuet ja avustukset	17 525	22 000	22 000				
Muut toimintatuotot	14 331	11 500	13 500	17,4	13 500	13 500	13 500
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	31 936	33 500	35 500	6,0	13 500	13 500	13 500
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-323 348	-317 100	-337 637	6,5	-334 100	-341 200	-346 100
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-76 713	-78 110	-84 600	8,3	-84 150	-85 250	-86 150
Muut henkilösivukulut	-2 627	-9 890	-9 990	1,0	-10 000	-10 200	-10 300
Palvelujen ostot	-99 397	-95 060	-95 369	0,3	-94 496	-94 496	-94 496
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-148 027	-156 450	-132 800	-15,1	-140 800	-140 800	-140 800
Avustukset							
Muut toimintakulut	-63 482	-183 706	-183 856	0,1	-182 646	-182 646	-182 646
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-713 594	-840 316	-844 252	0,5	-846 192	-854 592	-860 492
TOIMINTAKATE	-681 658	-806 816	-808 752	0,2	-832 692	-841 092	-846 992
Suunn.mukaiiset poistot	-19 709	-14 700	-19 580	33,2	-19 580		
KOKONAISKUSTANNUKSET	-701 367	-821 516	-828 332	0,8	-852 272	-841 092	-846 992

Vastuutoimielin:	60	KIRJASTO- JA KULTTUURILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kulttuurijohtaja	

Sitovuustaso:	235	Kulttuuripalvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Kulttuuritoiminta on osa kunnan hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluita. Toiminta tukee ja edistää kulttuurielämää ja kulttuurikasvatusta. Tavoitteina on tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluita taidenäyttelyiden, teatteriesitysten, konserttien ja erilaisten kulttuuritapahtumien merkeissä. Kulttuuritoiminta tukee moniarvoista taiteiden harjoittamista ja harrastamista, kolmannen sektorin sekä eri kulttuuri- järjestöjen toimintaa. Kulttuurikasvatus on myös tärkeä osa-alue kulttuuritoimen toiminnassa.

Kulttuuripalvelut vaalii kaupungin historiaa, huolehtii Puuhkalan kotiseutumuseosta sekä kulttuurihistoriallisista kohteista.

Kulttuuripalveluiden alaisuuteen kuuluvat kulttuuripalvelut, museopalvelut, Kulttuurikeskus Akustiikka ja matkailu sekä kaupungin taidekokoelman ylläpito ja kotiseutuarkiston hoito.

TOIMIALAN STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

- Kulttuuritoiminnalla on kattava profiili ja imago tapahtumien järjestäjänä
- Huomioidaan tapahtumissa kaupungissa olevat kulttuuritoiminnan ammattilaiset, harrastajat, yhdistykset, järjestöt, oppilaitokset, koululaiset ja opiskelijat.
- Tapahtumissa on ilmaiskonsertteja sekä lippuhinnaltaan huokeita konsertteja, mikä mahdollistaa kulttuurin saannin jokaiselle kaupunkilaiselle.
- Otetaan huomioon kaupunkilaisten toiveita artistivalinnoissa.
- Toimiva yhteistyö ja verkostoituminen paikallisten ja seutukunnallisten tahojen kanssa on tärkeää.
- Kehitetään ja innovoidaan uusia yhteistyökanavia ja toimintamalleja.
- Kulttuuripalvelut ovat korkeatasoinen ja ammattitaitoinen yksikkö kaupungin organisaatiossa.

TOIMINTASUUNNITELMA 2020-23

Ylivieskan kaupungin kulttuuripalvelut tekee ja kehittää erilaisia tapahtumia itsenäisesti sekä toimii yhteistyössä kulttuuri- ja taidetapahtumia tuottavien tahojen kanssa yhteistyökumppanina ja osajärjestäjänä. Kulttuuripalveluiden alaisuuteen kuuluvaa museotoimintaa ja matkailua kehitetään tapahtumien kautta. Kulttuuripalvelut ovat mukana seutukunnallisissa kulttuuria ja taidetta kehittävässä hankkeissa mahdollisuuksiensa mukaan.

Ylivieskan Kulttuurikeskus Akustiikka on alueellinen kulttuurikeskus ja kaupungin kulttuurielämän ydin. Akustiikka mahdollistaa puitteiltaan ja tekniikaltaan valtakunnallisesti tunnettuja artisteja ja ammattilaisryhmiä konsertoimaan ja esiintymään konserttitalossa. Kulttuurikeskus toimii myös yhteistyössä taiteen harrastajien, järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa. Yhteistyö Ylivieskan seudun musiikkiopiston ja Pohjois-Pohjanmaan Ke-

säyliopiston ja kaupungin eri hallintokuntien kanssa on tiivistä. Kulttuurikasvatustyötä tehdään yhdessä kaupungin eri hallintokuntien, perusopetuksen ja eri oppilaitosten kanssa yhteistyöprojektien merkeissä.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on huolehtia ohjelmiston monipuolisuudesta ja eri taiteenalojen esille tuomisesta. Tärkeää on myös huomioida ja nähdä kulttuuritapahtumien vaikuttavuus positiivisena yhteistyöasiana kaupungin eri yrityksiin ja palvelutuottajiin nähden.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Hyvä ja joustava, ennakoiva asiakaspalvelu sekä kulttuuripalvelujen monipuolisuus. Monipuolinen tarjonta.	Kulttuurikeskus Akustiikassa järjestetään vuosittain monipuolisesti konsertteja, näyttelyitä, kansalaisjuhlia, koulutuksia ja seminaareja. Laatuajattelun, organisaation ja arvioinnin kehittäminen. Tuetaan eri kulttuurien osa-alueita (elokuva, teatteri, musiikki, sanataide, kuvataiteet, tanssi ja kansanperinne).	Kävijämäärät, käyttöasteet ja tuloskehitys. Arviointi välittömästi tilaisuuden/tapahtuman jälkeen > asiakaspalaute. Kotisivujen palaute, kävijämäärät.
Ylivieskan historiaa ja taidetoimintaa laaja-alaisesti edustavat kulttuuripalvelut.	Painopistealueena Puuhkalan museolla markkinointi ja perusnäyttelyiden ja tapahtumatuotannon uudistaminen ja kehittäminen. Kävijämäärien lisääntyminen.	Kävijämäärät, tuloskehitys.
Syrjäytymisen estäminen, mielenterveyden parantaminen ja sosiaalisuuden lisääminen.	Kulttuurikeskus Akustiikassa ja Puuhkalan museolla järjestettävissä tilaisuuksissa huomioidaan mielen-terveyttä ja sosiaalisuutta lisäävät tarpeet. Kehittää yhteistyötä ja toimintaa eri tahojen kanssa.	Osallistujamäärät.
Lasten ja nuorten kulttuurikasvatus.	Yhteistyö perusopetuksen kanssa (kuvataide, museo/historia, konsertit)	Tilaisuuksien ja projektien määrä. Tavoite 3 vuodessa.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Tehokkaasti tuotetut kulttuuripalvelut. Taloudellinen toiminta.	Riittävät taloudelliset resurssit toimintaan ja kehittämiseen. Talousarvion toteutuminen.	Taloudenseuranta.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Kulttuuritoimen yhteistyön kehittäminen yritysten, yhdistysten ja järjestöjen kanssa.	Kulttuurikeskus Akustiikan ja yleisen kulttuuritoimen ja ohjelmatuotannosta yritys- ja yhdistystoiminnan osuus on merkittävä.	¾ kulttuuritilaisuuksista ja kokouksista on ns.ulkoista tuotantoa.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Osaava ja ammattitaitoinen asiakaspalveluyksikkö, oman työn osaamisen arvostus. Motivoitunut henkilökunta. Työympäristön turvallisuus ja toimivuus.	Monipuolisen työtehtäväympäristön haasteet käännettävä vahvuudeksi. Positiivisen kokonaisilmapiirin luominen. Vakituisen henkilöstön EA-valmiudet vähintään EA-1 tasoa. Miellyttävä työympäristö.	Tyytyväiset asiakkaat ja tyytyväinen sekä motivoitunut henkilökunta. Asiakastyytyväisyyskyselyt käytössä. Tiimipalaverit viikoittain. Sairauspoissaolojen seuranta. EA-taitojen jatkuva ylläpito. Tilojen toimivuus ja siisteys.
Mahdollisuus tyky-toimintaan työajan ulkopuolella.	Kaupungin tyky-toiminta.	Työhyvinvoinnin seuranta käytössä.
Kehityskeskustelut. Avoin työilmapiiri.	Kehityskeskustelut käyty koko henkilöstön kanssa.	Kehityskeskusteluihin osallistunut 100% henkilöstöstä.

TUNNUSLUVUT

	TP 2018	SU 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Kulttuuritoiminta						
Kulttuurikeskus Akustiikan palvelujen käyttäjämäärät	76.500	80.000	80.000	81.000	82.000	82.000
Akustiikan omakatteisuus %, (sis.pääomavuokra)	46 %	46 %	41,5 %	41,5 %	41,5 %	41,5 %
Museotoiminta						
Puuhkalan museon, iltatorin ja Helaalan Myllyn (2017 lähtien) kävijämäärä	3.500	4.000	5.000	6.000	6.000	6.000
Yleinen kulttuuritoimi	2.000	2.000	3.000	4.000	4.000	4.000
Henkilöstö	7 2/3	7 2/3	8	8 2/3	8 2/3	8 2/3

Sitovuustaso:

235 KULTTUURIPALVELUT

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	65 719	178 800	214 000	19,7	212 000	212 000	212 000
Maksutuotot	51 813	33 300		-100,0			
Tuet ja avustukset	3 479	5 000	5 000		5 000	5 000	5 000
Muut toimintatuotot	282 991	279 890	290 040	3,6	266 500	266 500	266 500
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	404 002	496 990	509 040	2,4	483 500	483 500	483 500
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-282 881	-290 858	-302 496	4,0 %	-308 653	-314 456	-318 620
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-48 711	-53 630	-52 930	-1,3	-50 200	-51 000	-51 600
Muut henkilösivukulut	-9 775	-7 630	-7 840	2,8	-8 000	-8 100	-8 200
Palvelujen ostot	-286 222	-151 444	-155 322	2,6	-172 343	-172 343	-172 343
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-124 720	-84 490	-81 942	-3,0	-93 199	-93 199	-93 199
Avustukset	-8 530	-8 000	-5 000	-37,5	-7 000	-7 000	-7 000
Muut toimintakulut	-171 301	-546 646	-586 972	7,4	-582 330	-582 330	-582 330
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-932 140	-1 142 698	-1 192 502	4,4	-1 221 725	-1 228 428	-1 233 292
TOIMINTAKATE	-528 138	-645 708	-683 462	5,8	-738 225	-744 928	-749 792
Suunn.mukaiset poistot	-28 697	-28 690	-34 119	18,9	-34 119	-34 119	-34 119
KOKONAISKUSTANNUKSET	-556 835	-674 398	-717 581	6,4	-772 344	-779 047	-783 911

KULTTUURIPALVELUIDEN TUOSLASKELMA 2020	
Liikevaihto	
Myyntituotot	214 000
Maksutuotot	0
Vuokratuotot	60 800
Muut tuotot	234 240
Valmistus omaan käyttöön	0
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-302 496
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-52 930
Muut henkilösivukulut	-7 840
Ostot tilikaudella	
Palvelujen ostot	-155 322
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-81 942
Muut kulut	
Sisäiset vuokrat	-442 580
Muut toimintakulut,	-149 392
Poistot	-34 119
Liikeyli-/alijäämä	-717 581
Rahoitustulot ja -menot	
Korvaus jäännöspääomasta	0
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-717 581
Varausten muutos	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-717 581
Omakatteisuus % (tuloilla katettu menoista, ei poistoja)	42,69
Omakatteisuus % (tuloilla katettu menoista, sis. poistot)	41,50
Ylivieskan kulttuurikeskuksen kannatusyhdistys ry:lle v. 2003 myönnetyn antolainan 610.000 euroa lyhennys v. 2020 n. 10.000 e.	

Vastuutoimielin:	65	MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Musiikkiopiston rehtori	

Sitovuustaso:	240	Musiikkiopiston toiminta
----------------------	------------	---------------------------------

PALVELUAJATUS

Ylivieskan seudun musiikkiopisto on alueellinen taideoppilaitos, joka antaa musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta sekä tarjoaa kulttuurikasvatusta järjestämällä konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa. Ylivieskan lisäksi toimialueeseen kuuluvat sopimuskunnat Alaveska, Kalajoki, Pyhäjoki, Reisjärvi ja Sievi.

STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

1. Musiikkiopisto tunnetaan laadukkaista palveluistaan ja innovatiivisuudestaan.
2. Musiikkiopisto on alallaan keskeinen ja näkyvä toimija toimialueen kuudessa jäsenkunnassa.
3. Oppilaitoksessamme vallitsee tervehenkinen, luovaa toimintaa tukeva ilmapiiri.
4. Yhteistyötä muiden hallintokuntien, oppilaitosten, yritysten ja yhteisöjen kanssa ylläpidetään ja kehitetään edelleen.

TOIMINTASUUNNITELMA 2020-2023

Musiikkiopistossa otettiin lukuvuoden 2019-2020 alussa käyttöön uusi Eepos-oppilaitoshallinto-ohjelma, joka vastaa aiempaa ohjelmaa paremmin uuden opetussuunnitelman vaateisiin. Opettajien ja hallintohenkilöstön lisäksi myös perheet tulevat osaksi ohjelman käyttäjäkuntaa. Hallinnon ja opettajien koulutuksessa huomioidaan uuden opetussuunnitelman vaatimukset sekä uuden ohjelman käyttöönotto. Oppilaiden ja huoltajien riittävään tiedonsaantiin kiinnitetään huomiota. Ammattitaitoisten opettajien rekrytointi on avainasemassa korkeatasoisen opetuksen turvaamiseksi. Koulurakennusten sisäilmaongelmista aiheutuvia oireiluja seurataan tarkasti ja etsitään tarvittaessa korvaavia, asianmukaisia opetustiloja.

Toiminnallisten tavoitteiden asettelussa huomioidaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Yhteistyöllä eri hallintokuntien, kuntien kulttuuritoimien, oppilaitosten, yritysten ja yhteisöjen kanssa musiikin kautta välitetään hyvinvointia eri ikäryhmille.

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Tiedonkulun ja tiedottamisen kehittäminen.	Oppilaitosohjelman käytön laajentaminen koteihin.	Eepos-ohjelma oppilaiden ja huoltajien käytössä.
Opetussuunnitelman tuntemuksen lisääminen.	Oppilaanohjauksen kehittäminen.	Oppilaanohjauksen suunnitelma.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Varhaisiän musiikkikasvatuksen vetovoimaisuus.	Avointen musiikkileikkikoulujen toteuttaminen toimipisteissä. Valmennusryhmiä kaikissa toimipisteissä.	Toteutuneet tapahtumat ja musiikkileikkikoululaisten määrä. Valmennusryhmien määrä.
Oppilasmäärän ylläpitäminen.	Hakijamäärien ylläpitäminen ja lisääminen erityisesti pienissä toimipisteissä hyvän markkinoinnin ja tiedottamisen kautta.	Hakijoiden määrä.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Musiikkiopiston toiminnan näkyvyys ja musiikillisten elämysten tarjoaminen monipuolisille kohderyhmille.	Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa. Kaksi erilaisille kohderyhmille suunnattua tapahtumaa oppilaskonserttien lisäksi joka toimipisteessä.	Toteutuneet tapahtumat. Konserttien, erilaisten tapahtumien ja avoimien ovien päivien määrät sekä kävijämäärät.
Opetussuunnitelman edellyttämän jatkuvan arvioinnin kehittäminen.	Arviointi Eepos-ohjelmassa rakentunut.	Koko opettajakunnalla uusi arviointimalli käytössä.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Hyvinvoiva ja ammattitaitoinen henkilöstö.	Tyky-mahdollisuuksien käyttämiseen kannustaminen. Koulutusmahdollisuudet.	Sairauspoissaolojen seuranta. Koulutuksiin osallistumisten määrä, koulutussuunnitelman toteutuminen.
Asianmukaiset työtilat.	Opetustilojen tarkoituksenmukaisuus, terveellisyys ja turvallisuus kaikissa toimipisteissä.	Tilojen tarkastelu kunnittain.
Opettajille mahdollisuuksia toteuttaa luovassa ilmapiirissä erilaisia yhteistyöprojekteja, joissa voi käyttää myös omaa musiikillista osaamistaan.	Kannustetaan oman luovuuden ja osaamisen käyttämiseen sekä luodaan erilaisten projektien toteuttamiseen.	Projektit.

TUNNUSLUVUT

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Tuntimäärät à 45 min.						
- vuodessa (35 viikkoa)	18 200	18 130	18130	18 130	18 130	18 130
- viikossa	511	518	518	518	518	518
Oppilasmäärä yhteensä	738	714	714	714	714	714
- musiikin perus- ja opistotaso	373	379	379	379	379	379
- musiikkileikkikoulu ja valmennusryhmät	365	335	335	335	335	335
Todistukset	18	25	25	25	25	25
suorituksia/opettaja	1	1	1	1	1	1
Bruttomenot						
euroa/tunti	78 €	81 €	82 €	83 €	84 €	85 €
euroa/oppilas	1 893€	2 060 €	2 080 €	2 105 €	2 130 €	2 156€
Viikkotunnin hinta vuodessa	965 €	1 041 €	1077 €	1 112 €	1 146 €	1181 €
Henkilöstö	28	28	28	28	28	28

Ylivieskan kaupungin arvioitu osuus nettomenoista vuodelle 2020 on 226 220 euroa, johon lisätään Ylivieskan osuus 35 077 euroa Päivärinnan koulun pääomavuokrasta. Musiikin perus- ja opistotason oppilaita Ylivieskassa on 150, viikkotuntimäärä 210.

Sitovuustaso:

240 MUSIIKKIOPISTON TOIMINTA

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	297 284	354 200	339 900	-4,0	351 300	361 900	373 000
Maksutuotot	188 063	194 200	200 000	3,0	200 000	200 000	200 000
Tuet ja avustukset	18 748		6 000				
Muut toimintatuotot	13 559	10 700	10 600	-0,9	10 600	10 600	10 600
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	517 654	559 100	556 500	-0,5	561 900	572 500	583 600
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-944 300	-978 300	-988 100	1,0	-1 002 900	-1 017 800	-1 033 100
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-181 118	-195 270	-191 520	-1,9	-194 080	-196 380	-199 080
Muut henkilösivukulut	-25 986	-33 730	-32 110	-4,8	-32 700	-33 200	-33 800
Palvelujen ostot	-162 203	-177 100	-171 100	-3,4	-171 100	-171 100	-171 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 181	-10 400	-11 400	9,6	-11 400	-11 400	-11 400
Avustukset	-540						
Muut toimintakulut	-62 947	-116 200	-121 700	4,7	-121 700	-121 700	-121 700
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 397 275	-1 511 000	-1 515 930	0,3	-1 533 880	-1 551 580	-1 570 180
TOIMINTAKATE	-879 621	-951 900	-959 430	0,8	-971 980	-979 080	-986 580

Vastuutoimielin:	70	KANSALAIPOISTON JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kansalaisopiston rehtori ja apulaisrehtori	

Sitovuustaso:	245	Kansalaisopiston toiminta
----------------------	------------	----------------------------------

PALVELUAJATUS

Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi ja työelämän tarpeisiin. Kansalaisopiston tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopisto-opinnoissa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taide- ja taitoaineet, tietotekniikka ja terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille. Lisäksi opisto järjestää lapsille ja nuorille musiikin opetusta sekä kuvataiteen, teatteri-ilmaisun, sanataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta. Kansalaisopisto voi järjestää myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Toiminta-alueena ovat Ylivieskan kaupunki sekä Alavieskan ja Sievin kunnat.

KANSALAIPOISTON ARVOT

Kansalaisopiston toimintaa ohjaavat arvot ovat laatu, luotettavuus, asiakaslähtöisyys ja suvaitsevaisuus.

STRATEGIA JA STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

Kansalaisopiston strategia on johdettu Ylivieskan kaupungin ja sivistyskeskuksen strategioista. Kansalaisopiston toiminnan keskeisin tavoite on toiminta-alueen asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen monipuolisen kurssitarjoamisen avulla..

Strategiset menestystekijät:

1. Asiakkaiden tarpeista lähtevä laadukas ja monipuolinen opetus.
2. Kansalaisopisto tunnetaan aktiivisena ja yhteistyökykyisenä oppilaitoksena, jolla on laaja sidosryhmäverkosto.
3. Kansalaisopistolla on riittävät henkilöstö- ja talousresurssit ja asianmukaiset opetustilat toiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen.
4. Kansalaisopistossa on hyvinvoiva, osaava ja motivoitunut henkilöstö.
5. Kansalaisopiston toimii sopusoinnussa elinympäristönsä ja luonnon kanssa nyt ja tulevaisuudessa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020
ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Paikallisten koulutus- ja sivistystarpeiden huomioon ottava ja kysyntää vastaava laadukas ja monipuolinen terveyttä ja hyvinvointia edistävä opetus.	485 kurssia. 10 290 opetustuntia 60 toimipaikkaa 3 410 netto-opiskelijaa 7 680 brutto-opiskelijaa	Kurssien määrä Opetustuntien määrä Toimipaikkojen määrä Netto-opiskelijoiden määrä Brutto-opiskelijoiden määrä

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Tehokas ja taloudellinen toiminta. Resurssit jaettu tarpeiden mukaisesti.	Talousarvion toteutuma	Taloudenseuranta ja toteutumaprosentti

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Toimintaan liittyvät avainprosessit (opintosuunnitelman laadinta, tiedottaminen ja markkinointi, ilmoittautuminen, opetus-prosessit ja arviointi) tunnistettu, suunniteltu, käytönotettu ja arviointien pohjalta parannettu.	Päätöksen henkilökunnan osallistuttaminen ja perehdyttäminen avainprosessien merkitykseen.	Sujuva toiminta Asiakaspalautteet
Arviointi- ja laatutyö osana kehittämis- ja johtamistyötä	Arviointi- ja palautejärjestelmää hyödynnetään soveltuvin osin.	Arviointien tulokset

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2020	Mittari
Ylivieskan seudun kansalaisopistossa on osaava ja ammattitaitoinen osaamistaan kehittävä tyytyväinen, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilökunta.	Henkilöstön osallistuminen täydennyskoulutuksiin. Hyvä työtyytyväisyys ja työhyvinvointisuunnitelman seuranta. Sairauspoissaolosten seuranta	Kouluspäivien määrä. Sairauspoissaolot, henkilöstöraportti
Avoin vuorovaikutus on arkipäivää.	Päätösmen henkilöstölle kehityskeskustelut. Henkilöstöinfo viikoittain.	Kehityskeskustelujen määrä Viikkoinfot toimintakauden aikana
Turvallinen ja terveellinen työympäristö	Käytössä olevat tilat ovat kunnossa, käytettävät välineet ja laitteet asianmukaiset.	Käyttäjäpalautteet

TUNNUSLUVUT

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Opetustunnit	10 320	10 365	10 290	10 300	10 400	10 400
Opiskelijamäärä	3 593	3 390	3 410	3 450	3 450	3 450
Toimipaikkojen määrä	70	60	60	60	60	60
Kustannukset €/t	85,06	94,15	95,71	99,32	99,37	100,59
Kustannukset €/opiskelija	244,30	287,87	288,82	296,53	299,57	303,25
Tuloilla katettu %	28,72	28,82	29,07	27,99	27,70	27,36
Opintomaksuilla katettu, %	19,00	20,38	20,60	19,83	19,63	19,39
Henkilöstö (sivutoimisia tun- tiopettajia n. 170 / v)	6	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5

Sitovuustaso:
245 KANSALAIPOISTON TOIMINTA

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	68 856	80 780	81 480	0,9	81 500	81 500	81 500
Maksutuotot	160 912	198 895	202 895	2,0	202 900	202 900	202 900
Tuet ja avustukset	6 110						
Muut toimintatuotot	6 119	1 600	1 900	18,8	1 900	1 900	1 900
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	241 997	281 275	286 275	1,8	286 300	286 300	286 300
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-478 905	-541 720	-539 610	-0,4	-585 900	-594 700	-603 700
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-102 622	-122 330	-119 690	-2,2	-127 700	-129 100	-130 400
Muut henkilösivukulut	-14 411	-18 630	-17 490	-6,1	-19 100	-19 400	-19 800
Palvelujen ostot	-125 596	-131 400	-129 577	-1,4	-128 260	-128 260	-128 257
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 272	-13 989	-9 366	-33,0	-9 220	-9 220	-9 220
Avustukset	-6 132						
Muut toimintakulut	-144 845	-147 820	-152 741	3,3	-152 850	-152 850	-154 854
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-877 783	-975 889	-968 474	-0,8	-1 023 030	-1 033 530	-1 046 231
TOIMINTAKATE	-635 786	-694 614	-682 199	-1,8	-736 730	-747 230	-759 931

Vastuutoimielin:	75	LIIKUNTALAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:		Liikuntajohtaja

Sitovuustaso:	250	Liikuntapalvelut
----------------------	------------	-------------------------

PALVELUAJATUS

Ylivieskan kaupungin liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

1. järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohde-ryhmät huomioon ottaen
2. tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta
3. rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja

Liikunnalla on merkittävä myönteinen vaikutus kaupungin väestön kokonaisvaltaiselle terveydelle ja hyvinvoinnille sekä sairauksien ennaltaehkäisyssä ja hoidossa. Ylivieskan kaupungin elinvoimaisuuden näkökulmasta on merkittävää aktiivinen seuratoiminta yhdessä liikuntapalveluiden kanssa. Liikuntapalveluiden yhtenä tavoitteena on työssäkävien kaupunkilaisten työssä jaksaminen, edistää kunnan ylläpitämistä, antaa kokemuksia ja elämyksiä arkeen. Liikkumattomuus on haaste liikuntapalveluille, liikkumisen edistäminen edellyttää yhteistyötä eri toimialojen ja sidosryhmien kanssa.

Ylivieskan liikuntapalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille liikuntamahdollisuudet yhdenvertaisuus-, tasa-arvo- ja liikuntalain puitteissa asukkaitaan kuullen liikuntaa koskevissa päätöksissä, sillä liikunnalla on keskeinen rooli kuntalaisten harrastustoiminnassa sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Hyvinvoivat ja aktiiviset kuntalaiset ovat kunnan kivijalka.

STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

Palveluista hyvinvointia

Huolehdimme siitä, että Ylivieskassa on monipuoliset, ajanmukaiset ja tasokkaat kansalaistoimintaa ja yksityisen kuntalaisen omatoimisuutta palvelevat liikuntapaikat sekä monipuoliset, laadukkaat ja kehittyvät hyvinvoinnin ja terveydenedistämispalvelut.

Kehitämme ja edistämme ennaltaehkäisevää toimintatapaa ja uusia osallisuuden keinoja.

Koulutuksesta osaamista

Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista ja parannamme henkilöstön mahdollisuuksia kehittyä työssään.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-2023

Liikuntapalvelut aloittaa yhteistyön Peruspalveluyhtymä Kallion, kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa liikunnan palveluketjun kehittämiseksi. Yhteistyössä kehitetään elintapaohjausta moniammatillisesti ja edistetään ennaltaehkäisevää työtä; mm. Liikuntaa läheteellä –periaatteella.

Liikuntapalvelut luo edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle liikuntalain mukaisesti. Uusien koulujen valmistumisen myötä vuonna 2021 sekä sisäliikunta- että ulkoliikuntaolosuhteet liikunnan harrastamiseen paranevat huomattavasti.

Kaupungin tuottavuusohjelmaan on kirjattu vapaa-aikapalveluiden mahdolliset organisaatiomuutokset vuodelle 2022, jotka toteutuessaan vaikuttavat liikuntapalveluiden toimintaan ja talouteen.

Liikuntapalvelut järjestää jatkossakin laadukkaita matalankynnyksen palveluita asukaslähtöisesti osallistamalla asukkaita ja kuuntelemalla palautetta.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2020

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Monipuoliset, ajanmukaiset ja tasokkaat kansalaistoimintaa ja yksityisen kuntalaisen omatoimisuutta palvelevat liikuntapaikat.	Jokaista ikäryhmää ja monella eri tasolla palvelevat liikuntapaikat ovat kunnossa, huolto on tasokasta ja paikat ovat saavutettavissa esteettömästi.	Asiakaspalaute ja asiakaskyselyt Tilojen käyttöaste
Asiakaslähtöinen, monipuolinen ja asiantunteva liikuntapalvelutarjotin.	Soveltavan liikunnan tason ylläpitäminen ja toiminnan kehittäminen. Matalan kynnyksen liikuntatoiminnan vakiintuminen ja kehittäminen.	Asiakaspalaute ja asiakaskyselyt Tilojen käyttöaste Osallistujamäärä
Kuntalaiset liikkeelle	Useampi kuntalainen harrastaa terveysliikuntaa ja osallistuu mm. liikuntatapahtumiin ja -kampanjoihin.	Kyselyt Asiakasraati Seuranta

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Liikuntapaikkarakentamisen ja kunnossapidon ennakoinnissa suunnittelu.	Ulkoliikunta-alueiden keskittäminen ja kunnossapitoluokitus	Suunnitelmien aikataulusuunnittelu ja sen pitävyys Toiminnan laajuuden kehittyminen
Ihmisten omaehtoinen liikunnan ja terveyden edistäminen ymmärtämään merkittävänä hyvinvoinnin ja kehittyvän kuntatalouden osana.	Liikuntaneuvonnan palveluketjun kehittäminen yhteistyössä PPKY Kallion kanssa.	Liikuntaneuvonnan määrä Yhteistyön määrä ja laatu

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Toimiva liikuntarakentamisen ja -suunnittelun yhteistyö. Liikuntapaikkarakentamisen ja -huollon sujuva aikataulusuhteessa toimintaan.	Avoin ja ennakoinnissa yhteistyö hallintokuntien välillä sekä suunnittelussa että rakentamisessa. Liikuntatoimella asiantuntija- ja koordinoiva rooli.	Suunnitelmien toteutuminen. Yhteistyön toteutuminen. Asiantuntija- ja koordinoivan roolin toteutuminen.
Toimiva ja avoin yhteistyö kolmannen ja toisen sektorin kanssa sekä julkisen sektorin eri hallintokuntien kanssa ja PPKY Kallion kanssa.	Yhteinen matalan kynnyksen liikuntakalenteri Yhteiset matalan kynnyksen tapahtumat	Tapahtumamäärät Osallistujamäärät Toteutuneet yhteistyötapaamiset
Liikunta on keskeinen terveyden ja hyvinvoinnin osa-alue.	Liikuntamittarit on sisällytetty hyvinvointikertomukseen ja on osa kaupungin hyvinvointistrategiaa.	TEA-viisari Sähköinen hyvinvointikertomus Kyselyt

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Jokaisen työntekijän arvostaminen ja työhyvinvoinnista huolehtiminen, joilla turvataan myös laadukkaiden palvelujen tarjoaminen.	Henkilöstöllä riittävästi aika-, toiminta- ja koulutusresursseja. Työhyvinvoinnista huolehtiminen. Säännölliset henkilökuntapalaverit 1 krt/kk Kehittämiskeskustelut 1 krt/vuosi	Henkilöstöpalautteet Omaehtoinen liikunta-aktiivisuus Sairauspoissaolot Toteutuneet henkilöstöpalaverit ja kehittämiskeskustelut
Osaava työvoima, avoin ja uudistamismyönteinen ilmapiiri.	Henkilöstön osaamisen edistäminen koulutussuunnitelman avulla. Ennakkoluuloton toiminta ja uskallus kokeilla – meillä voi yrittää ja erehtyä.	Koulutussuunnitelman mittarit Henkilöstöpalaute

TUNNUSLUVUT	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Uimahallin kävijämäärä	55 635	64 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Keilahallin kävijämäärä	8 082	8 500	8 500	8 500	8 500	8 500
Liikuntasalin käyttöaste Iltatunnit 1.9.-31.5	71 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %
Tennishallin käyttöaste Iltatunnit 1.9.-31.5.	68 %	75 %	75 %	75 %	75 %	75 %
Jäähallin käyttöaste Iltatunnit 1.8.-15.4.	93 %	98 %	98 %	98 %	98 %	98 %
Erityisryhmien tilaisuudet	472	600	600	600	600	600
Liikuntapalveluiden nettomenot euroa/asukas	90	145	144	145	137	137
Henkilöstö	9,5	16,5	13,5	13	13	13

Sitovuustaso:**250 LIIKUNTAPALVELUT**

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	695 233	727 430	715 680	-1,6	715 680	684 180	684 180
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	40 785	10 000	34 000	240,0	34 000	34 000	34 000
Muut toimintatuotot	40 799	31 250	44 200	41,4	44 200	44 200	44 200
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	776 817	768 680	793 880	3,3	793 880	762 380	762 380
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-523 924	-587 150	-590 700	0,6	-598 300	-605 900	-609 800
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-96 822	-113 890	-108 960	-4,3	-110 410	-111 810	-112 210
Muut henkilösivukulut	-12 685	-15 210	-16 070	5,7	-15 430	-15 730	-16 130
Palvelujen ostot	-423 365	-449 210	-425 550	-5,3	-425 535	-414 935	-414 935
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-105 133	-104 220	-107 900	3,5	-107 900	-107 800	-107 800
Avustukset	-182 125	-111 000	-70 000	-36,9	-70 000	-70 000	-70 000
Muut toimintakulut	-809 781	-1 588 200	-1 623 100	2,2	-1 623 100	-1 472 200	-1 472 200
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 153 835	-2 968 880	-2 942 280	-0,9	-2 950 675	-2 798 375	-2 803 075
TOIMINTAKATE	-1 377 018	-2 200 200	-2 148 400	-2,4	-2 156 795	-2 035 995	-2 040 695
Suunn.mukaiset poistot	-396 441	-436 910	-551 000	26,1	-521 400	-469 400	-456 400
KOKONAISKUSTANNUKSET	-1 773 459	-2 637 110	-2 699 400	2,4	-2 678 195	-2 505 395	-2 497 095

LIIKUNTAPALVELUT TULOSLASKELMA 2020	
Liikevaihto	
Myyntituotot	715 680
Vuokratuotot	28 200
Muut tuotot	50 000
Valmistus omaan käyttöön	0
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-590 700
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-108 960
Muut henkilösivukulut	-16 070
Ostot tilikaudella	
Palvelujen ostot	-425 550
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-107 900
Avustukset	
Avustukset yhteisöille	-70 000
Muut kulut	
Sisäiset vuokrat	-1 606 700
Muut toimintakulut,	-16 400
Poistot	-551 000
Liikelyli-/alijäämä	-2 699 400
Rahoitustulot ja -menot	
Korkomenot	0
Korvaus jäännöspääomasta	0
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-2 699 400
Varausten muutos	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 699 400
Omakatteisuus % (tuloilla katettu menoista, ei poistoja)	26,98
Omakatteisuus % (tuloilla katettu menoista, sis. poistot)	22,73

Vastuutoimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Tekninen johtaja	

Sitovuustaso:	255	Tekniset palvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Tekniset palvelut osaltaan turvaa hyvinvoinnin perustan ja luo ihmisille ja yrityksille edellytykset menestymiseen ja viihtymiseen Ylivieskassa. Teknisten palveluiden keskeisiä tehtäviä ovat kaupunkirakenteen kehittäminen sekä liikenneväylien ja muun kunnallistekniikan sekä puistojen rakentaminen ja kunnossapito. Toimiala huolehtii kaupungin rakennusten rakennuttamisesta ja ylläpidosta, kaupungin puhdistus- ja ruokapalveluista, kaupunkiympäristön siisteydestä, viihtyisyydestä, turvallisuudesta ja kaavoituksesta sekä rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä.

STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

- Kasvun hallittu ohjaaminen
  - o ennakoiva ja ohjaava kaavoitus sekä monipuolinen tonttitarjonta
- Tehokas palvelutuotanto
  - o Hyvät, toimintaa tukevat tilat
- Talouden aktiivinen tasapainottaminen
  - o elinvoimainvestointien ja hankkeiden turvaaminen

TOIMINTA- / TALOUSSUUNNITELMA 2020-2023

Teknisten palveluiden hallinto

Teknisten palveluiden hallinto tuottaa teknisten palveluiden lautakunnan ja palvelukeskuksen yleis- ja taloushallinto sekä tuki- ja asiakaspalvelutehtäviä. Yksikkö osaltaan huolehtii toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä, ohjaa ja valvoo toimialan suunnittelua ja toteutusta sekä seuraa toiminnan tuloksia ja huolehtii yhteistyöstä.

Digitalisaatio teknisissä palveluissa lisääntyy suunnitelmakaudella. Talouden seurantaan käytetään erilaisia raportteja ja talouden toteutumista vertaillaan muihin kuntiin maisemamallin avulla.

Vakinaista henkilökuntaa on 3.

Kuntatekniikan palvelut

Kuntatekniikan palvelut tuottaa palveluja kadunpidon ja kaupunkiympäristön elinkaaren eri vaiheisiin kaupungin asukkaille sekä turvaa osaltaan elinvoimainvestointien ja hankkeiden toteutumista. Palvelujen tuottamisessa haetaan uusia edullisempia tuottamistapoja.

Taanilan uuden kouluympäristön ajoneuvo- ja kevyenliikenteen yhteyksiä rakennetaan palvelemaan kaupunkilaisia ja lisäämään turvallisuutta sekä liikenteen sujuvuutta. Lisäksi Taanilan alueella asutokatuojen rakentamista jatketaan.

Kaupunkikeskustan liikennejärjestelmää kehitetään kokonaisuutena. Viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta parannetaan huomioiden kevyen liikenteen turvallisuus sekä joustavuus. Lisäksi toimenpiteillä sovitetaan ajoneuvoliikenteen nopeustaso ydinkeskustan liikenneympäristöön. Erityiskohteena vuonna 2020 on keskustan peruskorjauksen jatkaminen Rautatiekadulle ja keskustan kävely-/ pyöräilypainotteisen kadun toteutus sekä ydinkeskustan yleisten pysäköintialueiden perusparannus. Muualla kaupungissa rakennetaan tarvittaessa hidasteita parantamaan liikenneturvallisuutta.

Aurauksen kilpailuttaminen on ajankohtainen tulevana vuonna. Samassa yhteydessä kehitetään talvihoidon sää- ja auraushälytyspalvelua sekä palautejärjestelmää.

Kuntatekniikan palvelut jatkaa toimintavuonna Kurulan asuinalueiden kunnallistekniikan rakentamista. Kiviojan asemakaavoitus on käynnissä ja suunnitelmavuosilla on varauduttu kunnallistekniikan laajentamisesta johtuviin rakentamiskustannuksiin. Hulevesiviemäröinnin rakentamista sekä katujen parantamista jatketaan Toivonpuistossa. Suunnitelmakaudella elohopeavalaisimien vaihtoa energiataloudellisiin led-valaisimiin jatketaan katuverkostolla sekä liikuntapuiston ulkoilureitillä.

Toimintavuoden aikana asemakaava-alueella otetaan käyttöön hulevesimaksu ja hulevesiviemäröinnin toiminta-alue päivitetään.

Olmalan leikkipuiston rakentaminen saatetaan loppuun talousarviovuonna. Leikkipuistojen turvallisuutta parannetaan kunnostamalla ja uusimalla leikkivälineitä.

Työllistämiprojektin tehtäviä ohjataan yksikön kautta.

Vakinaista henkilökuntaa on 10.

Tilapalvelut

Tilapalvelut rakennuttaa, ylläpitää ja vuokraa kaupungin eri hallintokuntien käyttöön tiloja, jotka ovat käytettävyyttä ja kustannukset huomioon ottaen tarkoituksenmukaisia, turvallisia ja monikäyttöisiä. Tilapalvelut huolehtii, että kiinteistöt säilyttävät arvonsa sekä pysyvät käyttökelpoisina.

Suunnitelmakaudella on tavoitteena vähentää kiinteistöjä, jotka eivät ole palvelutuotannossa. Lisäksi kaupungintalon tilojen käyttöä tehostetaan huonejärjestelyillä. Sisäisen vuokran määrityksiä tarkistetaan vuosittain käyttökokemuksiin perustuen, tilahallintajärjestelmä otetaan käyttöön ja laaditaan kiinteistöstrategia.

Kaupungin väestönkasvu on edellyttänyt toimitilojen osalta uusia kouluja ja päiväkotiteja. Investointipäätökset on tehty seuraavista rakennuskohteista; Kaisaniemen koulu, Taanilan koulu, Simonpuiston päiväkodin peruskorjaus ja laajennus sekä terveyskeskuksen lääkehoito- ja hammashoitotilojen saneeraus, joiden rakennustyöt jatkuvat suunnitelmakaudella. Muita talonrakennuksen investointihankkeita toteutetaan erillisen investointiohjelman mukaisesti. Talonrakentamisen erillishankkeissa harkitaan vaihtoehtoisia toteuttamis- ja rahoitusratkaisuja.

Vakinaista henkilökuntaa on 9.

Maankäyttöpalvelut

Asemakaavoilla turvataan sekä asuinalueiden että elinkeinotonttien riittävyys. Keskustaa eheytetään ja kehitetään hankekaavoilla vastaamaan muuttuneita tarpeita. Suunnitelmakaudella eteneviä merkittäviä asemakaavahankkeita ovat asemanseudun kaavamuutos sekä Kiviojan asuntoalue.

Yleiskaavoista Vähäkangas-Sorviston osayleiskaavan uudistaminen etenee. Pajukosken tuulivoimapuiston toisen vaiheen YVA-selvitys valmistuu ja osayleiskaavoitus aloitetaan. Taanilan koulurakentamisen myötä tulee tarkasteltavaksi mahdollisen liikkeen ja asuinrakentamisen sijoittuminen viereisille peltoalueille.

Kaavahankkeet kuvataan tarkemmin vuosittaisessa kaavoituskatsauksessa. Asemakaavoitus tehdään omana työnä.

Paikkatietopalvelurajapinnan ja KuntaTietoPalvelun (KTP) kehittämistä jatketaan aineistoja parantamalla ja ohjelmistoja päivittämällä sekä uusimalla. Kiinteistöinsinöörin palvelut ostetaan paikalliselta maanmittaustoimistolta. Mittauspalveluja kehitetään laitteistoja uusimalla ja henkilöstön toimenkuvaa laajentamalla. Tämä mahdollistaa myös palvelun myymisen ulkopuolisille. Laserkeilausaineistoa hyödynnetään maastomallien sekä kartta- ja suunnitteluaineistoissa.

Edellisvuonna aloitettua kiinteistöveroselvitystä jatketaan. Verottajan tietoja tullaan vertaamaan kaupungin tietojärjestelmän tietoihin. Metsien hoidossa ja hakkuissa noudatetaan vuosittain metsäsuunnitelmaa. Myyntiin tulevien tonttien puustoa raivataan ennakoivasti.

Vakinaista henkilökuntaa on 8.

Puhdistus- ja ruokapalvelut

Puhdistus- ja ruokapalvelut tuottaa teknisesti ja toiminnallisesti laadukkaita palveluja asiakkaille. Yksikön toiminnan tavoitteena on luoda yleistä viihtyvyyttä, turvallisuutta sekä ylläpitää kiinteistöjen arvoa ja kuntoa.

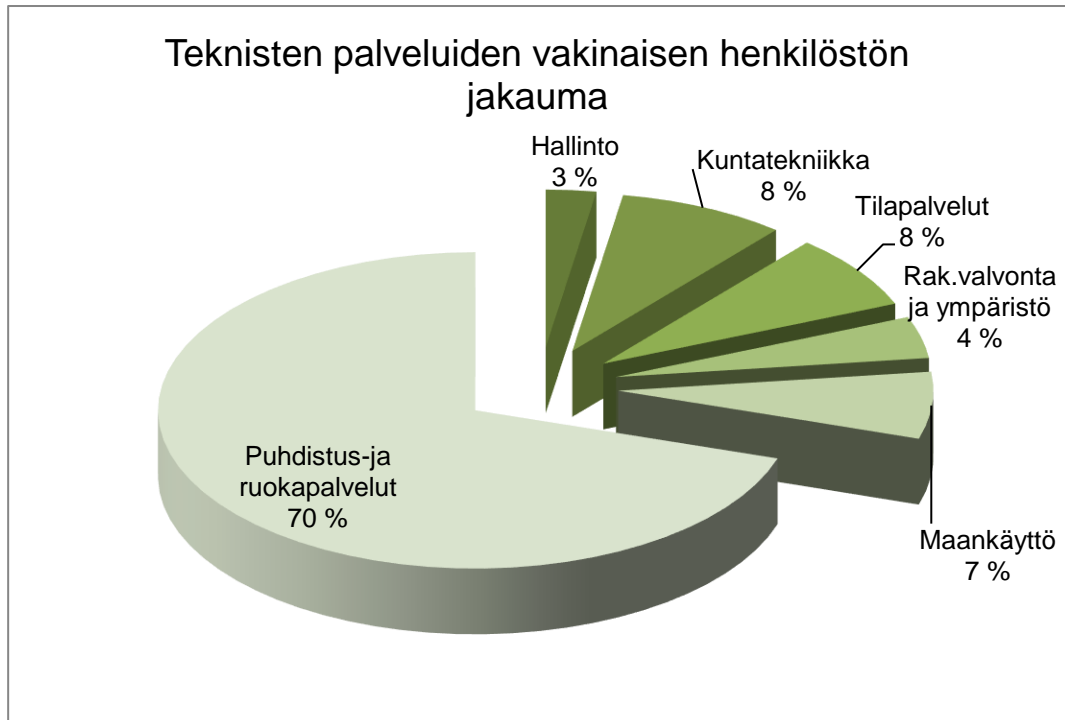
Puhdistuspalveluiden keskeisimmät palvelutehtävät ovat ylläpito- ja perussiivouspalvelut. Siivottavia kohteita ovat koulut, virastot, pelastuslaitos ja Peruspalvelukuntayhtymä Kallion käyttämät tilat, kuten terveyskeskus ja Sipilän palvelukeskus. Siivottavaa huoneistoalaa on n. 57 800 m². Neliömäärä vaihtelee hieman käytössä olevien siirtotilojen vuoksi.

Ruokapalveluiden toiminta-ajatuksena on laadukkaiden, ravitsemuksellisesti täysipainoisten ja asiakkaiden hyvinvointia edistävien aterioiden tuottaminen. Ruuanvalmistuskeittiöitä on alkuvuodesta kolme; Jokirannan, Sipilän ja terveyskeskuksen keittiöt. Tammikuussa aloittaa uusi keskuskeittiö ja ruoan valmistus siirtyy sinne Visalan tiloista. Keittiö aloittaa aterioiden tekemisen kouluille ja varhaiskasvatukseen. Kesäkuun aikana keskuskeittiöön siirtyy myös Sipilän keittiön aterioiden valmistus. Vieskan keittiön toiminta jatkuu lähes ennallaan vuoden 2020 ajan.

Keittiöt valmistavat päivän kaikkia aterioita asiakkaiden tarpeiden mukaan. Aterioita tehdään kouluille, päiväkodeille, palveluasuntoihin, terveyskeskukseen, kotiin (kotipalveluateriat) ja työpaikkaruokailuun.

Vakinaista henkilökuntaa on 82.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Ennakoiva ja ohjaava kaavoitus	Kaupunkirakennetta tiivistetään Kaavoituksessa huomioidaan sosiaalinen ja rakenteellinen turvallisuus	Prosessissa olevat kaavat (kpl) Asemanseudun kaavoitus käynnistyy Kaavoitus- ja maankäyttösopimukset (kpl)
Toimiva liikennejärjestelmä ja verkosto	Ympärivuotinen ja turvallinen liikennöinti Toimivat informaatio- ja palautejärjestelmät	Liikenneonnettomuudet ja vahingot katuverkollla (kpl) Ydinkeskustan, Savontien ja radan liikennejärjestelyt Kunnostetut ja rakennetut kadut ja kevyen liikenteen väylät (m)
Terveelliset, turvalliset ja tarkoituksenmukaiset toimitilat	Tilojen optimaalinen käyttö Kiinteistöjen kunnan seuraaminen	€/asukas Huoltokirjat käytössä rakennuksissa Väistötilojen määrä (k-m ²)
Kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Kaupunkisuunnittelussa huomioidaan yleinen turvallisuus riittävät ulkoilu- ja virkistysalueet Tuoteturvallisuuden ja omavalvonnan aukoton noudattaminen	Ulkoilu- ja virkistysalueet kaavoissa (%) Kunnostetut ja rakennetut kevyen liikenteen väylät ja ulkoilureitit (m)

		Omavalvontaraportit esim. puistojen leikkivälineiden tarkastukset
--	--	---

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Talouden hallinta	Toimintamenot hallinnassa Kustannukset nousevat korkeintaan julkisten menojen hintaindeksiin verran. Tuottavuus kasvattaminen	Kuukausiraportit Kustannusten nousu (%) Kuntamaisemamalli Tulokehitykset: maan- ja metsänmyyntitulot, tontinmyyntitulot, vuokratulot, sopimustulot (€, %)
Investointien hallinta	Investointien toteutuksen seuranta Kiinteistöstrategian laatiminen	Kuukausiraportit Hankesuunnitelmat, tarveselvitukset (kpl)
Infran ja kiinteistöjen arvon säilyminen	Korjausvelan alentaminen Huolto- ja kunnossapidot ajallaan Kiinteistökohtaiset energiansäästöohjelmat	Korjausvelka (laskennallinen) Kunnossapitosuunnitelmat, huoltokirjat (kpl, talo/infra) Kulutuslukemat (talo/infra)

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Tehokas palvelutuotanto	Taloudellisesti ja tehokkaasti järjestetyt palvelut Palvelutason arviointi	Tuottavuus (mittari/yksikkö, vrt edellisvuosiin) Palvelutuotantoa vastaava henkilöstömäärä

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

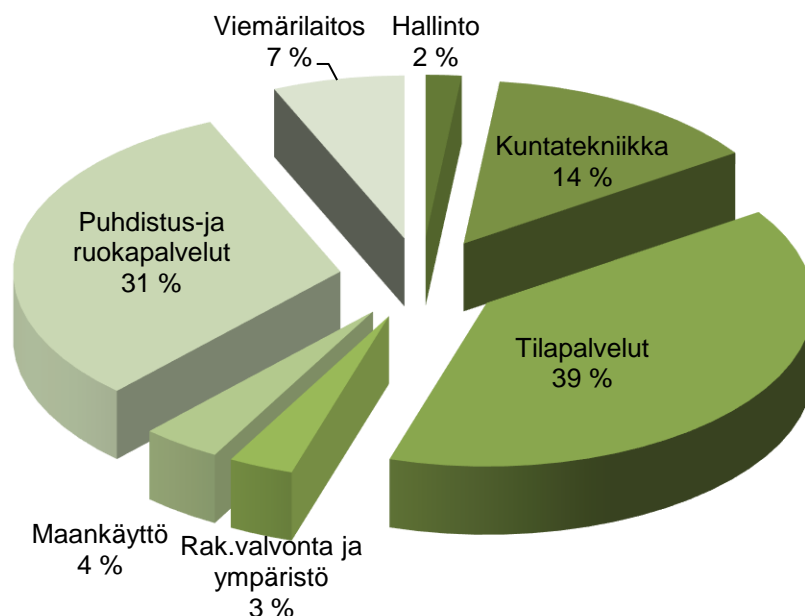
Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Henkilöstömitoitus Toimiva työyhteisö Osaaminen muuttuvassa työympäristössä	Palvelutuotantoa vastaava henkilöstö. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö Täydennyskoulutuksia henkilöstölle.	Täyttämättömät virat ja toimet Sairauspoissaolot (%) Viikko- ja kuukausipalaverit Työtaturmat (kpl) Koulutuspäivät (kpl/henkilö)

TUNNUSLUVUT

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022-23
Tekniset palvelut					
- kustannukset €/as	1000	980	1100	980	980
- henkilöstö	110	119	117	117	117

Kuntatekniikkapalvelut					
Liikenneväylät					
- kunnossapito (m ² /as)	38	40	40	41	41
- kustannukset (€/as)	69	66	66	66	66
Katujen rakentaminen (m)	1 600	1 000	1 000	1 000	1 000
Yksitysteiden hoito (€/as)	7	7	7	7	7
Maankäyttöpalvelut					
Kaavoitus					
-kustannukset (€/as)	16	13	16	14	14
Tontit					
-asuinrakentaminen (kpl)	15	20	20	20	20
-liike- ja teollisuus (kpl)	3	5	5	5	5
Kiinteistö- ja mitt.palvelut					
-kustannukset (€/as)	25	26	26	27	27
Puhdistus- ja ruokapalvelut					
Puhdistuspalvelut:					
-kustannukset (€/m ² /kk)	3	3,4	3,3	3,3	3,3
-kustannukset (€/as)	145	140	147	140	140
Ruokapalvelut:					
-aterian keskihinta (€)	2,59	2,88	3,19	3,21	3,23
Tilapalvelut					
- kustannukset (€/m ² /kk)	6	6	6	6	6
- rakennusneliöt (m ² /as)	6	5	5	5	5
- kustannukset (€/as)	450	456	467	450	440
- koulut (m ² /opp)	14	14	14	14	14
- kustannukset (€/opp)	1150	875	970	880	800
Energian kulutus					
-kwh/m ²	252	270	270	270	250

Teknisten palveluiden kustannusten jakauma

Sitovuustaso:

255 TEKNISET PALVELUT

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	4 577 016	4 613 740	4 704 652	2,0	5 196 562	5 396 562	5 596 562
Maksutuotot	218 852	476 050	391 680	-17,7	390 880	390 880	390 880
Tuet ja avustukset	40 679						
Muut toimintatuotot	10 012 366	14 464 095	10 636 691	-26,5	10 432 529	10 379 302	10 379 332
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	14 848 913	19 553 885	15 733 023	-19,5	15 969 971	16 066 744	16 066 774
Valmistus omaan käyttöön			285 000		285 000	285 000	285 000
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-4 279 338	-4 787 499	-4 821 540	0,7	-4 900 981	-4 965 623	-5 016 182
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-964 818	-1 065 820	-1 035 150	-2,9	-1 055 430	-1 066 230	-1 074 830
Muut henkilösivukulut	-70 201	-166 020	-111 020	-33,1	-113 120	-115 048	-116 196
Palvelujen ostot	-3 341 807	-2 634 735	-2 689 288	2,1	-2 702 668	-2 702 668	-2 702 668
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 674 133	-4 137 925	-4 034 740	-2,5	-4 035 790	-4 035 790	-4 035 790
Avustukset	-13 057	-18 000	-18 000		-18 000	-18 000	-18 000
Muut toimintakulut	-2 572 453	-7 387 892	-3 584 918	-51,5	-3 447 342	-3 447 342	-3 447 342
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-14 915 807	-20 197 891	-16 009 656	-20,7	-15 988 331	-16 065 701	-16 126 008
TOIMINTAKATE	-66 894	-644 006	-276 633	-57,0	-18 360	1 043	-59 234
Suunn.mukaiset poistot	-2 817 362	-3 061 200	-3 216 180	5,1	-3 523 430	-3 423 430	-3 223 430
KOKONAISKUSTANNUKSET	-2 884 256	-3 705 206	-3 492 813	-5,7	-3 541 790	-3 422 387	-3 282 664

Vastuutoimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Tekninen johtaja	

Sitovuustaso:	260	Viemärilaitos
----------------------	------------	----------------------

PALVELUAJATUS

Viemärilaitos huolehtii jätevesien keräilystä ja poisjohtamisesta.

TOIMINTA/TALOUSSUUNNITELMA 2020– 2023

Uutta viemäriverkostoa rakennetaan asemakaavan laajentumisen ja kaupunkikehityksen mukaisesti. Vanhaa viemäriverkostoa saneerataan vuotovesien vähentämiseksi koko verkoston alueella.

Suunnitelmavuosina laaditaan yleissuunnitelman pohjalta rakennussuunnitelma Niemenlänkyän haja-asutusalueen viemäroinnille. Viemärointialue on jaettu 5 alueeseen. Suunnitelma noudattelee alueellista siirtoviemärointiä. Seuraava hanke lähtee rakentumaan aikaisintaan vuonna 2021.

Jäteveden käyttömaksua tarkistetaan suunnitelmakaudella tarvittaessa kustannusnousua vastaavasti ja hulevesimaksu otetaan käyttöön.

TUNNUSLUVUT

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Kustannukset (€/as)	76	78	78	78	78	78
Viemärien rakentaminen (m)						
- jätevesiviemärit	500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Laskutettu jätevesi (m ³)	584 000	640 000	640 000	640 000	640 000	640 000
Huleveden määrä (%)	34	30	30	30	30	30

Sitovuustaso:

260 VIEMÄRILAITOS

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	1 736 470	1 852 000	1 847 500	-0,2	1 847 500	1 847 500	1 847 500
Maksutuotot	39 115	210	9 650	4 495,2	9 650	9 650	9 650
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot	11 812	25 000		-100,0			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 787 397	1 877 210	1 857 150	-1,1	1 857 150	1 857 150	1 857 150
Valmistus omaan käyttöön			10 000		10 000	10 000	10 000
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-19 806	-52 900	-50 550	-4,4	-51 316	-51 992	-52 779
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-9 870	-16 330	-18 780	15,0	-18 940	-19 040	-19 240
Muut henkilösivukulut	-688	-1 810	-1 640	-9,4	-1 700	-1 700	-1 700
Palvelujen ostot	-1 019 804	-1 045 322	-1 053 607	0,8	-1 053 607	-1 053 607	-1 053 607
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 256	-60 900	-55 500	-8,9	-55 500	-55 500	-55 500
Avustukset							
Muut toimintakulut	-3 021	-22 096	-12 750	-42,3	-12 750	-12 750	-12 750
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 091 445	-1 199 358	-1 182 827	-1,4	-1 183 813	-1 184 589	-1 185 576
TOIMINTAKATE	695 952	677 852	674 323	-0,5	673 337	672 561	671 574
Suunn.mukaiset poistot	-424 880	-387 700	-406 000	4,7	-366 000	-366 000	-366 000
KOKONAISKUSTANNUKSET	271 072	290 152	268 323	-7,5	307 337	306 561	305 574

VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA 2020	
Liikevaihto	
Myyntituotot	1 847 500
Maksutuotot	9 650
Muut tuotot	0
Valmistus omaan käyttöön	10 000
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-50 550
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-18 780
Muut henkilösivukulut	-1 640
Ostot tilikaudella	
Palvelujen ostot	-1 053 607
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-55 500
Muut kulut	
Muut toimintakulut	-12 750
Poistot	-406 000
Liikeyli-/alijäämä	268 323
Rahoitustulot ja -menot	
Korkomenot	0
Peruspääoman korko (4 %)	-144 275
Yli-/alijäämä ennen varauksia	124 048
Poistoeron muutos	0
Varausten muutos	0
Tilikauden yli-/alijäämä	124 048

Vastuutoimielin:	80	Rakennus- ja ympäristölautakunta
Vastuuviranhaltija:	Ympäristöpäällikkö	

Sitovuustaso:	255	Ympäristöpalvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Ympäristöpalvelut vastaa rakentamiseen ja ympäristönsuojeluun liittyvistä, sektorin lainsäädännön edellyttämistä viranomaistehtävistä Ylivieskan kaupungin alueella. Laeissa tarkoitettuna viranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta.

Viranomaistoiminnan lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasapuolinen ja oikeudenmukainen, sekä myös muuhun kaupungin hallintoon nähden riippumaton palvelutuotanto.

Lupapiste (www.lupapiste.fi) on valtakunnallisesti kehitetty palvelukanava, jossa lupahakemukset ja niihin liittyvät aineistot saadaan kunnan järjestelmiin suoraan sähköisessä muodossa. Lupapisteen käyttö on vakiintunut ja kaikki rakennusvalvonnan hakemukset otetaan vastaan, käsitellään ja arkistoidaan järjestelmässä sähköisesti. Vuonna 2017 aloitettiin aiemman arkiston muuttaminen sähköiseksi. Työ on jatkunut vuonna 2019 ja se jatkuu edelleen vuonna 2020.

Lainsäädännön muutoksiin varaudutaan lupaviranomaisen ja henkilöstön kouluttamisella. Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus on käynnissä, ja sen kehittymisestä saa tietoa rakennusvalvonnan koulutuksissa. Rakennusjärjestyksen uudistaminen on käynnistynyt ja uusi rakennusjärjestys hyväksytään vuonna 2020.

Rakentaminen on Ylivieskassa kaupungin kokoon nähden runsasta. Rakennuskohteet ovat monialaisia ja vaativia, minkä lisäksi asemakaavoitetun alueen lähiympäristön poikkeamiset tekevät rakentamisen ohjauksesta haasteellista.

Siirto- ja alueviemäröinnin suunnittelu ja rakentaminen on viranomaisnäkökulmasta katsottuna tärkeä rakentamiseen vaikuttava ja sitä ohjaava tekijä. Kaupungin nopea kehittyminen lisää käsiteltävien ympäristölupahakemusten määrää ja toimintojen valvontatarvetta.

Kehittyvä kaupunki vaatii yhä enemmän myös jatkuvalta valvonnalta. Jatkovaa valvontaa on tehty viime vuosien aikana aiempaa enemmän ja siihen on jatkossakin syytä resursoida henkilöstön työaika.

Ympäristöpalveluiden keskeisinä tavoitteina suunnitelmakaudella ovat sähköisten palveluiden kehittämisen ohella myös asiakkaiden hankkeiden suunnittelutyön tason nostaminen, tiedottamisen tehostaminen, pitkäjänteinen työ kaupunkikuvan ja viihtyisän vetovoimaisen ympäristön edistämiseksi sekä tiivis yhteistyö teknisten palveluiden muiden yksiköiden kanssa. Rakennus- ja ympäristölautakunta lisää osallistumistaan kaavoitusprosesseihin.

Ympäristönsuojelussa siirryttiin vuonna 2018 lain edellyttämään ns. säännölliseen valvontaan, mitä varten laadittiin valvontasuunnitelma ja -ohjelma. Toiminta vakiintui vuonna 2019 ja saavuttaa tavoitetasonsa vuonna 2020. Toiminta toteutetaan kuntayhteistyönä siten, että mukana ovat myös Kannuksen, Nivalan ja Oulaisten kaupungit sekä Merijärvi ja Sievi. Valvontatyöstä vastaa ympä-

ristötarkastaja. Viranhaltijapalveluja myydään Kannuksen ja Oulaisten kaupungeille sekä Merijärven ja tarpeen mukaan Alavieskan kunnalle. Lisäksi kuntayhteistyötä jatketaan Kalajoen valuma-alueen vesienhoitoryhmässä, johon kaupunki on saanut valtionavustusta ELY-keskuksen kautta.

Kaupungin ympäristönsuojelumääräykset ovat osin vanhentuneet ja niiden uudistaminen käynnistettiin vuonna 2018. Valmistelu tehdään laaja-alaisena kuntayhteistyönä siten, että mukana on kuntia mm. Kalajoki- ja Pyhäjokivarresta. Uudet määräykset hyväksytään vuonna 2020.

Rakennus- ja ympäristölautakunta jakaa jo perinteiseen tapaan Ylivieskan kaupungin ympäristöpalkinnon maailman ympäristöpäivänä 5. kesäkuuta 2020.

Vakinaista henkilökuntaa on 5.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Asiakaskohtainen, sujuva ja laadukas viranomaistoiminta	Asiakastyytyväisyys ympäristöyksikön palveluihin	Rakennusluvut (kpl)
Viihtyisä, vetovoimainen ja turvallinen ympäristö	Jatkuva valvonta: ympäristökatselmuksen suorittaminen touko-kesäkuussa Vuoden 2020 ympäristöpalkinto jaetaan maailman ympäristöpäivänä	Katselmuksen toteutuminen, katselmuspäivät (kpl) Palkinnon jakaminen.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Talouden hallinta.	Yksikön nettomenot ovat hallinnassa.	Yksikön menojen kattavuus tuloihin verrattuna (%)

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Asiantunteva ja riippumaton viranomaistoiminta.	Lautakunnan perehdyttäminen (lautakunnan koulutuspäivän järjestäminen esim. yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa).	Koulutuspäivät (kpl/jäsen)

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Henkilöstön osaaminen ja jaksaminen muuttuvassa työympäristössä.	Henkilöstön riittävä täydennyskoulutus.	Koulutuspäivät (kpl/ henkilö)
Toimiva työyhteisö ja sisäinen informaatiojärjestelmä.	Ympäristöyksikön henkilöstön palaverit kuukausittain.	Tiimipalaverien lukumäärä (kpl)

TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Rakennusvalvonta						
Rakennusluvut						
- määrä (kpl)	103	150	150	150	150	150
- määrä (k-m ²)	14 451	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Toimenpideluvut						
- määrä (kpl)	72	100	100	100	100	100
Lupapäätökset yht. määrä (kpl)	193	250	250	250	250	250
Rakennusvalvonta						
- kustannukset (€/as)	18	17	17	17	17	17
tuottojen osuus (%)	33	45	45	45	45	45
Ympäristöpalvelut						
Ympäristöluvut (kpl)	7	10	10	10	10	10

Sitovuustaso:
256 YMPÄRISTÖPALVELUT

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	57 516	57 000	83 000	45,6	83 000	83 000	83 000
Maksutuotot	129 387	174 000	179 500	3,2	177 500	177 500	177 500
Tuet ja avustukset	98 597	38 000	29 300	-22,9	28 300	28 300	22 800
Muut toimintatuotot	8 087		25 000		25 000	25 000	25 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	293 587	269 000	316 800	17,8	313 800	313 800	308 300
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-281 171	-283 900	-318 090	12,0	-320 840	-323 400	-325 990
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-51 798	-54 420	-57 970	6,5	-58 290	-58 790	-59 190
Muut henkilösivukulut	-8 776	-10 300	-10 320	0,2	-10 300	-10 300	-10 600
Palvelujen ostot	-193 920	-141 940	-135 901	-4,3	-138 401	-138 401	-138 401
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 040	-6 400	-6 200	-3,1	-5 700	-5 700	-5 700
Avustukset	-190						
Muut toimintakulut	-22 669	-49 849	-58 908	18,2	-58 908	-58 908	-58 908
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-566 564	-546 809	-587 389	7,4	-592 439	-595 499	-598 789
TOIMINTAKATE	-272 977	-277 809	-270 589	-2,6	-278 639	-281 699	-290 489

Vastuutoimielin:	90 JÄTELAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Jätelautakunnan esittelijä

Sitovuustaso:	Jätelautakunta
----------------------	-----------------------

PALVELUAJATUS

Jokilaaksojen jätelautakunta (myöhemmin jätelautakunta) on jätelain edellyttämä ja kuntalain mukainen yhteinen lautakunta kuntien omistaman, jätehuollon palvelutehtävistä huolehtivan jätehuoltoyhtiö Vestia Oy:n toimialueella.

Jätelautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä siten kuin jätelaissa on säädetty.

Viranomaistoiminnan lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasapuolinen ja oikeudenmukainen sekä myös riippumaton palvelutuotanto.

Jätelautakunnan toiminnan keskeisiä tehtäviä vuonna 2020 ovat:

- jätehuollon liittymisvelvoitteen seuranta
- jätemaksutaksan käsittely
- jätteenkuljetusrekisterin kehittämisen ja ajantasaisemmaksi saamisen selvittäminen
- jättepoliittisen ohjelman valmistelun aloitus
- jätehuoltomääräysten päivityksen tarpeen arviointi

Lisäksi keskeinen osa lautakunnan toimintaa ovat jätetaksaan liittyvät tehtävät, kuten maksuunpano- ja perintäluetteloiden hyväksyminen sekä maksumuistutusten käsitteleminen ja maksujen kohtuullistamispäätökset. Lautakunnan alaisia työntekijöitä työllistävät myös poikkeamisratkaisut jätehuoltomääräyksistä, kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen liittymättömät kiinteistöt sekä jätteen kuljetuksen rekisterin ylläpitotehtävät.

Huolehditaan jätelautakunnan vuosittaisesta kouluttamisesta, etenkin jätelaissa tapahtuvien muutosten vuoksi.

Jätelautakunnan esittelijän kokoaikainen virka on täytetty vuonna 2019, joten jätelautakunnan viranomaispalveluissa työskentelee vuonna 2020 kaksi työntekijää. Talousarvioesityksessä on varaus määräaikaisen työntekijän palkkaamiselle kuljetusrekisterin kokoamiseen, sen ylläpitoon ja lietetietojen kartoittamiseen keskittymistä varten.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Toiminnan avoimuus	Tiedottaminen jätelainsäädännön mukaisista velvoitteista, lautakunnan toiminnasta sekä alueen asukkaita ja yhteisöjä koskevien asioiden valmistelusta ja niihin liittyvistä ratkaisuista.	Tiedotteiden lukumäärä (kpl).

Lautakunnan tunnettuus	Lautakunnan toimialueen ja tehtävien tekeminen tunnetuksi koko toimialueella.	Lautakunnan profiloituminen: oppaiden ja nettisivujen toteutus.
------------------------	---	---

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2020	Mittari
Asiantunteva ja riippumaton viranomaistoiminta.	Viranomaislautakunnan perehdyttäminen.	Koulutus- ja perehdyttämistilaisuudet (kpl/jäsen).

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Henkilöstön osaaminen ja jaksaminen muuttuvassa työympäristössä.	Henkilöstön riittävä täydennyskoulutus.	Kouluspäivät (kpl/ henkilö).

TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	TP 2018	TA 2019	TA 2020	SU 2021	SU 2022	SU 2023
Henkilöstö (htv)	2,5	3	3	3	3	3

Sitovuustaso:
264 JÄTELAUTAKUNTA

Selite	TP2018	TA2019	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	105 368	165 800	168 800	1,8	170 346	172 546	174 335
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	105 368	165 800	168 800	1,8	170 346	172 546	174 335
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-66 879	-107 750	-112 500	4,4	-113 980	-115 680	-117 300
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-10 284	-17 400	-17 350	-0,3	-17 600	-17 900	-18 100
Muut henkilösivukulut	-2 152	-3 710	-3 650	-1,6	-3 600	-3 800	-3 900
Palvelujen ostot	-23 517	-25 276	-23 201	-8,2	-23 201	-23 201	-23 201
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-797	-600	-400	-33,3	-400	-400	-400
Avustukset							
Muut toimintakulut	-1 736	-11 064	-11 699	5,7	-11 565	-11 565	-11 434
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-105 365	-165 800	-168 800	1,8	-170 346	-172 546	-174 335
TOIMINTAKATE	3	0	0	0,2	0	0	0

5. TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMA

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittävätkö toimintatulot, verotulot, valtionosuudet ja rahoitustulot palvelujen tuottamisesta ja rahoituksesta aiheutuvien menojen kattamiseen. Tuloslaskelmaosan välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden menoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnilla aina negatiivinen, koska tärkeimmät tulolähteet verotulot ja valtionosuudet ovat tuloslaskelmassa toimintakatteen jälkeen.

Vuosikate ilmoittaa paljonko talousarviovuoden tulo- ja rahoituksesta jää investointien (omarahoitusosuus) ja lainanlyhennysten kattamiseen. Vuosikatteen tulisi olla vähintään vuosipoistojen suuruinen, mutta pitemmällä aikavälillä keskimäärin nettoinvestointien suuruinen.

Tilikauden tulos ilmoittaa talousarviovuoden tulojen ja menojen erotuksen, kun vuosikatteen jälkeen huomioidaan vielä suunnitelman mukaiset poistot ja satunnaiset menot ja tulot.

Tilikauden yli-/alijäämä ilmoittaa talousarviovuoden yli-/alijäämän pakollisten ja vapaaehtoisten varauksien ja muiden tuloksen käsittelyä koskevien erien jälkeen.

Tuloslaskelman sitovat määrärahat ja tuloarviot:

Tuloslaskelmassa esitetään myös valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot sekä ohjeellisesti sitovat perustelut.

Tuloslaskelmassa sitovia eritä ovat: korkomenot ja muut rahoitusmenot yhteensä. Verotulojen, valtionosuuksien ja rahoituserien poikkeamisista on raportoitava valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Talousarvion 2020 tuloslaskelma

Tuloslaskelma osoittaa, että toimintakate on 93,6 miljoonaa euroa negatiivinen. Toimintatulot ovat 54,6 miljoonaa euroa ja toimintamenot 148,1 miljoonaa euroa. Toimintatuloilla katetaan toimintamenoista 36,9 prosenttia.

Vuosikate on 5,7 miljoonaa euroa positiivinen. Vuosipoistojen määrä on noin 5,9 miljoonaa euroa. Vuosikatteen toteutuminen edellyttää, että toimintakatteen muutos on enintään +2,9 % ja verotulot ja valtionosuudet kasvavat 7,3 % kuluvan vuoden verorahoituksen toteumaennusteesta.

Talousarviovuoden 2020 tulos on negatiivinen 0,3 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämäksi pelastuslaitoksen investointivarausten ja poistoeron muutoksen jälkeen muodostuu 3.700 euroa.

Taloussuunnitelmakauden 2021 – 2023 tuloslaskelmat

Suunnitelmavuoden 2021 vuosikate on 8,9 milj. euroa positiivinen. Vuosikatteen toteutuminen edellyttää, että toimintakatteen muutos on enintään +2,4 % ja verotulot kasvavat 6,3 %. Verorahoituksen kasvuun laskettu tuloveroprosentin nostaminen 1,00 %-yksiköllä.

Vuosipoistojen määrä on n. 6,1 miljoonaa euroa. Suunnitelmavuoden 2021 ylijäämäksi muodostuu 3,1 miljoonaa euroa.

Suunnitelmavuoden 2022 vuosikate on 10,0 milj. euroa positiivinen. Vuosikatteen toteutuminen edellyttää, että toimintakatteen muutos on enintään 1,5 % ja verotulot kasvavat noin 3,5 %.

Vuosipoistojen määrä on noin 6,6 miljoonaa euroa. Suunnitelmavuoden 2022 ylijäämäksi muodostuu 3,7 miljoonaa euroa.

Suunnitelmavuoden 2023 vuosikate on 9,6 miljoonaa euroa positiivinen. Vuosikatteen toteutuminen edellyttää, että verotulot kasvavat noin 1,0 %. Vuosipoistojen määrä on noin 6,5 miljoonaa euroa. Suunnitelmavuoden 2023 ylijäämäksi muodostuu 3,9 milj.euroa.

TUOSLASKELMA	TP2018	TA2019 (M-III)	TA2020	%	SU2021	SU2022	SU2023
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	33 111 163	34 043 270	35 068 908	3,0 %	35 903 148	36 362 965	36 554 286
Maksutuotot	2 008 438	2 551 785	2 440 745	-4,4 %	2 359 530	2 359 530	2 359 530
Tuet ja avustukset	1 938 317	806 680	1 079 430	33,8 %	911 230	871 730	822 030
Muut toimintatuotot	11 260 680	19 644 841	16 008 786	-18,5 %	15 811 465	15 758 238	15 758 268
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	48 318 598	57 046 576	54 597 869	-4,3 %	54 985 373	55 352 463	55 494 114
Valmistus omaan käyttöön			295 000		295 000	295 000	295 000
TOIMINTAKULUT							
Palkat ja palkkiot	-39 690 343	-41 228 316	-42 716 637	3,6 %	-43 543 769	-44 127 928	-44 626 532
Eläkekulut	-8 069 182	-8 560 250	-8 490 850	-0,8 %	-8 630 932	-8 730 787	-8 812 444
Muut henkilösivukulut	-873 710	-999 700	-942 960	-5,7 %	-1 139 950	-1 158 278	-1 173 726
Palvelujen ostot	-65 070 916	-65 128 836	-67 885 947	4,2 %	-69 378 565	-70 720 613	-71 898 769
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 442 026	-7 118 094	-7 016 438	-1,4 %	-7 041 859	-7 039 362	-7 019 559
Avustukset	-5 372 829	-5 395 300	-5 056 510	-6,3 %	-5 104 200	-5 104 200	-5 091 200
Muut toimintakulut	-10 257 528	-19 513 997	-16 318 479	-16,4 %	-16 134 662	-15 968 862	-15 975 365
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-136 776 534	-147 944 658	-148 132 821	0,1 %	-150 678 937	-152 555 030	-154 302 595
TOIMINTAKATE	-88 457 936	-90 898 082	-93 534 952	2,9 %	-95 693 564	-97 202 567	-98 808 481
Verotulot	53 664 206	56 000 000	58 096 000	3,7 %	62 186 000	63 910 000	64 550 000
Valtionosuudet	35 920 054	37 347 000	41 443 300	11,0 %	42 916 000	43 974 000	45 004 000
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	147 905	97 000	220 000	126,8 %	230 000	80 000	80 000
Muut rahoitustuotot	246 509	57 000	114 100	100,2 %	101 900	101 900	101 900
Korkokulut	-414 157	-365 000	-680 000	86,3 %	-800 000	-823 000	-841 000
Muut rahoituskulut	-150 138	-6 000	-6 000	0,0 %	-6 000	-6 000	-6 000
VUOSIKATE	956 443	2 231 918	5 652 448	153,3 %	8 934 336	10 034 333	10 080 419
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiset poistot	-5 234 641	-5 522 343	-5 926 266	7,3 %	-6 129 798	-6 636 718	-6 456 718
Arvonalentumiset	-3 399 275						
TILIKAUDEN TULOS	-7 677 473	-3 290 425	-273 818	-91,7 %	2 804 538	3 397 615	3 623 701
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	399 059	402 475	357 518	-11,2 %	353 000	353 000	353 000
Varausten lis.(-)tai väh.(+)		-50 000	-80 000	60,0 %	-50 000	-50 000	-50 000
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-7 278 414	-2 937 950	3 700	-100 %	3 107 538	3 700 615	3 926 701

Verorahoitus

Tuloslaskelman verorahoitus muodostuu verotuloista ja valtionosuuksista yhteensä.

VERORAHOITUSLASKELMA

VEROTULOT	Tilinpäätös 2018	Talousarvio muut. 2019	Toteutuminen 2019	TA 2020	Muutos € Tot 19/ta 20	Muut% 19/20	TA-SUUNN 2021	TA-SUUNN 2022	TA-SUUNN 2023
Kunnan tulovero	45 469 999	47 700 000	46 700 000	49 856 000	3 156 000	6,76	53 260 000	55 260 000	55 750 000
Yhteisövero	3 206 333	3 200 000	3 000 000	3 140 000	140 000	4,67	3 300 000	3 400 000	3 500 000
Kiinteistövero	4 987 874	5 100 000	5 060 000	5 100 000	40 000	0,79	5 200 000	5 250 000	5 300 000
VEROTULOT YHT.	53 664 206	56 000 000	54 760 000	58 096 000	3 336 000	6,09	61 760 000	63 910 000	64 550 000
Muutos %(edell. vuoteen)	-1,7	4,4	2,0	6,1			6,3	3,5	1,0
VALTIONOSUUDET	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteutuminen	TA 2020	Muutos €	Muutos	TA-SUUNN 2021	TA-SUUNN 2022	TA-SUUNN 2023
Peruspalvelujen valtionosuus	27 293 435	28 544 000	29 163 816	25 063 300	-4 100 516	-14,06	25 589 000	26 126 000	26 700 000
Veromenetysten kompensaa	0	0	0	6 434 000	6 434 000		6 434 000	6 434 000	6 434 000
Verotuloihin perustuva tasaus	8 526 576	8 595 000	8 597 000	9 696 000	1 099 000	12,78	10 638 000	11 154 000	11 600 000
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	100 043	100 000	245 714	250 000	4 286	1,74	255 000	260 000	270 000
VALT.OSUUDET YHT.	35 920 054	37 239 000	38 006 530	41 443 300	3 436 770	9,04	42 916 000	43 974 000	45 004 000
Muutos %(edell. vuoteen)	1,8	3,7	5,8	9,0			3,6	2,5	2,3
VERORAHOITUS YHT.	89 584 260	93 239 000	92 766 530	99 539 300	6 772 770	7,30	104 676 000	107 884 000	109 554 000
Muutos %(edell. vuoteen)	-0,3	4,1	3,6	7,3			5,2	3,1	1,5
Tuloveroprosentti	21,50	22,00	22,00	22,00	0,00		23,00	23,00	22,75
Kiinteistöveroprosentit:									
yleinen	1,30	1,30	1,30	1,30	0,00		1,30	1,30	1,30
vakituisten asuinrakennusten	0,70	0,70	0,70	0,70	0,00		0,70	0,70	0,70
muiden asuinrakennusten	1,15	1,15	1,15	1,15	0,00		1,15	1,15	1,15
voimalaitosten	2,85	3,10	3,10	3,10	0,00		3,10	3,10	3,10
rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	0,00		3,00	3,00	3,00
yleishyödyllisen yhteisön	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00

Verotulot

Verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta. Valtuusto on vahvistanut vuoden 2020 tuloveroprosentiksi 22,00 % ja kiinteistöveroprosenteiksi seuraavat: yleinen 1,30 %, vakituisten asuinrakennusten 0,70 %, muiden asuinrakennusten 1,15 %, voimalaitosten 3,10 %, rakentamattomien rakennuspaikkojen 3,00 % ja yleishyödyllisten yhteisöjen 0,00 %.

Kaupungin osuus yhteisöverosta perustuu vuosittain vahvistettavaan kuntakohtaiseen suhteelliseen osuuteen kunnille tilittävistä yhteisöveroista. Kuntien osuus yhteisöverosta on noin 31,3% vuonna 2020. Vuoden 2020 kuntakohtainen yhteisövero-osuus määräytyy verovuosien 2017 ja 2018 verotustietojen ja toimipaikkatietojen perusteella laskettuna jako-osuutena.

Kunnallisveron tuottoon vaikuttaa tuloveroprosentin taso ja veronalaisten tulojen kehitys. Kiinteistöveron tuottoon vaikuttaa kiinteistöveroprosenttien taso ja kiinteistöjen määrän ja arvon kehitys. Yhteisöveron tuottoon vaikuttaa jako-osuusmuutokset (valtio/kunnat) ja yritysten tuloksissa ja työpaikkamäärissä tapahtuvat muutokset.

Kunnallisveron osuus kaikista verotuloista vuonna 2020 on 85,8 % (vuonna 2019: 85,2 %), kiinteistöveron 8,7 % (2019: 9,2 %) ja yhteisöveron 5,4 % (2019: 6,2 %).

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö

Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Uudessa järjestelmässä peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri.

Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta kolmen lisäosan perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Peruspalveluiden valtionosuuksista erotettiin omaksi rahakseen valtion tekemien veroperustemuutosten johdosta maksettava veromenetyksen kompensatio.

Lisäksi osana valtionosuusjärjestelmää on verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus. Tasausraja on nostettu sataan prosenttiin. Tasausrajan alapuolella oleville kunnille tasauslisänä lisätään valtionosuuteen tasausrajan ja kunnan laskennallisen verotulon erotuksesta 80 % (kunnan omavastuu 20 %).

Valtionosuudet maksetaan kunnille kuukausittain ilman korvamerkintää yhtenä eränä.

Korkotulot ja muut rahoitustulot

Korkotulot muodostuvat antolainojen koroista sekä sijoitusten, talletusten ja kassavarojen korkotuloista. Ylivieskalla ei ole pitkäaikaisia sijoituksia tai talletuksia.

Muihin rahoitustuloihin kirjataan mm. verotilitysten korot, osingot ja provisiotuotot, viivästyskorot, arvopapereiden myyntivoitot ja muut rahoitustulot.

Korkomenot ja muut rahoitusmenot

Korkomenot muodostuvat lyhytaikaisten ja pitkäaikaisten lainojen korkomenoista. Lainojen korkomeneihin ja korkosuojauksista aiheutuviin menoihin on varattu yhteensä 700.000 euroa vuodelle

2019. Varaus perustuu oletukseen, että valtaosa lainakannasta pidetään sidottuna lyhytaikaisiin lainoihin, joiden viitekorkojen on ennakoitu säilyvän negatiivisena koko talousarviovuoden. Kaupungin maksama keskikorko on tällä hetkellä noin 0,7 %:a (vuonna 2019 noin 0,4 %) ja se tulee nousemaan edelleen suunnitelmavuosille yleisen korkotason nousun ja korkosuojausten alkamisen myötä.

Muihin rahoitusmenoihin kirjataan mm. verotilitysten korkomenot, viivästyskorot ja sosiaalikutannusten oikaisut.

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelmapoistot lasketaan valtuuston vahvistaman poistosuunnitelman mukaisilla poistoajoilla ja -perusteilla. Poistot ovat n. 5,9 milj. euroa vuonna 2020. Mittavasta investointiohjelmasta johtuen poistojen määrää kasvaa edelleen voimakkaasti vuosina 2021 ja 2022. Poistot ovat vuonna 2021 noin 6,1 miljoonaa euroa, vuonna 2021 noin 6,6 miljoonaa euroa ja 2022 noin 6,5 miljoonaa euroa.

Varausten muutos

Investointi- /poistoerovarausten muutos määräytyy Jokilaaksojen pelastuslaitoksen nettoinvestointien ja vuosipoistojen erotuksesta.

Pelastuslaitoksen nettoinvestoinnit ovat pienentyneet vuodesta 2018 lähtien, koska investointien sijaan uutta kalustoa on hankittu leasing-rahoituksella.

6. INVESTOINTIOSA

INVESTOINNIT 2020-23

Sitovuustaso merkitty harmaalla värillä.

HANKERYHMÄ/ HANKE	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019	TALOUSARVIO 2020	Suunnitelma 2021	Suunnitelma 2022	Suunnitelma 2023
Maa- ja vesialueet						
Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus						
Vastuuviranhaltija: kaupunginjohtaja, tekninen johtaja						
Menot	-303 825	-580 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Tulot sis. myyntivoitot	551 925	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000
Netto	248 100	220 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Perustelut: Maa-alueiden ostot ja myynnit						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:	0	euroa				
Irtain omaisuus						
Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus						
Vastuuviranhaltija: talousjohtaja						
Yhteiset atk-hankinnat	Menot	-3 820	-30 000	-25 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-3 820	-30 000	-25 000	0	0
Perustelut: ICT-ohjelmistohankinnat.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:	-6 250	euroa				
Vastuutoimielin: Pelastuslaitoksen johtokunta						
Vastuuviranhaltija: pelastusjohtaja						
Pelastuslaitos	Menot	-45 080	-50 000	-1 500 000	-30 000	-50 000
	Tulot	0	0	1 420 000	0	0
	Netto	-45 080	-50 000	-80 000	-30 000	-50 000
Perustelut: Jokilaaksojen pelastuslaitoksen alus, johon saadaan öljynsuojarahaston avustus, ja suunnitelmavuosille väestöhälyttimet						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:	-10000	euroa				
Vastuutoimielin: Sivistyslautakunta						
Vastuuviranhaltija: sivistysjohtaja						
Peruskoulut ja lukio	Menot	0	-12 000	-30 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	-12 000	-30 000	0	0
Perustelut: Koulujen atk- ja kalustohankinnat.						
Poistot ensimmäisenä vuonna (euroa):	-7 500	euroa				
Vastuuviranhaltija: varhaiskasvatusjohtaja						
Varhaiskasvatus	Menot	-22 736	0	-59 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-22 736	0	-59 000	0	0
Perustelut: Tietojärjestelmä ja web-järjestelmän kehittäminen sekä Simonpuiston pk:n välineistö						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:	-14 750	euroa				
Vastuutoimielin: Liikuntalautakunta						
Vastuuviranhaltija: Liikuntajohtaja						
Liikuntapalvelut	Menot	-159 600	-10 000	-15 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-159 600	-10 000	-15 000	0	0
Perustelut: Ajoneuvohankinta						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:	-3 000	euroa				
Vastuuviranhaltija: kulttuurijohtaja						
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	Menot	-14 443	-40 000	-23 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-14 443	-40 000	-23 000	0	0
Perustelut: Tekniikan ja kaluston uusimista Akustiikassa						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:	-5 750	euroa				
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja						
Tekniset palvelut	Menot	-93 394	-50 000	-30 000	-30 000	-30 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-93 394	-50 000	-30 000	-30 000	-30 000
Perustelut: Kalusto						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:	-6 000	euroa				

HANKERYHMÄ/ HANKE	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019	TALOUSARVIO 2020	Suunnitelma 2021	Suunnitelma 2022	Suunnitelma 2023
Talonrakentaminen						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja, rakennuspäällikkö						
Terveyskeskus	Menot	-118 932	-800 000	-500 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-118 932	-800 000	-500 000	0	0
Perustelut: Terveyskeskuksen puhdistila ja hammashoitolan tilojen remontointi Kustannusarvio: -1 300 000 euroa Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -43 333 euroa						
Taanilan koulu	Menot	-261 512	-3 375 000	-8 237 000	-5 799 000	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-261 512	-3 375 000	-8 237 000	-5 799 000	0
Perustelut: Uuden Taanilan koulun rakentaminen Taanilan alueelle Kustannusarvio: -20 500 000 euroa Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -683 333 euroa						
Kaisaniemen koulu	Menot	-237 387	-3 375 000	-7 493 000	-5 167 000	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-237 387	-3 375 000	-7 493 000	-5 167 000	0
Perustelut: Jokirannan koulun rakentaminen Kustannusarvio: -18 200 000 euroa Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -606 667 euroa						
Vähäkankaan koulu	Menot	0	0	0	0	-3 700 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	-3 700 000
Perustelut: Vähäkankaan uusi koulu Kustannusarvio: -4 000 000 euroa Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -133 333 euroa						
Ojakylän koulu	Menot	0	0	0	0	-100 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	-100 000
Perustelut: Ojakylän koulun korjauksen/laajennuksen suunnittelu Kustannusarvio: -100 000 euroa Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: 0 euroa						
Simonpuiston päiväkodin korjaus ja laajennus	Menot	0	-1 500 000	-1 400 000	-600 000	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	-1 500 000	-1 400 000	-600 000	0
Perustelut: Simonpuiston päiväkodin korjaus ja laajennus Kustannusarvio: -2 800 000 euroa Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -112 000 euroa						
Liikuntakeskus	Menot	0	0	0	0	-200 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	-200 000
Perustelut: Liikuntakeskuksen saneeraus Kustannusarvio: Tarkentuu, kun suunnittelu aloitetaan suunnitelmavuosina Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -6 667 euroa						
Kirjasto	Menot	0	0	0	0	-3 400 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	-3 400 000
Perustelut: Kirjaston uudistaminen Kustannusarvio: Tarkentuu, kun suunnittelu aloitetaan suunnitelmavuosina Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -116 667 euroa						
Muut talonrakennusinvestoinnit	Menot	-339 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-339 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Perustelut: Rakennusten pienemmät korjaukset sekä piha-alueiden kunnostukset. Teknisten palveluiden lautakunta päättää kohdesuunnitelman ja kustannusarviot. Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -16 667 euroa						

HANKERYHMÄ/ HANKE	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019	TALOUSARVIO 2020	Suunnitelma 2021	Suunnitelma 2022	Suunnitelma 2023
Liikennealueet						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja, kuntatekniikan päällikkö						
Muut liikennealueet	Menot	-5 533 379	-800 000	-600 000	-1 000 000	-1 000 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-5 533 379	-800 000	-600 000	-1 000 000	-1 000 000
Perustelut: Katujen ja kevyen liikenteen väylien rakentaminen, katujen päällystäminen, sillat ja katuvalaistus. Teknisten palveluiden Itk päättää kohteiden tarkemman kustannusarvion ja kohdesuunnitelman nimeämättömille.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:		-90 000 euroa				
Keskustan liikennejärjestelyt	Menot	-1 289 740	-800 000	-800 000	-600 000	-500 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-1 289 740	-800 000	-800 000	-600 000	-500 000
Perustelut: Keskustan alueen katujen ja putkien saneerauksen jatkaminen						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:		-120 000 euroa				
Kiviojan kunnallistekniikka	Menot	0	0	-100 000	-150 000	-300 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	-100 000	-150 000	-300 000
Perustelut: Kiviojan laajennetulle asemakaava-alueelle						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		-82 500 euroa				
Taanilan alueen liikennejärjestelyt	Menot	0	0	-1 000 000	-700 000	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	-1 000 000	-700 000	0
Perustelut: Taanilan alueen liikennejärjestelyt						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:		-330 000 euroa				
Kaisaniemen koulun alueen liikennejärjestelyt	Menot	0	0	0	-300 000	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	-300 000	0
Perustelut: Kaisaniemen koulun (ent. nimi Jokirannan koulu) alueen liikennejärjestelyt						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:		-45 000 euroa				
Närhitien ratasilta	Menot	0	0	0	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	-300 000
Perustelut: Närhitien ratasilta						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:		-45 000 euroa				
Koskipuhdontien kevyenliikenteenväylä	Menot	0	0	-300 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	-300 000	0	0
Perustelut: Koskipuhdontien kevyenliikenteenväylän rakentaminen						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi:		-45 000 euroa				
Koskipuhdon alikulku	Menot	0	0	0	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	-600 000
Perustelut: Koskipuhdon alikulun saneeraus						

HANKERYHMÄ/ HANKE	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019-M (IV)	TALOUSARVIO 2020	Suunnitelma 2021	Suunnitelma 2022	Suunnitelma 2023
<u>Viemärlaitos</u>						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja ja kuntatekniikan päällikkö						
Menot	-480 799	-500 000	-500 000	-600 000	-600 000	-750 000
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-480 799	-500 000	-500 000	-600 000	-600 000	-750 000
Perustelut: Viemäriinjojen ja pumppaamojen rakentaminen ja kunnostaminen. Suunnitelmavuosina Rannan alueen viemärointi. Teknisten palveluiden Itk päättää kohteiden tarkemman kustannusarvion ja kohdesuunnitelman nimeämättömille kohteille.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -100 000 euroa						
<u>Puistoalueet</u>						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja ja kuntatekniikan päällikkö						
Menot	-106 623	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Tulot	0	35 000	0	0	0	0
Netto	-106 623	-115 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Perustelut: Puistojen rakentaminen ja kunnostaminen. Kekajärven kunnostuksen avustus. Teknisten palveluiden Itk päättää kohdesuunnitelman ja kustannusarvion.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -16 000 euroa						
<u>Liikunta-alueet</u>						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja, kuntatekniikan päällikkö ja liikuntajohtaja						
Menot	-548 368	-300 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Tulot	0	20 000	0	0	0	0
Netto	-548 368	-320 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Perustelut: Liikuntapaikkojen ja -alueiden rakentaminen ja kunnostaminen. Teknisten palveluiden Itk päättää kohdesuunnitelman ja tarkemmat kustannusarvion yhteistyössä liikuntaltn kanssa.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -12000 euroa						

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023	
INVESTOINNIT	Menot	-13 084 303	-19 346 611	-23 552 000	-15 516 000	-3 820 000	-11 070 000
YHTEENSÄ	Tulot	208 756	855 000	2 220 000	800 000	800 000	800 000
	Netto	-12 875 547	-18 491 611	-21 332 000	-14 716 000	-3 020 000	-10 270 000

*Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi -kohtaan on merkitty voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisen vuosipoiston määrän (tasapoistot).

**Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi -kohtaan on merkitty voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisen ensimmäisen vuoden vuosipoisto (menojäännöspoistot).

7. RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA

Talousarvion rahoitusosassa osoitetaan miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen. Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien kassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan muutokset osoittavat, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämäinen nettokassavirta on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

Tuloslaskelmasta rahoituslaskelmaan tuodaan vuosikate sekä satunnaiset tulot ja menot. Investointiosasta rahoituslaskelmaan tuodaan investointimenot yhteensä ja investointien rahoitustulot (mm. valtionosuudet) sekä käyttöomaisuuden myyntitulot.

Tuloslaskelmasta ja investointiosasta siirtyvien meno- ja tuloerien lisäksi rahoituslaskelmassa arvioidaan antolainojen ja ottolainojen muutokset.

Rahoituslaskelman pitkäaikaisten lainojen lisäys -kohtaan arvioidaan, kuinka paljon talousarviovuonna ja suunnitelmavuosina tarvitaan pitkäaikaista lainaa kattamaan rahoitustarvetta. Vastaavasti lyhytaikaisten lainojen muutokset -kohtaan arvioidaan lyhytaikaisen rahoituksen lisäysten ja vähennysten muutos.

Rahoituslaskelman sitovat määrärahat ja tuloarviot sekä ohjeellisesti sitovat perustelut:

Rahoituslaskelmassa esitetään valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot sekä ohjeellisesti sitovat perustelut.

Rahoituslaskelmassa sitovia eriä ovat: antolainasaamisten lisäykset ja lainakannan muutos (pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten lainojen lisäys/pitkäaikaisten ja lyhytaikaistenlainojen vähennys).

Kaupungin ottamien korollisten velkakirja- ja kuntatodistuslainojen määrä on vuoden 2020 lopussa noin 115,2 milj. euroa ja suunnitelmakauden lopussa vuonna 2023 noin 120,5 milj. euroa. Lainoista noin 99 % on markkinakorkoon sidottuja lyhyt- tai pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia lainoja. Vuoden 2022 loppuun mennessä vaihtuvakorkoisten lainojen osuus on 100 %.

Koron nousuun liittyviltä riskeiltä on suojauduttu ja suojaudutaan pitkäaikaisille koronvaihtosopimuksilla. Vaihtuvakorkoisen lainakannan suojausaste pidetään keskimäärin 35-60 prosentissa. Suojausaste voi jonakin vuonna alittaa ja jonakin vuonna ylittää tavoitteen mukaisen suojausasteen.

Talousarvion 2020 rahoituslaskelma

Vuoden 2020 talousarvion rahoituslaskelma osoittaa, että toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus on maksuvalmiuden kannalta negatiivinen noin 16 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ovat noin 1,45 milj. euroa ja lainojen lisäykset 17,4 milj. euroa. Lainakannan lisäys vuonna 2020 on noin 15,9 milj. euroa.

Antolainojen muutoksissa on Ylivieskan kulttuurikeskuksen kannatusyhdistys ry:lle myönnetyn antolainan lyhennyksiä noin 10.000 euroa vuodessa.

Talousarvion 2020 vaikutus maksuvalmiuteen on 0 euroa.

Taloussuunnitelmakauden 2021 – 2023 rahoituslaskelmat

Vuoden 2021 rahoituslaskelma osoittaa, että toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus on maksuvalmiuden kannalta negatiivinen 6 milj. euroa.

Lainojen lyhennykset ovat arviolta 1,1 milj. euroa ja lainojen lisäykset 7,1 milj.euroa. Lainakannan lisäys on noin 6 milj. euroa.

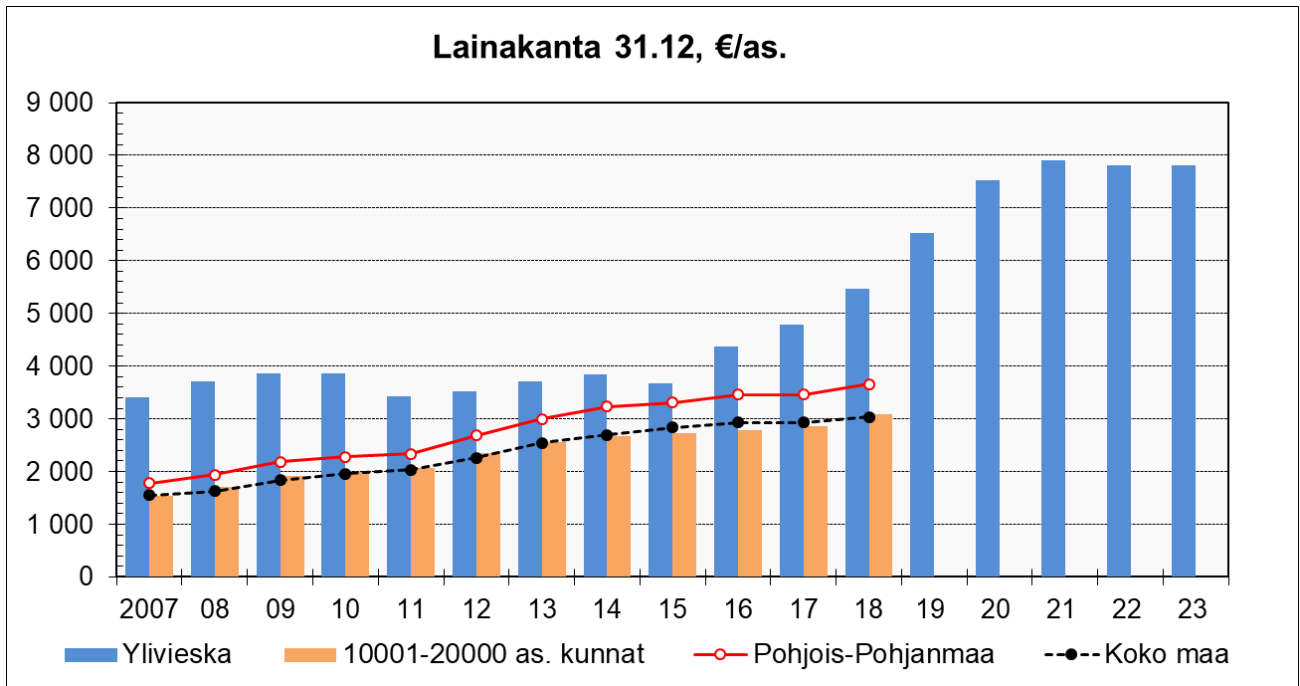
Vuoden 2022 rahoituslaskelma osoittaa, että toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus on maksuvalmiuden kannalta positiivinen noin 6,7 milj.euroa.

Lainojen lyhennykset ovat arviolta 1,3 milj. euroa ja lainojen lisäystä ei tarvittaisi.

Vuoden 2023 rahoituslaskelma osoittaa, että toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus on maksuvalmiuden kannalta negatiivinen 0,5 milj.euroa.

Lainojen lyhennykset ovat arviolta noin 0,6 milj. euroa ja lainojen lisäykset 1,0 milj. euroa. Lainakannan lisäys vuonna on noin 0,5 milj. euroa.

RAHOITUSLASKELMA	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 - M (III)	TALOUSARVIO 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate (+ / -)	956 494	2 231 918	5 652 448	8 934 336	10 034 333	10 080 419
Satunnaiset erät (+/-)		0	0			0
Tulorahoituksen korjauserät (+ / -)	-383 169	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot (-)	-13 084 303	-16 146 611	-23 552 000	-15 516 000	-3 820 000	-11 070 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	40 000	55 000	1 420 000	45 000	0	0
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot (+)	551 925	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-11 919 053	-13 359 693	-15 979 552	-6 036 664	6 714 333	-489 581
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Lisäykset (-)	0	-3 500 000	0	0	0	0
Vähennykset (+)	37 500	752 550	10 000	10 000	10 000	10 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	1 440 000	20 070 000	17 350 000	7 100 000	0	1 000 000
Pitkäaik. lainojen vähennys (-)	-4 222 218	-3 972 000	-1 450 000	-1 120 000	-1 260 000	-560 000
Lyhytaikaisten lainojen lis + / väh -	13 000 000	9 143	19 552	46 664		39 581
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 538 916	0	0	0		
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-124 855	0	-50 000	0	5 464 333	0
Lainamäärän muutos	10 217 782	16 107 143	15 919 552	6 026 664	-1 260 000	479 581
Lainat yhteensä 31.12.	83 145 572	99 252 715	115 172 267	121 198 931	119 938 931	120 418 512
Lainat e/asukas 31.12.	5 464	6 517	7 528	7 901	7 798	7 809
Asukasluku 31.12. (päivitetty ennuste)	15 216	15 229	15 300	15 340	15 380	15 420

Lainakannan kasvutahti on kova ja emokaupungin osalta suunnitelmakauden lopussa yli 7800 euroa/asukas. Vuoden 2018 lopussa manner-Suomen korkein lainakanta oli 11.005 euroa/asukas ja viidenneksi korkein 7203 euroa/asukas.